

Eşimin Eşi Yok

sema
maraşlı

SEMA MARAŞLI

Kahramanmaraş'ta doğdu. İşletme ve Davranış Bilimleri okudu. İlk kitabı "Bana Bir Masal Anlat" 2001 yılında yayımlandı. Hikâye kitaplarıyla 2002 yılında ödül aldı. www.cocukaile.net sitesinde evlilik üzerine yazılar yazmaktadır. Üç çocuk annesi olan yazar İstanbul'da yaşamaktadır.

Çocuk Kitapları:

- Mırmır Balığı
- Pırpır ile Hırhır
- Bana Bir Masal Anlat
- Geçmiş Olsun Çoban Yıldızı
- En Güzel Hediye
- Mektuptaki Sır
- Okulda Tuzak

Evlilik ve Aile Kitapları:

- Eşim Aşkım Olsun
- Eşimin Eşi Yok
- Eşimle Tanışmayı Unutmuşuz
- Kulak Âşık Olurmuş Gözden Evvel
- Muhabbet Olsun
- Sevmek Bu Kadar Güzelken
- Gelin Kaynana İlişkilerini Tatlıya Bağlayalım

www.semamarasli.com

www.cocukaile.net

İÇİNDEKİLER

Sunuş	7
Eşimin Eşi Yok	9
Küskün Gelin.....	18
Rüya.....	24
Çamsakızı	31
Bir Başka Dünya.....	36
Sevgili Karım	45
Yıllar Sonra.....	50
Büyü.....	53
Sevgi Diye Bir Şey.....	58
İncir Çekirdeği.....	62
Cilve.....	68
Evlilik Yıldönümü.....	77
Bir Buket Gül.....	81
Ben Benim.....	85
Hediye	90
Bildiğin Yol	95
Sivrisinek.....	99
Duygu Soslu Mantık Salatası.....	104
Bakış Açısı.....	III
Vasiyet.....	117
Yol Arkadaşı	124
Kulaktan Kalbe.....	130
El İyisi.....	134
Sevgi Dili.....	139
Rende.....	144
Aileden Sorumlu Bakan.....	149
Fırsat.....	153
Küçük Şeyler.....	157

Sunuş

Bugüne kadar evlilik üstüne çok şey yazılıp çizildi. Kimi mukaddestir diye evliliği göklere çıkardı, kimi aşkı öldürüyor diye yerden yere vurdu, kimi de bol bol öğüt verdi.

Ben de hikâyesini yazmak istedim.

“Neden hikâye?” derseniz, şöyle açıklayabilirim: Ben hikâyelerin gücüne çok inanırım. Hikâyeler, duyguları elle tutulur, akılda kalır bir hâle getirir. Yaşanmış olaylardan yola çıkarak yazdığım hikâyelerde pek çok kişinin kendinden bir parça bulacağına inanıyorum. Yazdıklarım; dertleriyle, çareleriyle evlilikte mutluluk sanatına katkıda bulunacak hikâyeler olsun diye uğraştım.

Bu kitaptaki hikâyelerde maddî sıkıntılar, fedakârlıklar, büyük olaylar yok. Yangının değil, yangına sebep olan kıvılcımın hikâyesini yazdım. Gülün değil, gülü yeşerten suyun hikâyesini yazdım. Dilerim beğenirsiniz...

Hikâyeleri yazarken pek çok kişiyle görüştüm. Bütün samimiyetleriyle duygularını ve yaşadıklarını benimle paylaşan, hikâyelerin gizli kahramanlarına teşekkür ederim.

Sema Maraşlı

“Bir erkek karısına baktığı, karısı da kendisine baktığı vakit Allah her ikisine rahmet nazarı ile bakar ve erkek karısının elini tuttuğu zaman her ikisinin de günahları parmakları arasından dökülüp gider.”

(Hz. Muhammed [sav])

Eşimin Eşi Yok

Her şey Güven Mobilya şirketinin “Eşsiz Mobilya” adıyla ürettiği ev mobilyalarının tanıtım işini Fırat Reklam ajansına vermesiyle başladı. Bu iş Fırat Reklam çalışanlarının günlerce uykularını kaçırdı. Güven şirketi, reklam için büyük bir bütçe ayırmıştı ve çok etkili bir reklam kampanyası yapmak istiyordu. Bugüne kadar yapılmış olan hiçbir reklama benzemesin, herkes bu reklamı konuşsun, mobilya denince akla önce “Eşsiz” markası gelsin, bu marka insanların beynine kazınsın istiyordu.

İş böylesine büyük ve önemli olunca, Fırat çalışanları günlerce düşündüler, taşındılar, evlerine çekilip saatlerce gözlerini mobilyalara dikip baktılar. “Eşsiz’in eşi yok” sloganından başka ellerinde hiçbir şey yoktu. Bu slogana uygun bir kampanya yapmalıydılar, ama nasıl? Her bir reklamcı en müthiş fikri üretip kampanyanın fikir babası olmak istiyordu. Fikir anası olmak isteyen kadınlar da kafa yoruyorlardı tabii.

Reklam şirketinde çalışan Filiz, bir gün şirkete, “Buldum buldum!” diye sevinç çığlıkları atarak girdi:

“Eşsiz mobilya adına, ‘Eşimin eşi yok’ diye bir kampanya ya-

pabiliriz. Mektuplarla ve maillerle insanlar katılır, eşlerini anlatırlar, biz de en iyi, en dikkat çekici yazılara ödüller veririz.”

Bu fikri herkes kabul edince Güven şirketiyle görüşüldü. İnsanların ilgisinin fazla olacağı düşünülerek ödüller büyük tutuldu. Kampanyaya katılanların içinden 500 kişinin birer odası, 100 kişinin de bütün evi döşenecekti. Doğrusu Fırat çalışanları kampanyaya rağbetin yüksek olacağını bekliyorlardı fakat beklenenin de üzerinde bir katılım oldu. Mektuplar ve e-postalar, kampanyanın ne kadar ilgi çektiğini anlatmaya yetiyordu. Katılan katılmayan herkes bu kampanyadan bahsediyor, kendisiyle baş başa kaldığında da eşini ve evliliğini sorguluyordu. “Eşim yazsaydı, benim için acaba ne yazardı?” sorusu zihinleri meşgul ediyordu. Eşi ile birlikte yazanlarla, eşine göstermeden mektup yazıp gönderenlerle ve sadece zihninden geçirenlerle aslında çok daha fazla kişi kampanyaya katılmış oluyordu. Evinde evlenmek üzere bekâr çocuğu olan ana babaların zorla konuşturulmasıyla yazılan mektuplar dahi gönderiliyordu. Yani kampanya acayip tutmuştu.

Kampanya için gelen bütün yazılar okunup tasnif edildikten sonra, kampanyada çalışan reklamcılar değerlendirme yapmak için toplandılar. Fırat Reklam Ajansı’nın sahibi Sinan Bey:

“Arkadaşlar, öncelikle hepinize teşekkür ederim. Çok yoruldunuz...” dedi. “Sıra geldi kazananları tespit etmeye. Sizlerin seçtiği örnek mektupları dinleyelim, sonra da hediye verilecek olanları belirleyelim. Şimdi Filiz ve Cemil seçilen mektupları bize okuyacaklar.”

Öncelikli söz hakkı, kampanyanın fikir anası olan Filiz’e verildi. Filiz:

“Ben en çok şu mektubu beğendim, onunla başlayacağım.” dedi.

Bir hanımefendinin mektubuydu bu:

“Eşimin eşi yok. Çünkü kırk yıllık evliliğimizi balayında kırk gün gibi geçirmemi sağladı. O benim dünyadaki cennetim, bekârken yaptığım dualarımın karşılığı. Onunla yaşamaktan ve onunla yaşlanmaktan dolayı çok mutluyum. Üzüntümde, sevin-cimde, hastalığımda her zaman yanımdaydı. Biz hiçbir zaman Güz Gülleri şarkısındaki gibi olmadık. Duygularımızda güzü görmedik, hep baharı yaşadık. Geç kalmadık. Sevmeyi bildik. Sevdik... Sevgimizin değerini bilip ona sahip çıktık. Bu duygular da ancak eşsiz bir insanla yaşanır değil mi?”

Filiz sustuğunda alkışlar beğeninın ortak olduğunu ifade ediyordu. Cemil:

“Evlilik bu olmalı herhâlde.” dedi. Kadınlar bu kez onu alkışladılar. Cemil:

“Teşekkür ederim. Ben de size bir beyefendinin mektubundan bir bölüm okuyacağım.” diye devam etti.

“Eşimin eşi yok. Çünkü o harika bir insan. Onunla evlendiğim için kendimi çok şanslı hissediyorum. Ben çok kavga edilen bir ailede büyüdüğüm için evlenmek istememiştim. Annemin zoruyla evlendim ama ummadığım kadar mutlu oldum. Eşim hiçbir zaman bağırıp çağırıp beni komşulara rezil etmedi. Ben de onu hiç kırmadım. Ne derse onu yaptım. Geçen gün benimle birlikte pazara geldi. Eve gelirken poşetleri taşınama yardım etti. Bir erkek için bu ne güzel bir mutluluk, böyle bir eşim olduğum için çok mutluyum.”

Bunun üzerine Sinan Bey:

“Adam dalga mı geçiyor, ciddi mi; ben anlayamadım.” dedi. “Pazarlarda, ağır poşetleri sürüyerek evine gitmeye çalışan kadınları hiç görmemiş olabilir mi?”

“Bence ciddi ve hayata çok iyimser bakıyor.” diye cevap verdi Cemil. “Eşinin hep iyi yönlerini görmüş. Asıl iyi olan kendisi gibi görünüyor.”

“Hatalarını değil, iyi yönlerini görmek çok mühim...” diye ekledi Filiz.

“Şimdi de bir hanımefendinin mektubuyla devam edeceğim.” dedi Cemil.

“Eşimin eşi yok. Çünkü eşi yokmuş gibi yaşıyor. Keşke ben onun eşi olacağına her akşam uzandığı kıymetli kanepesi, elindeki kumandası, seyrettiği haber programı veya okuduğu gazetesini olsaydım. Onlara ayırdığı zamanın onda birini bana ayırsaydı mutlu bir eş olurdu. Bazen akşamları ona bakıyorum, elinde kumandayla kanepede uzanan bu yabancı adam kim, diyorum.”

Bu örnekten sonra Mete:

“Bu sözler bana hiç yabancı gelmedi. Takma adla benim eşim yazmış olmasın.” dedi. “Çünkü o da arada bir, ‘Eşin olacağıma keşke bir reklam filmi olsaydım...’ der.”

Mete dışında herkes gülmüştü. Oysa o ciddiydi. “Mektubu mutlaka görmeliyim. Karımın el yazısını tanırım.” diye düşündü.

Daha sonra sözü tekrar Filiz aldı:

“Şimdi okuyacağım, bir beyefendinin mektubu...” dedi.

“Eşimin eşi yok. Çünkü eşsiz bir çenesi var. Sürekli konuşur. Ne yorulur ne de bıkar. Bizim aile sırrı diye bir şeyimiz yoktur. Ne yaşadysak arkadaşları ve ailesi bilir. Evimde katiyen dinlenmiyorum. Kapıdan girdiğim andan gece yatana kadar onu dinlemek zorundayım. Hele bir de bana kızgınsa, tamam. Güçlü hafızasını çalıştırarak, gelmiş geçmiş ne varsa otomatik tüfek gibi hiç durmadan atışta bulunur. Her atış beni yaralıyor. Her atış onu biraz daha benden uzaklaştırıyor. İyi ki iş yerim var da orada kafamı dinliyorum.”

Bunun üzerine Sinan Bey:

“Vah, yanmış adam, hem de ne yanmış!” dedi.

Filiz başka bir mektupla devam etti.

“Şimdi de bir e-posta okuyacağın...” dedi. Dertli bir kadın göndermişti.

“Eşimin eşi yok. Çünkü o çok iyi bir insan. Tanıyan herkes onu sever. Gündüz işinde gücünde, akşam evinde. İyi kazanıyor, bol harcıyor. Dört dörtlük bir insan ama asla bana göre değil. Ben gezmeyi, eğlenmeyi severim, oysa o evde oturmayı seviyor, hayatı monoton yaşıyor. Ben eşimin, birlikte gezip eğlenebileceğim, avazım çıktığı kadar bağırıp kavgaya edebileceğim enerjik bir adam olmasını isterdim. Evlendiğimden beri ağız tadıyla kavgaya bile edemedim. Hep ben konuşurum, o dinler. Keşke zamanı geriye çevirebilseydik! Ben kayıinvalideme huyuyla suyuyla, efendiliğiyle pek övündüğü bulunmaz oğlunu geri verip şöyle sıradan, eşi benzeri bulunan, öfkesiyle sevinciyle hayatı yaşayan bir adam alabilseydim! Evet, iyi bir insan olarak eşimin eşi yok, ama bu beni mutlu etmiyor.”

Bu mektuptan sonra Cemil:

“Ben kadınları anlamıyorum arkadaş. Bulmuş melek gibi adamı, istemiyor. İyi olsan suç, kötü olsan suç...” dedi.

Filiz hemen atıldı:

“Aynı kaide erkekler için de geçerli. Demek ki orta yolu bulmak lazım.”

Cemil:

“Şimdi ben, bir beyefendinin mektubuyla devam edeceğim.” diye devam etti.

“Eşimin hiçbir konuda eşi yok. Aman eşi olmasın, ona benzeyen başka kimse olmasın, ben yandım başkaları yanmasın. 30 yıllık evliliğimizde, ekmeğimi salatanın suyuna batırıp ağız tadıyla yiyemedim. Ne zaman elim salataya uzansa, o korkunç tiz sesiyle bas bas bağırır. ‘Adam edemedim seni, adam edemedim, yemek yemeyi öğretemedim!’ Kendisi iyi aile kızıymış. Öyle görgüsüzlüklere tahammül edemezmiş. Mesele salatanın

suyuyla bitse ona da razıyım. Ben yemek yerken gözü hep üzerimdedir. Yemeği burnumdan getirmek için mutlaka bir şeyler bulur. Huysuzluğu sadece yemekle sınırlı kalsa ona da razıyım. Yok, o her zaman huysuzluk edecek bir şeyler bulur. İkimizin de şeker hastalığı ve kolesterolü var. Ayda bir tahlil yaptırırız. Bana kalsa hiç tahlil yaptırmam ama karım istiyor. Her ay tahlil günü, benim için bir işkence günüdür. Eğer benim tahlillerim onun tahlillerinden daha iyi çıktıysa vay hâlime! Bir hafta başının etini yer. 'Domuz gibisin, domuz! Hiçbir şeyin yok. Tabii, neden olsun? Kafana bir şey takmazsın ki; derdin, üzüntün mü var? Benim gibi ince düşünceli değilsin. Herkese, her işe yetişmeye uğraşmıyorsun. Odun gibisin, odun... Keyfin yerinde!' diye söylenir durur. Yıllardır çalıştım, onu en iyi şartlarda yaşattım ama o hep şikâyet etti. Neden 30 yıldır onunla yaşadım, ayrılmayıp onu çektim? Tabii ki çocuklarım için... Ben babasız büyüdüm. Onlar da babasız kalsın, boyunları bükülsün istemedim. Artık çocuklar büyüdü. Ondan ayrılmak istiyorum ama bunu ona söylemeye cesaretim yok. Yıllarca karımdan korka korka korkağın teki olmuşum. Hep çocukların hatırı için kadınların kocalarına katlandığı söylenir. Oysa çocukların hatırı için karısına katlanan çok erkek var. Bu da bilinsin diye yazdım bu mektubu. Ödül falan istemiyorum."

Mektup bittiğinde odaya derin bir sessizlik hâkim olmuştu. Kimse söyleyecek bir şey bulamıyordu.

Filiz elindeki kâğıdı göstererek:

"Arkadaşlar şimdi de not ettiğiniz mektup başlıklarını okuyacağım." dedi.

"Eşimin eşi yok, çünkü o sanki bekârmış gibi kendi keyfine göre yaşayıp gidiyor. Bense evlenirken 'Aile kuruyorum, artık bir eşim olacak!' diye sevinirken meğer iki kişilik bir yalnızlığa ortak olmuşum."

"Eşimin eşi yok, çünkü çok işi var. Söylediğine göre bizim

mutluluğumuz için durmadan çalışıyor. Bizi ne zaman mutlu edecek, onu bilmiyorum. Umudum da yok...”

“Eşimin düşüncesizlikte eşi yoktur. Sadece kendini düşünür. Evliliğin sorumluluğunu almadığından, eşinin olup olmaması onun için fark etmiyor.”

“Eşimin eşi yok, çünkü her işimize karışan bir annesi var.”

“Eşimin terbiyesizlikte eşi yok, onun davranışlarından utanıyorum.”

“Eşimin eşi var ama yok gibi yaşıyor. Bence hâlâ evlendiğinin farkında değil. Eşinden daha çok arkadaşlarını, futbolu ve gezmeyi seviyor.”

Filiz elindekileri sol tarafa bırakırken arkadaşlarına baktı: “Bunlar olumsuz mektuplar. Bu mektupların devamı çok. Ama şimdi biraz da iyi örneklerden okuyayım.”

“Eşimin eşi yok, çünkü o her zaman kendinden çok beni ve çocukları düşünür.”

“Eşimin eşi yok, çünkü merhametli ve sevgi dolu.”

“Eşimin eşi yok, çok dürüst bir insan. Nerede olursa olsun ona güveniyorum.”

“Eşimin eşi yok, çünkü o çok akıllı, başarılı, hak yemeyen bir insan. İşinin hakkını işine, eşinin hakkını eşine, çocuklarının hakkını çocuklarına, kendi hakkını da kendine vermeyi her zaman bildi. Hiçbir gün birine ağırlık verip diğerlerini ihmal etmedi. Öyle olmak için de çok akıllı olmak gerekmez mi? İşte bu yüzden eşimin eşi yok. Onu çok seviyorum.”

“Eşimin eşi yok, o benim mutluluk ve huzur kaynağı.”

Bu sözlerden sonra Sinan Bey:

“İşimiz uzun, şimdilik bu kadarı yeterli. Önce okunanları değerlendirelim. Diğerlerini daha sonra dinleyelim.” dedi.

Fırat Reklam çalışanları, ödül verilecek mektupları bir haftalık çalışmanın sonunda tespit ettiler.

Ödül kazananların isimleri gazete ilanıyla açıklandı. Mutlu olanların mutluluğu arttı, dertli olanlar teselli oldu.

Hediyeleri de en kısa zamanda gönderildi. Reklam kampanyası amacına ulaşmış oldu. Eşsiz Mobilya en çok satan mobilyalardan biri oldu.

Reklam şirketinde çalışanları en çok mutlu eden ise hediyeler ulaştıktan sonra, eşinin kötü yönlerini yazarak hediye kazananlardan gelen mektuplar oldu. Mektupların özü birbirine benziyordu. Ancak bu mektupları yazarların eşleri mektuba ne yazdıklarını sorunca, onlar, eşlerinin ne kadar iyi yönü varsa, biraz da abartarak saymışlar. Eşleri tarafından beğenildiğini ve takdir edildiğini duyan eşler, iyi yönde değişmişler. Hepsisi de mektupların asla açıklanmamasını ve imha edilmesini istiyordu. Kocasının kendisiyle ilgilenmemesinden şikâyet eden, "Bir eş

olacağıma bir kanepeler olsaydım.” diye yazan kadının gönderdiği mektup hepsini mutlu etti. Bu mektupta şunlar yazıyordu:

“Sayın reklam şirketi yetkilileri,

Gönderdiğiniz hediyeler için teşekkür ederim. Hediyeler gelince eşim mektuba onunla ilgili neler yazdığını sordu. Yuvam yıkılmasın diye, tabii ki yazdığım şeyleri söyleyemedim. Onun ne kadar iyi huyu varsa onları saydım. O da çok mutlu oldu. Şimdi benimle çok ilgileniyor. Eşsiz kanepenin üzerinde eşsiz saatler geçiriyoruz. Meğerse bir kanepeye iki kişi sığabilir miş. Her şey için teşekkürler... Sizden ricam, lütfen o yazdığım mektubu imha edin. ‘Mektupların muhtevaları açıklanmayacak.’ denmişti ama yine de korkuyorum. Birilerinin eline geçer diye... Mutluluğum bozulmasın, lütfen mektubumu yakın!”

*"İster kral olsun ister hamal olsun, dünyada en mutlu olan
insan aile huzuru olan insandır."*

(Goethe)

Küskün Gelin

Babamın dayısı Halit dayıyı görmeyeli epeyce zaman olmuştu. Yılların onun üzerinde bıraktığı, sadece saçlarındaki beyaz tellerdi. Yüzü sanki hiç değişmemişti. İri gözleri pırl pırl parlıyor, yanakları da elma gibi hâlâ kıpkırmızı. Halit dayı güler yüzlü, şakacı, hoşsohbet bir insandır. Ben onun en çok, konuşurken sözlerinin arasına şiiirler serpiştirmesini severim. Benim hikâye yazdığımı duyunca, babama: "Bizim gelinin hikâyesini mutlaka anlatmalıyım, eminim hoşuna gider." demiş. Derken babamla birlikte bana geldiler. Çayını içerken Halit Dayı anlatmaya başladı:

"Tarlayı taşlı yerden, kızı kardeşli yerden al, diye boşa söylememiş atalarımız. Bizim oğlana çok dedim ama baba nasihati dinlemedi. 'Alacağın kız baba otoritesi, ağabey baskısı görmeli. Kavga, hakaret, küfür nedir, az çok bilmeli. Yani hayatın gerçeklerinden haberi olmalı...' dedim. Çünkü oğlum bu şartlarda büyüdü. Davul bile dengi dengine değil mi? O ne yaptı? Bula bula kibar bir ailenin çıkırdım kızını buldu. 'Bu kız bizim ailemize göre değil...' dedim. 'Seviyorum, âşığım, ondan başkasıyla evlenmem!' dedi. Kız esmer güzeliymiş, tam istediği gibiymiş. 'Oğlum, yüzü güzele doyulur da huyu güzele doyulmaz...' dedim. 'Huyu da güzel...' dedi. Ona çok sevdiğim bir şiiiri okudum:

'Deh dedin mi yürüdü mü at,
 Tut dedin mi tuttu mu evlat,
 Eğer bir de güzel huyluysa avrat,
 Ne işin var düğün evinde,
 Düğün senin evinde,
 Gir oyna çık oyna.'

Oğlum güldü, şiir hoşuna gitmişti. 'Dur...' dedim, 'daha devamı var, bitmedi:

'Deh dedin mi yürümedi mi at,
 Tut deyince tutmadı mı evlat,
 Eğer bir de çirkin huylu ise avrat,
 Ne işin var ölü evinde,
 Ölü senin evinde,
 Gir ağla çık ağla.'

Oğlum şiirden işine geldiği anlamı çıkardı. Âşığın gözü kör olduğu gibi, kulağı da sağırmuş meğerse. 'Benim evim düğün evi olacak baba, hiç merak etme...' dedi. Allah biliyor kalbimi, kızı istemeye giderken, vermezler inşallah diye dualar ettim. Oğlanın tahsili mi etkili oldu, yoksa kızlarının arzusuna mı karşı gelemediler, bilmiyorum. Hiç nazlanmadan evet dediler.

Düğünden önce çektiğimiz sıkıntıları, maddi olarak ne kadar zorlandığımızı burada anlatmayacağım. Kısaca dünürlerimiz sayesinde adını hiç duymadığımız markaları ve markalı mobilyaların bizim mahallede bir ev fiyatına olduğunu öğrenmiş olduk. Boyumuzca borca batıp elimizdeki bütün imkânları seferber ettik ve oğlanı evlendirdik. Şöyle bir oh çekip dinlenelim demeye kalmadı, düğünden üç gün sonra oğlum bir karış suratla geldi. Gelinimiz düğünde taktığımız takıları beğenmemiş, ileri geri konuşmuş. Bizim oğlanın da zoruna gitmiş, tartışmışlar. Bu gençleri anlamak zor. Ne zaman sevmeyi bitirdiniz de ne çabuk kavgaya sıra geldi?

Gelin ayıp etmiş doğrusu. Bizim hâlimiz belli. Borç harç, evi onun istediği gibi döşedik. Bunun üzerine tantanalı bir düğün masrafı da eklenince, takı almak için borcu iyice kabartmayı gözümlüz kesmedi. Dört tane bilezik taktık. ‘Birkaç ince bilezikle düğünü ucuz yollu hallettiniz. Altını artık köylüler takıyor. Ben pırlanta set takacağınızı zannetmiştim...’ demiş. A benim güzel gelinim, biz evladımızı büyüttük, yetiştirdik, koskoca adam ettik, sana verdik. Biraz sabırlı olsaydın, o sana altın da alırdı, pırlanta da. Yok, şimdiki gençlerde sabır diye bir şey yok. Tabii bu düşündüklerimi oğluma diyemedim. Yangına körükle gitmeye-yim, yuvasında mutlu olsun diye gelini haklı çıkardım. ‘Evlilikte olur böyle şeyler, kadınlar takıyı severler, onun çevresindekiler pırlanta takan insanlar, gelini malıcup ettik, haklı, git özür dile...’ deyip oğlumu evine gönderdim.

Bir hafta geçti. Bizim oğlandan ses seda yok. Akşam evini aradım. Telefona gelin çıktı. ‘Nasılsın kızım?’ diye sordum, hiç konuşmadan telefonu oğluma verdi. Durumdan şüphelendim, oğluma hâl hatır sorduktan sonra ‘Gelin nasıl?’ dedim. ‘Bilmiyorum, bir haftadır küs, konuşmuyor...’ dedi. ‘Özür dilemedin mi?’ diye kızdım. Dilemiş ama tartışırken ağır konuştuğu için gelin onu affetmemiş. Oğlumun sesi çok kötü geliyordu. Oldum olası kimseyle küs durmaya dayanamazdı. Çocukken annesi kızdığı zaman bir saat konuşmasa, ‘Anne, ne olur, beni döv ama bana küsme!’ diye yalvarırdı. Oğluma, ‘Git, çiçek falan al da gönlünü yap...’ deyip telefonu kapattım.

Her evlilikte küskünlük olur. Karımla biz de birbirimize kırdığımız zaman arada bir küseriz. Küsüp de barışmanın tadı hiçbir şeyde yoktur. Barıştığımız zaman yeni evliler gibi oluruz. Fakat öyle uzun boylu küs kalmayız ki. Bir gün veya iki gün. Üçüncü güne kalmaz. Rahmetli babam, ‘Dinimizde üç günden fazla küs kalmak yok. Üç günü küs geçirdiğin zaman günaha gidersin...’ derdi. Onun için ben ne yapar eder, üç günü geçirme-

den barışmanın yolunu bulurdum. Otuz beş yıllık evliliğimizde karımla küs olduğumuz günler hiç üç günü bulmadı.

Ertesi gün barıştılar mı diye merak ettim, oğlumun iş yeri ni aradım. Eşine gül almış, onu yemeğe götürmüş, barışmışlar. Nasıl sevindim, anlatamam. Çocuklar evlenirken anne-babayı dinlemiyorlar fakat sıkıntıları olunca onları da ortak ediyorlar.

Barışmalarının üzerinden on beş gün geçmişti ki, oğlum yine bir karış suratla geldi. Yine tartışmışlar. Oğlumu kabalıkla suçlamış: 'Bana, su getir, çay yap, diye emrederek konuşamazsın. Lütfen yapar mısın, diye konuşacaksın. Bir iş yaptığım zaman da teşekkür etmen gerekir, benim babam bir gün bile bize böyle konuşmadı...' demiş. Bu sefer gelin haklı, ben biliyordum böyle sıkıntılar olacağını. Kültür farkı ortaya çıktı. Oğlan da haklı. Bizim evde kimse 'Yapar mısın, eder misin, tutar mısın?' diye ricalı konuşmaz. Biz kısaca 'yap' deriz. Hele 'Lütfen, rica ederim!' kelimeleri bizim kapıdan içeri girmedi. Çocuk üniversitede kendi kendine öğrenmiş, ama onu da ancak yabancılarla konuşurken kullanıyor. Sonradan öğrenilen dil ancak o kadar olur. Evinde, bizim evde konuşulduğu gibi konuşulur sanıyor. Geline 'Sen kıyın net bilmez bir eşeksin...' demiş. Geçenlerde duyduydu: 'Şimdiki aşklar çiçek adıyla başlayıp hayvan adıyla bitiyormuş...' Bu söz meğerse doğruymuş. Çiçeklerden ne zaman bıktılar da hayvan adlarına geldiler anlayamadım. Bu devirde aşklar da yıldırım hızıyla başlayıp bitiyor.

Bizim gelin bu sefer iki ay küstü. Sadece kocasına değil, bize de küstü. Bizim suçumuz nedir, bilmiyorum ama herhâlde sebep, oğlumuzu onun aile yapısına göre terbiye etmeyişimiz. Böylece gelinimizin huyunu öğrenmiş olduk, küsmeyi seviyor. O günden sonra daha çok küstü. Altı ay küstüğü oldu. Şimdi iki yaşında bir torunumuz var. Oğlum karısının küsmelerine de, evde ocağın üzerine bırakılmış yemeğini ısıtıp yemeye de alıştı. İşin kötü tarafı oğlum evini otel gibi kullanmaya başladı. Gelin küsüyor, o kendini gezmeye veriyordu. O geziyor, parasını çar-

çur ediyor diye gelin daha çok küsüyordu. Oğlum, 'Karım küs, nasıl olsa hesap vermiyorum...' diye daha çok geziyor, daha çok para harcıyordu. Bir fasit dairenin içinde dönüp duruyorlardı.

Gelinin uzaktan akrabası olan bir tanıdık geldi bir gün bize. Onun söylediklerini duyunca şaşkınlıktan ağzım açık kaldı. Bizim gelinin babaannesi bir kere kocasına küsmüş ve tam otuz yıl kocasıyla hiç konuşmamış. Beterin beteri varmış da haberimiz yokmuş. O güne kadar bizim gelinin küsmesi altı ayı geçmemişti. İnsanoğlu köküne çeker diye boşuna söylememişler."

Sözün bu kısmında Halit dayının çayını tazelemek için kalktım. Halit dayı çayından bir yudum alıp konuşmasına devam etti.

"Bir gün geldi bizim oğlan: 'Baba, ben artık dayanamıyorum, boşanacağım...' dedi. 'İyi oğlum, hemen boşan. Zorluklardan kaçmak her zaman en kolay yoldur. Sen de kolay olanı tercih et, boşan. Fakat unutma ki kolay yol, hep kolay devam etmez. Ardından zorlukları vardır. Bir çocuğun var. Onu hiç unutma...' dedim.

Ben öyle söyleyince gözleri doldu: 'Ben de boşanmak istemiyorum ama bir ömür boyu da böyle gitmez ki...' dedi. 'Dur bakalım, biraz düşünelim, bu gelini küsme huyundan nasıl vazgeçirebiliriz?' dedim. 'Gelin küsünce sen ne yapıyorsun?' diye sordum. 'Ben de ona küsüyorum...' dedi. Birden beynimde bir ampul yandı. 'Tamam işte, daha önce niye aklıma gelmedi, derdiniz de çareniz de burada...' dedim. 'O sana küstüğünde sen ona küsmeyeceksin...' dedim. 'Tavşan dağa küsmüş dağın haberi olmamış misali. Tek başına küsülmez. Sen onun küsmesine hiç aldırış etme, hiçbir şey yokmuş gibi onunla konuş, cevap vermezse şaka yap, onu güldürmeye çalış ama küsmesine izin verme.'

'Yapma baba ya, öyle şey mi olur? O benimle konuşmasın, ben onunla konuşmaya uğraşayım... Beni ne hâle düşürmek istediğinin farkında mısın? Benim gururum ne olacak?' dedi. Kolay kolay hiddetlenmem ama o öyle söyleyince kan beynime sıçradı. Ayağa kalkıp bağırımsım:

‘Ne gururu oğlum, evlilik hayatında gurur mu olur? Karı-kocanın yanında gurur kelimesi manasını kaybeder, etmiyorsa da etmelidir. Sabah kızar, kavga edersin. Bir daha yüz yüze bakılmayacak söz söylersin, söz duyarsın; fakat akşam aynı yatağa girince hepsini unutursun. Seviyorsan unutmalsın. Hata yapmayı biliyorsan özür dilemeyi de bileceksin. Özür dilemekten korkmayacaksın. Kalp kırmayı biliyorsan gönül almayı da bileceksin.’

Velhasıl, sözü uzatmayalım, oğlanı ikna ettim ve evine gönderdim. Epey uğraştı, kolay olmadı. Bazen bıktı ama vazgeçmesine izin vermedim. Gelini de aldım karşıma: ‘Bak kızım, ya boşanacaksınız ya da güzelce yaşayacaksınız. Öyle her gün küs, her gün kavgalı yaşanmaz. Oğlum yuvasını kurtarmak için gayret ediyor, sen de ona yardımcı olacaksın, gayret edeceksin, bu kötü huyunu unutacaksın...’ dedim. Nihayetinde ben haklı çıktım. Gelin küsmeyi unuttu, artık araları iyi. Tabii, kavga etmiyor değiller ama birbirlerine küsmeyince o kavgalar da evliliğin tuzu biberi oluyor.”

“Sizi tebrik ederim Halit dayı, gençlere ne güzel yol göstermişsiniz... Keşke aile büyükleri hep sizin gibi akıllıca davransa... Maalesef bazen tahammülsüzlükleri yüzünden onlar yıkabiliyorlar mutlu evlilikleri.” dedim.

“Yıkmak kolay, yapmak zor...” dedi Halit dayı. Birdenbire bir kahkaha patlattı:

“Aklıma geldikçe gülüyorum. Bu arada bizim gelinin adı tavşana çıktı. Oğlum ona ‘tavşanım’ diyor. Onu küsme huyundan vazgeçirmeye çalışırken ‘Tavşanım yine küsmüş!’ diye ona takılıyormuş. Bu ‘tavşan’ sözü aralarında bir espri olmuş, gelin küstüğü zaman oğlum ona ‘tavşanım’ dedikçe dayanamayıp gülüyormuş. Arkasından biz de ona ‘tavşan’ diyoruz; ama duymasın. Oğluma küsmüyor ama olur ki bize küser.”

“Vazoyla saksının farkını sen söyleme, çiçeklerden sor.”

(Arif Nihat Asya)

Rüya

Yeşim, balkonda oturmuş, bahçede çalışmakta olan kocasını seyreliyordu. “Nasıl da kendini kaptırmış. Kaç saat-tir durmadan, dinlenmeden çalışıyor.” diye söylendi. Erdal o gün bahçe duvarının kenarlarına ağaç dikiyordu. Kazınayı bırakıp küreği alıyor, küreği bırakıp kazınayı alıyor, büyük bir gayretle çukurları açıyordu. Sonra da toprağı elleriyle düzeltiyordu. O, toprağı dokunduğunda sanki ağaçlar daha çabuk büyüyecekmiş gibi geliyordu. Erdal, ne çevresinde koşuşturan çocuklarının ne de onu seyreden karısının farkındaydı. En büyük hayaline yaklaşmanın sevinciyle çalışıyordu. Geniş, güzel bir bahçenin içinde müstakil bir evde yaşamak onun çocukluktan beri değişmeyen hayaliydi. Müteahhit bir babanın oğlu olduğu için evlenene kadar olan hayatı, babasının yeni yaptığı apartman dairelerinde yaşayarak geçmişti. Babasının düğün hediyesi bir apartman dairesi olunca evlendikten sonra da müstakil evde oturma hayalini gerçekleştirememişti.

Nihayet bir yıl önce arsa alarak hayalindeki evin inşaatına başlamıştı. Bir yıldan beri iş çıkışlarında inşaatla geliyor, yapılan işleri kontrol ediyor, bazen de işçilerle birlikte çalışıyordu. Evin her işiyle bizzat uğraşmaktan mutluluk duyuyordu. Evin kaba inşaatı bitmiş, ince işleri kalmıştı. Pazar günleri işçiler olmuyor,

onlar da ailece pikniğe gider gibi hazırlanıp inşaata gidiyorlardı. Evin inşaatı tam bitmemişti; ama bahçe hiçbir piknik yeriyle kıyaslanmayacak kadar güzeldi.

Erdal, inşaatın temelleri atılır atılmaz bahçe düzenlemesine başlamıştı. Bir mimar titizliğiyle hangi çiçeğin nerede güzel duracağını, ağaçların nerede daha iyi büyüyeceğini hesap etmiş, günlerce düşünüp defalarca kâğıtlara çizmişti. İşi bilenlerden yardım almayı da ihmal etmemişti. Tohumun en iyisini, gübrenin en faydalısını seçmişti. Rengârenk açan güller, Erdal'ın emeğini ve sevgisini inkâr etmemişlerdi. Bütün güzellikleriyle bahçeyi süslüyorlardı. Ortancalar, şebboylar, manolyalar, filbahriler, leylaklar, hercai menekşeler sanki güllere inat, "Biz de varız!" der gibi coşmuşlardı. Hanımelileri balkonların kenarını sarmıştı bile. Erdal, çocuklar için oyun aletlerini de ihmal etmemişti. İki salıncakla bir kaydırak çocuklara yetiyordu. Çocuklar için bahçede oyun, eğlence olan, Erdal içinse iş demek olan bu zamanlar Yeşim için tam bir can sıkıntısı olmuştu. O, kendisine oyalanacak bir şeyler bulamıyor, eşini ve çocuklarını seyretmekle yetiniyordu.

Yeşim, balkonda kendini yapayalnız hissediyordu. Erdal'a bakarken onun kendini hiç umursamadığını, eşinin gözünde bahçe kadar bile değerinin olmadığını düşündü. Sonra bu düşüncesinden dolayı kendi kendine kızdı: "Kocamın hayalini kıskanıp kendimi bahçeyle kıyaslıyorum. Tabii ki ben, onun yanında şu bahçeden daha kıymetliyim." diye düşünerek az önceki düşünceleri zihninden uzaklaştırmaya çalıştı. Fakat içinden bir ses "O, bahçeye ayırdığı vaktin çeyreğini sana ayırmıyor." diyordu. İçine şüphe tohumları düşmüştü bir kere. "Varlığımdan haberi yok gibi. Acaba gidip saklansam yokluğumu fark eder mi, beni bulamazsa ne yapar?" diye merak etti. "Eder, etmez, eder, etmez..." düşünceleri papatya falı gibi beynini kemirirken ani bir kararla yerinden kalkıp, denemesi bedava diyerek gitti ve merdivenin

altına saklandı. Merdivenin altında on beş-yirmi dakika ancak durabildi. Birkaç saat kalıp aranınama korkusuna kapılarak merdivenin altından çıktı ve henüz dolapları takılmamış olan mutfığa girdi. Evden getirdiği yiyecek poşetlerini karıştırmaya başladı. Vakit geçirmesine yardımcı olacak bir yiyecek ararken eline kiraz poşeti geldi. Yıkadığı bir tabak kirazı alıp balkondaki yerine oturacaktı. Tam o sırada eşi kazınayı bırakmış, terini siliyordu. Onu görünce kirazları alarak bahçeye yöneldi.

Yeşim, bahçeye çıktığında Erdal yeniden çalışmaya başlamıştı. Kirazlarla ona doğru giderken o gece gördüğü rüyayı hatırlayınca havuzun yanında kalakaldı. Rüyasında kocası kiraz yiyordu. Daha doğrusu bir kadın, kocasına kiraz yediriyordu. Tanımadığı bir kadın onun evinin salonunda, kocasıyla baş başa oturuyordu. Kadının elinde bir tabak kiraz vardı. Kadın şen kahkahalar atarak kirazları sapından tutup koparıyor, Erdal'a yediriyordu. Kocası da kadından bir an bile gözlerini ayırmadan, mutluluktan ağız kulaklarına varmış bir şekilde kirazları yiyordu. Yeşim kocasını başka bir kadınla öyle mutlu görmeye daha fazla dayanamamıştı. Elleri ve ayaklarını ateş basmış bir şekilde, kalbi çarparak uyanmıştı. Yanında masum masum uyuyan kocasını görünce derin bir "oh" çekmiş, sonra kulağına eğilip "Aklından bile geçirme." diye fısıldamıştı.

Kocasının hayatında başka bir kadın olmadığına emindi. Ama acaba kocasının aklında öyle bir şey var mıydı? İçine düşen kuşkuyu "Hayır, o gözü dışarıda olan bir adam değil, asla öyle bir şey yapmaz." diye geçirerek kendi kendini teselli etti. Rüyasındaki kadın nasıl da cilveli, işveli idi. Kocasının gözlerinin içine bakıp konuşurken kahkahalar atıyordu. Oysa kendi öyle cilveli biri değildi. Nasıl dil dökülüp koca kandırılır, nasıl göz süzülür, nasıl dudak büzülerek konuşulur, nasıl şuh kahkahalar atılır, nasıl salınarak yürünür bilmezdi. Bir kadın nasıl böyle cilveli olur? Doğuştan mıdır, anneye bakarak taklit mi edilir, yoksa

sonradan mı öğrenilir? Onu da bilmiyordu. Annesi de ciddi ve ağırbaşlı bir kadındı. Onu mu örnek almıştı acaba? Ailesi her zaman onun ciddiyetiyle, ağırbaşlılığıyla övünürdü. O yüzden diş hekimliğinin kazanıp Ankara'ya giderken babasının aklı onda kalmamıştı. Genç kızken bir gün babası onu yolda yürürken görmüştü ve akşam, "Bugün seni yolda gördüm, aferin kızım, çavuş gibi gidiyordun." diye gururlanmıştı. Sonunda da çavuş gibi bir diş hekimi ve çavuş gibi bir kadın olmuştu.

Rüyasındaki kadın yeniden gözünün önüne geldi. "Yok canım, her zaman öyle olmak da istemezdim doğrusu. Sadece kocama karşı öyle olsam yeter." diye düşündü. Hem ciddi hem cilveli; evde hafif, dışarıda ağır bir kadın... Olabilir miydi? Bir kadın iki zıt karakteri hiç açık vermeden taşıyabilir miydi? "Keşke yapabilsem..." diye düşündü. Evde çavuş gibi bir kadın olmaktan hoşlanmıyordu. Çünkü kocası da ona askerlik arkadaşı gibi davranıyordu. Oysa rüyasındaki kadınla nasıl da gülüşüp şakalaşıyordu... Aslında kocası az konuşan, ciddi bir insandı. "Ben cilveli olsam onun davranışları da değişir. Aramızda bir iltifat alışverişi olsun geliştirdi belki." diye hayıflandı.

Yeşim, elinde bir tabak kirazla bunları düşünürken Erdal onun bahçeye geldiğini fark etmemiş, toprağı kazmaya devam ediyordu. Yeşim, rüyasındaki kadın gibi davranmaya, birkaç güzel sözle ona seslenmeye, iltifatlarda bulunarak kirazı eliyle yedirmeye karar verdi. Elindeki tabağı havuzun kenarına bırakıp içinden bir avuç kiraz aldı. Havuzun suyunu ayna niyetine kullanıp diğer eliyle de saçını düzeltti. Rüyasındaki kadını getirdi gözünün önüne. Onun gülüşünü, bakışını taklit etmeye çalıştı. Bahçenin ortasında elinde bir avuç kiraz dururken bakışlarına cilve, gülüşüne işve katmaya çalıştıysa da başaramadı. Her bakışı sahte, her gülümseyiş denemesi sırtıyor gibiydi sanki. Sudaki aksini beğenmedi. "Bir iki tatlı söz söyleyebilsem bari..." diye düşündü. Sonra söyleyeceği güzel sözleri hazırladı. Heyecandan

titremeye başlamıştı. Kocasına doğru birkaç adım attı. Konuşmak için ağzını açıyordu; fakat sesi çıkmıyordu. Sanki o onun on yıllık kocası değil de ilk defa gördüğü yabancı bir adamdı ve onun dikkatini çekmeye çalışıyordu. Kendini toparlamaya çalıştı. “Bunu yapabilirim, yapmalıyım...” diye kendine telkinde bulundu. Kocasına doğru bir adım daha attı. Elinde kiraz, dilinin ucunda söylemek istediği sözler hazırda ama hayır, dili ona itaat etmiyordu, edemiyordu. Yapamıyordu, alışmadığı sözlere dili dönmüyordu.

Kendine güveni kalmayınca bir ümitle dönüp güllere baktı. Öyle güzellerdi ki... Belki bir ilham gelebilirdi. Fakat ilham gelmediği gibi birden içi kabardı. Gülleri kısılandı. “Bir gül gibi güzel, bir gül gibi narin olabilsem, Erdal gülleri sevdiği kadar beni de sevsen, onlara baktığı kadar bana da baksa...” diye düşündü. Ne emek vermişti o güllere... Kocasına çevirdi bakışlarını. Onun geldiğini fark etmesini, rüyasındaki kadına baktığı gibi ona bakmasını bekledi. O bakışları görürse, belki o da düşündüklerini yapabiliirdi. Bir yandan da içinden, söyleyeceği sözleri tekrar ediyordu. Sanki zaman durmuştu. Orada ne kadar dikilip kaldı, bilmiyordu; çok mu uzundu, çok mu kısa sürdü, farkında değildi. Nihayet Erdal dönüp ona baktı.

“Çok yoruldun, sana kiraz getirmiştım...” dedi. “Ellerin kirliyse ben yedirebilirim.”

Erdal topraklı ellerini kirazları almak için uzatarak:

“Toprak pis değildir. Böyle yerim, teşekkür ederim.” dedi.

Yeşim, hazırladığı bütün güzel sözleri yüreğine gömerken elindeki kirazları Erdal’ın eline verdi.

Erdal kirazları yerken bir yandan da diktiği fidanları ona gösteriyordu.

“Yoruldum, hem de çok yoruldum ama yorgunluğuma değecek. Fidanlar büyüyüp ağaç olunca altına oturur, günün yor-

gunluğunu burada atarız. Hatta karşılıklı iki de hamak kurar, uzanırız. Ondan sonra kimse değmesin keyfimize... Meyve verecek ağaçları duvarın dibine diktim. Bak şu en sondaki kiraz ağacı birkaç yıla kadar büyür, meyve verir. Meyveleri eşimizle dostumuzla yeriz.”

“Aklından bile geçirme!”

Yeşim hâlâ gördüğü rüyanın tesirindeydi.

“Bütün kirazları kendin yemeyi düşünüyorsun herhâlde. Kirazı bu kadar sevdiğini bilmiyordum.”

Yeşim abuk subuk bir şeyler geveleyip durdu.

“Keşke elektrik mühendisi olacağına ziraat mühendisi olsaymışsın. Mesleğinde çok başarılı olur, yeni projeler üretirdin.”

“Haklısın, toprakla uğraşmayı seviyorum.”

Erdal yeniden çalışmaya başladığında Yeşim, balkondaki sandalyeye dönüp oturdu. Erdal:

“Hadi bakalım dönüş zamanı geldi.” diyene kadar orada öylece oturdu.

Çocukların hiç bitmeyecekmiş gibi görünen enerjileri arabaya biner binmez tükenmişti. Araba hareket eder etmez uyuyup kaldılar. Yeşim’in morali çok bozuktu. Erdal’a sitem ederek:

“Çalışırken her şeyi unutuyorsun. Bir ara yokluğumu fark eder misin diye merak edip saklandım ama fark etmedin.” dedi.

Erdal söylediğine inanmamıştı.

“Şaka yapıyorsun.” dedi gülerek.

“Gerçekten saklandım.”

“Çocuk musun sen? Ne diye saklandın?”

“Beni merak eder misin diye merak ettim işte. Beni arayıp bulamasan ne yapardın?”

Erdal bütün ciddiyetiyle:

“Öyle bir şeyi düşünmek bile istemiyorum. Seni arayıp bu-

lamasam herhâlde aklımı yitirirdim. Sakın bir daha öyle bir şey yapma!” dedi.

Yeşim’in yüzüne kocaman bir gülümseme yayıldı. Erdal’ın söylediği söz çok hoşuna gitmişti. “Aklımı yitiririm...” dediğine göre demek ki kocası onu gerçekten seviyordu, ona değer veriyordu.

“Yok canım, çok abarttın.” derken mutlu mutlu gülümsedi. Ah keşke şimdi bir avuç kiraz olsaydı elimde, diye geçirdi içinden.

Yeşim, eve varınca bir tabak kiraz yıkadı ve Erdal’ı salona çağırdı. Yeşim’i elinde bir tabak kirazla gören Erdal:

“Bugün bu kiraz sevdanı anlayamadım gitti. Sen kirazı bu kadar çok mu severdin?” dedi.

“Benim sevdam kiraza değil ki, sana...” dedi Yeşim gülerek. Rüyasından başlayarak gündüz aklına gelen bütün düşünceleri ona anlattı.

“İyi, hadi o zaman rüyanı şimdi canlandıralım. Mekân da hazır. Ben nerede oturuyordum?” dedi Erdal.

“Şu koltukta.” diye cevap verdi Yeşim.

Erdal yerinden kalkıp onun gösterdiği koltuğa oturdu. Yeşim de hemen onun yanındaki koltuğa oturdu.

“O yılan -ayyy dilim dolaştı- yani kadın da burada oturuyordu.” dedi.

“Bir dakika!” dedi Erdal. “Rüyanı canlandırmadan ben sana rüyanın yorumunu yapayım. Ben güllerle uğraşırken hayatının gülünü ihmal etmişim. Önce bunun için özür dilerim!” Erdal konuşurken tıpkı rüyasında baktığı gibi bakıyordu ona. Yeşim de kendini zorlamadan rüyasındaki kadın gibi oluvermişti birden. Kirazları yedirirken kendi kendine şaşırdı. İçinde öyle bir kadını sakladığının hiç farkında değildi o güne kadar.

“Aşk, güneşin çiçeklere verdiğini verir; güçlü olanlara güç verir, zayıf olanları kurutur.”

(İrlanda Atasözü)

Çamsakızı

Hâkim, elindeki dosyaya yeniden baktıktan sonra duruşma için bekleyen davalıları süzdü.

“Bir gün Leyla ile Mecnun’un boşanma davasına bakacağım hiç aklıma gelmezdi. Ne oldu o büyük aşka da bugün ayrılmak için karşında duruyorsunuz?”

Leyla, elindeki mendille gözyaşlarını sildi, titreyen sesiyle:

“Ben Mecnun’u seviyorum, ayrılmak istemiyorum hâkim bey. Ne olur bizi ayırmayın!” dedi.

Mecnun, hâkimin konuşmasına fırsat vermeden kendi söz aldı.

“Ben ayrılmak istiyorum, bu evlilik daha fazla yürümez.” dedi.

“Sen değil miydin Leyla’ya olan aşkından yanıp kavrulan, ona kavuşmak için gece gündüz dua eden?”

“Eksik dua etmişim.”

“Nasıl eksik dua?”

“Sadece ona kavuşmak için dua etmiştim. Aşk olunca başka hiçbir şey mühim değil zannettim. Ona kavuşmak için dua ederken iyi anlaşılabilmek ve mutlu olabilmek için de dua etmeliymişim ama bilemedini.”

“Kavuşunca anlaşılmadınız, aşk bitti, öyle mi?”

“Aslında Leyla’yı hâlâ seviyorum fakat sevgi birlikte yaşamak için yetmiyor. Aşkın en büyük düşmanı kendi içimizdeymiş, istemeden de olsa aşka zarar veriyoruz. Huylarımız karşısında aşkımız yenik düşüyor.”

Leyla, Mecnun’un sözleri karşısında titreyen sesiyle yeniden söze girdi.

“Hayır, Mecnun yanlış düşünüyor, o da ben de kötü huylu değiliz. Ben bu evliliğin iyi gitmesi için çok çabaladım, bir kadının bir erkeğe yapabileceği her türlü hizmeti yaptım ona.”

“Fazlasıyla yaptı...” dedi Mecnun.

“O zaman derdin ne senin?” diye sordu hâkim.

“Yaptığı fazlalıklar tabii ki.” dedi Mecnun. “Çok bunaldım, çok sıkıldım. Bana çam sakızı gibi yapıştı. Bir erkek için en değerli şey olan hürriyetimi kaybettim. Kapıdan eve giriyorum, evin içinde peşimden ayrılmıyor; bir şey ister miyim diye gözümün içine bakıyor, bıraksam her gün ayağımı yıkayacak. Her gün sevdiğim yemekleri yaptığı için sürekli kilo alıyorum.”

“Ne var bunda? Ne kadar güzel...”

“Ben dayanamıyorum hâkim bey. Evimde rahat rahat bir televizyon seyredemiyorum. Ben televizyon seyrederken bana fındık, fıstık, ceviz yedirip beni kuş gibi besliyor. Sonra da her gece onunla alakadar olmamı istiyor.”

“Evet...” dedi hâkim gülümseyerek, “Evet, işin bu kısmı biraz zor görünüyor.”

“Sonra sabah kalkıp kahvaltımı hazırlıyor. Ben kendim kahvaltımı yapamaz mıyım? Yok, onun içi rahat etmez. Ekmeğe bal sürüp sürüp ağzıma veriyor, bıraksam yemeğimin hepsini kendi yedirecek. Sonra dış kapıdan beni yollayınca balkona çıkıp arabaya binene kadar el sallıyor.”

“Onu sevdiğim için yapıyorum hâkim bey.” dedi Leyla göz yaşlarını silerken. “Evlilik bütün bir hayatı paylaşmak değil mi?”

Mecnun konuşurken Leyla’ya hiç bakmıyordu.

“Bu kadarla kalsa iyi hâkim bey. Evden çıktım, kurtuldum, der idare ederim. İş yerine gidiyorum, on dakika sonra telefon, sağ salım vardım mı diye. O telefona da razıyım ama akşama kadar telefonların arkası hiç kesilmiyor, çeşitli bahanelerle gün boyu arıyor. Aradığında telefonum meşgulse bu sefer de kiminle konuşuyordun diye arıyor. Arada bir arkadaşlarla yemeğe gidiyoruz, inanın telefona bakmaktan ne yediğimi anlamıyorum.”

“Lokantaya ulaştı mı diye merak ediyorum, eve ne zaman gelecek diye arıyorum, o gelmeden uyuyamıyorum. Başına bir kaza gelir diye korkuyorum, onu rahatsız etmek için yapmıyorum.”

Mecnun yine Leyla’ya bakmadan hâkimle konuşmaya devam etti.

“Onun sevgisi beni boğuyor. Bana olan bu aşırı düşkünlüğünden rahatsız olduğumu söyledim; fakat hiçbir değişiklik olmadı. Bir annenin küçük bir çocuğu takip etmesinden daha fazla beni takip ediyor.”

“Evet, biraz fazla kaygılı gibi ama idare et. Dernek ki elinde değil. Senin şikâyet ettiğin konular katiyen boşanma sebebi olmaz, sen Leyla’nın iyiliklerine karşı nankörlük ediyorsun.”

“Sadece bu kadar değil ki. Arkadaşlarla arada bir maç seyretmeye birinin evinde toplanıyoruz inanmazsınız belki ama sürekli arıyor.”

“Maç sfrasında mı?”

“Evet, sinirden çatlıyorum.”

“Haklısın.” dedi hâkim Mecnun’a. Sonra Leyla’ya dönüp sert bir ses tonu ile konuştu:

“Maç seyrederken telefondan büyük işkence mi olur? Sen de çok ileri gitmişsin kızım. Bir insanın üzerine bu kadar da düşülmez ki! Boşanmak istemekte haklı galiba.”

Hakimin sözleri Leyla’yı korkutmuştu. Yeniden ağlamaya başladı:

“Ben ayrılmak istemiyorum, ben Mecnunsuz yaşayamam.”

“Bunlarla da kalsa iyi” diye devam etti Mecnun. “Birlikte bir yere gitsek, orada, tanıdığım bir bayana selam versem hasta oluyor. ‘O kimdi, evli mi, bekâr mı? Ne zaman tanıştın, nerede tanıştın?’ Burnumdan getiriyor. Beni çok fazla kısıkanıyor, her gün akşam ben görmeden cep telefonumun mesaj bölümüne bakıyor, en son aranan numaraları kontrol ediyor. Yabancı bir numara görürse arayıp bir kadın çıkacak mı diye kontrol ediyor.”

“Ama onu çok sevdiğim için yapıyorum. Onu bir kadına kaptırmaktan, kaybetmekten korkuyorum.”

“Evet, beni kaybetmekten o kadar korkuyor ki bir an önce ondan ayrılmak ve onu bu korkusundan kurtarmak istiyorum.”

“Yapmayın hâkim bey o elinizdeki kalemi kırın, idam kararı mı verin, razıyım. Ama beni Mecnun’dan ayırmayın.”

“Sen de adamı çıldırtmışsın, maç seyrederken bile rahatsız ettiğine göre...”

Leyla yalvarmaya başladı:

“Ben ondan ayrılırsam ne yaparım. Vaktinde o bana kavuşmak için yollara düşmüştü. Şimdi ben ondan ayrılırsam, yollara düşmem, dağlara çıkamam. Akşam Mecnun’un eve gelmeyeceğini bilirsem çıldırırım. Bana bir şans verin, Mecnun istemezse onunla eskisi kadar uğraşmayacağıma söz veriyorum.”

“Biraz susun, kararımı bildireceğim.” dedi hâkim.

İkisi de sustu. Mahkeme salonunda arada bir Leyla’nın iç çekişinden başka hiç ses çıkmıyordu.

Uzun bir sessizliğin arkasından hâkim kararını bildirdi:

“Davanın üç ay sonraya ertelenmesine karar verdim. Bir üç ay daha birlikte yaşayın, sonra karar verelim.” dedi.

Sonra Leyla’ya dönerek:

“Leyla, sana Lokman Hekim’in oğluna verdiği öğütlerden iki tanesini öğreteyim. Lokman Hekim oğluna ‘Her yıl yeniden evlen ve her yıl evini değiştir..’ demiş. Yani: ‘Her yıl eşinden bir süre ayrı kal ki, birbirinizi özleyin, yeniden evlenmiş gibi olun. Her yıl ev değiştirmeye gelince, evin içindeki eşyaların yerini

değiştirirsen ev değiştirmiş gibi olursun..' demiş. Eşlerin bazen kısa, bazen uzun süren ayrılıkları muhabbetin devamlılığı için gerekli. Yoksa birbirlerinden bıkebilirler. Sana üç ay mühlet veriyorum kendini değiştirmen için. Eğer üç ay sonra hiçbir değişiklik olmazsa seni hemen boşarım. Kocanı takip etmekten vazgeç, bırak adam rahat nefes alsın. Sen kocanla uğraşacağına kendine bir iş, bir uğraş bul, yoksa adam elinden gidiyor, haberin olsun."

Sonra Mecnun'a döndü:

"Şimdi Leyla'yla birlikte evinize gidin, ona bir şans daha ver. Kendine farklı bir uğraş bulması için de ona yardım et. Onu bir hayır kuruluşuna falan götür. O tür bir yerde faydalı işler yapabilir. Seni biraz unutsun. Ya da ne bileyim, bir yerde bir işe falan girsin. Evliliğinizi kurtarmak için gayret edin."

Leyla, sevinç içinde Mecnun'un koluna girdi, birlikte mahkeme salonundan çıktılar.

"Saygınlık kadının içindeki canlılığı alıp götürdü."

(G. Bernard Shaw)

Bir Başka Dünya

18 Ocak

Sevgili günlük,

Bu gün birisi "Sevgili günlük!" diye başlayıp, günlük yazacağımı söylese çok gülerdim. Şimdi de kendi kendime gülüyorum. Teyzemin işgüzarlığına uğradım. Hediye olarak, kenarları kalplerle ve gül resimleriyle süslü bir günlük defteri (yani sen oluyorsun) almış bana. İçimdeki genç kızı uyandıracakmış. Beni tanıdığı için, günlüğü alıp bir tarafa atmayayım diye, verirken deftere yazacağıma dair bana yemin ettirdi. Geldiğinde kontrol edecekmiş. Teyzemi severim, onu kırmak istemiyorum. Ayrıca kalemi kâğıdı da çok severim. Böylece seninle arkadaşlığa başladık.

Her şeyden önce, seni uyarayım. Ben süslerden ve ilişkilerden yorulmuş olan genç kızlardan değilim. 22 yaşındayım ve yazacağım bir aşk maceram yok. Çocukluğumdan beri inançlarımı ve ideallerim var. İlk fikirlerimin kaynağı ailemdi. Büyüdükçe de okuyarak düşüncelerimi besledim ve artık inançlarımı hayatımın gayesi oldu.

İşte bu yüzden, erkek peşinde koşmaktansa fikirlerimin peşinden koşmayı tercih ettim. Kadınlar için kurulmuş tuzaklara düşmedim. Kadınları insan olarak değil de zevk nesnesi olarak görmek isteyenlere ve o zihniyeti besleyenlere hep karşı oldum. Kadınları, cemiyet hayatında

fikirleriyle değil fizikleriyle yer alması için yönlendirenler, insanlığa en büyük kötülüğü yapmışlardır.

20 Nisan

Teyzem dün telefonda, "Günlüğe yazıyor musun?" diye sorunca seni kitaplığımın bir köşesinde unuttuğumu hatırladım. Senin sayfalarındaki kalplerin etkisinden midir bilmiyorum, başlarken "Aşk macerası yok." demiştim ama bugünlerde sevdalandım gibi. Sözlendim, yakında evleniyorum. Tabii benim sevdam, günümüzdeki geçici aşklar gibi karşımdakinin kaşına, gözüne ya da fiziğine duyulan bir bağlılık değil. Onun fikirleri, cesareti, hayata bakışı, her şartta korkusuzca fikirlerini söylemesi beni cezbetti. Yani fikri fikrime uyduğu için sevdim Ercan'ı.

Ailemle tanışmaya geldiğinde anneannem de bizdeydi, Ercan'ı hiç beğenmedi. Ercan bir ara lavaboya gittiğinde: "Kızım, iyi düşünüdün mü? Mal bucaкта, yiğit kucakta yatar. Sen güzel bir kızsın, bu çirkin oğlanı nereden buldun?" diye bana kızdı. Anneannem parası için evlenmek istediğimi zannediyor. Oysa çok paralı biri de değil. Ben de zaten öyle birini istemiyorum.

Ercan'ın kendine ait bir kitabevi var. Onunla, kitabevinde tanıştık. Uzun zamandır arayıp da bulamadığım bir kitabı bulmak ümidiyle girmiştim oraya. Onu ilk gördüğümde kitap okuyordu. Hem de benim en beğendiğim kitabı... Aradığım kitabı da raflardan hemen bulup verdi. Ayaküstü kitaplar üzerine konuşuyorduk. Tam bir saat boyunca sohbet etmişiz.

Kitabevindeki bütün kitaplar hakkında bilgi sahibi olması beni şaşırttı. Çok kitap alan biri olarak biliyorum ki pek çok kitapçı istediğim kitabın dükkânında var olup olmadığını bile bilmez. Eliyle, kitabın bulunması ihtimali olan rafları işaret eder. Bu işi sadece para için yapan, kitap satmakla domates satmak arasında bir fark olmadığını zanneden kitabevi sahiplerine içten içe çok kızmışım. Kitap satmak bir kültür ve bilgi işidir diye düşünüyorum.

Ercan'ın kitap sevgisi ve kitabevine gelenlere gösterdiği alaka be-

nim çok hoşuma gitti. Aslında mühendismiş ama kitaplarla daha çok haşır neşir olmak ve kitap dostlarını doğru kitaplara yönlendirmek için bu kitabevini açmış. Hayatını inandığı değerlere göre yönlendirmesi bana göre takdire şayandı.

Evlenmek için doğru kişiyi bulduğuma eminim; ama evlenmek bana göre mi, ondan emin değilim. Kendimi asla evde, sabahtan akşama kadar yemek, temizlik gibi işlerle boğuşurken düşünemiyorum. Şu anda çalıştığım işten ayrıldım, kitabevinde çalışmaya başladım. Tabii, evlenince de çalışmaya devam edeceğim.

Evlilikten beklediğim ne? Tek istediğim, her şeyin şu anki gibi devam etmesi. Ercan, bana eş olmaktan önce bir arkadaş olsun. Akşamları evimizde baş başa kalınca fikirlerimizi besleyecek konuşmalarla bilgi ve fikirlerimizi birbirimize aktaralım. Kitap okuyalım, kitap üzerine konuşalım, tartışalım ve inandığımız değerler için birlikte mücadele edelim. Bunlar beklentilerim. Öyle olacağına da inanıyorum.

Evlilikten ne beklemediğimi de biliyorum. Güller, romantik sözler, hissîlik falan beklemiyorum. Benimki bir mantık evliliği olacak. Akşamları gözyaşlarıyla kocasından sevgi ve alaka dilenen bir kadın olmayacağımı biliyorum. Öyle davranışların benim hayatımda yeri olamaz. Sevgisiz olmaz ama sevgiyi asla sözlere bağlamam. İki tatlı söz duyunca sevildiğini zannetmek asla bana göre değil. Sevgi hissetmektir; söylenmese de bilmektir.

Bütün bunları Ercan'la konuştum. O da benimle aynı fikirde. Şu ana kadar da aramızda bir tek romantik cümle geçmedi. Aptal âşıklar gibi, beni cezp etmek için bakışlarına mana yüklemeye çalışarak gözlerimin içine bakmadı. Biz aynı idealler için hayata birlikte devam etmeye karar vermişiz. Öyle doğum günü, tanıştığımız gün, evlilik yıldönümü gibi suni günleri herkes gibi anlamak hususunda da hemfikiriz. Düğünümüzü şamatasız bir şekilde, aile arasında yapacağız. Evimizi çok sade döşeyeceğiz. Kısacası her mevzuda anlaşıyoruz. Şimdilik bu kadar.

11 Kasım

Şu anda altı aylık evliyim. Düğünden önce her şey istediğim gibi oldu. Fakat nikâhtan sonra evimizde baş başa kaldığımızda kendim de tam olarak ne olduğunu anlamadım; ama ağlamak istedim. Sanki o gece, çelik gibi duyguları olan o tanıdığım kız gitti, yerine hassas, duygulu bir kadın geldi. Ercan'dan sevgi sözleri beklediğimi fark ettim. Beklentim karşılıksız kalınca hayal kırıklığına uğradım. Kendi kendime şaşırduğım için ona zaten bir şey söyleyemedim. Romantizm, beklediğim bir şey değildi. Bu yüzden ona kızamıyorum. Neyse, eminim geçici bir hâldir, zamanla atlatırım. Bütün gün kitabevinde birlikte çalışıyoruz. Eve gelince o uzanıp gazetesini okurken ben mutfakta yemek yapmaya çalışıyorum. Kalkıp bana yardım etmeyi düşünmemesine kızıyorum, gündüz ben de onun kadar yoruluyorum. Yine de hayatımdan memnunum. Akşamları birlikte kitap okumak, onunla saatlerce konuşmak beni mutlu ediyor.

5 Aralık

Ev işleri ne kadar da zor.. Birkaç gün ihmal etsen işler dağ gibi yığılıyor. Bütün hafta sonu çamaşır, ütü ve ev temizliğiyle geçiyor. Ev işleri çok nankör: Yapınca zaten her şey öyleymiş gibi duruyor, yapmayınca "Ben yapılmadım!" diye bağıyor. Meğer ben gezerken, kitap okurken anneciğim ne çok iş yaparmış. Kendi kendine yapılıyor gibi geliyordu. Yemek yapmayı nihayet öğrendim. Öğlenleri kitabevinde ayaküstü bir şeyler atıştırdığımız için Ercanı akşama ev yemeği yemek istiyor. Bu arada ben yemek yapmayı öğrenene kadar mahalledeki köpekler bayram etti. Ne zaman arka balkona çıksam köpeklerin hepsi, tutturamadığım yemekleri attığım boş arsaya koşuyor.

Yemek yapmayı öğrendim ama yaptığım yemekler her zaman aynı tatta olmuyor. Bazen çok lezzetli oluyor bazen ise yerken bir şeyleri eksikmiş gibi bir tadı oluyor. Anneme sordum: "Yemeğin lezzeti, yemeği yaparken içinde bulunduğun ruh hâlinle alakalı. Keyifliysen, yemeği istekli yapıyorsan sendeki pozitif elektrik yemeğe

geçer, yemeğin lezzetli olur. Mutsuz, kızgın, kırgın vs. bir ruh hâliyle isteksiz yemek yapıyorsan sendeki negatif elektrik yemeğe geçer. O da lezzetsizlik olarak yemekte kendini gösterir. Yüz kadın, bin kadın aynı tarifi aynı ölçülerle pişirse hiçbirinin tadı birbirinin aynı olmaz. Çünkü hepsi ruh hâlini yemeğe katar. Baban yaptığım çayın tadından bile ruh hâlimi anlar.” dedi. O hâlde yemekteki lezzet hussusunda benim bir suçum yok, tek sebep Ercan demek ki. Çünkü ruh hâlimi o değiştiriyor.

2 Şubat

Ercan’la çok tartışmaya başladık. Evlendiğimiz günden beri ufak tefek tartışıyor, sonra da “Bunlar evliliğin tadı tuzu...” diyor-duk ama tadı tuzu kalmadı. Artık zehir gibi acı geliyor. Yüreğimi yakıyor. Çok sivri bir dili var. Tartışırken kalbimi çok kırıyor. Sonra günlerce küsüyoruz. Özür dilemeyi, gönül almayı hiç bilmiyor. Bekliyorum ki özür dilesin, saçlarımı okşasın, gönlümü alsın... Kitabevinde mecburen konuştuğumuz bir gün otomatik olarak barışmış oluyoruz. Ercan çok alıngan bir insan, her şeye alınıyor. Bir meselemizi konuşup halletmeden o başka bir şeye alınıp küsüyor. Kompleksli bir insan ancak bu kadar alıngan olabilir. Oysa ben onu gözümde ne kadar büyüttüm.

5 Nisan

Dün akşam ben mutfaktayken Ercan kapıyı anahtarıyla açıp içeri girmiş. Salona girdiğimde masanın üzerinde bir buket gül vardı. Evlendiğini duyan bir arkadaşı hediye getirmiş. Gülleri masanın üzerinde görünce üzüldüm. Oysa getirince bana verseydi mutlu olurum.

Ayrıca çiçekçiden gül alması da gerekmiyor. Bahçeden herhangi bir çiçek koparıp, “Bunu senin için getirdim...” dese çok sevinirim. İşte ben bu hâle geldim. Evlilik beni çok değiştirdi, çok... Kendimi tanıyamıyorum. Sanki evlendiğim gün o eski ben gitti, yerine ayaklı bir kalp geldi.

19 Temmuz

Akşamları kitap okuma alışkanlığımız ve uzun sohbetlerimiz bitti. Ercan, "Gündüz zaten kitapla haşır neşirim. Yoruluyorum. Akşamları kafamı dinlemek istiyorum." diyor. Kafa dinlemenin adı da televizyon seyretmek oluyor herhâlde. Akşamları sessizce televizyon izliyoruz. Oysa ben dizi ve filmlerle zamanını öldürenlere ne çok kızardım... Şimdi televizyon başında geçiyor zamanımız. Ancak bir yerlerde bir faaliyet olduğunda oralara gidiyoruz da biraz zihnimizi parlatıyoruz, yoksa paslanacağız. Ercan aktif bir insan olmasa, hayatımızın gayesi yaptığımız fikirlerimizi unutup gideceğiz.

Gerçi fikirler yaşanmadıkça bir mana ifade etmiyor ki. Bekârken Ercan her ay kazancının bir kısmını fakir öğrencilere burs vermek için ayırırdı. "Dükkânın borçları bitsin, ilerde daha çok öğrenciye burs vereceğim." diyordu. Borçları bitti, kazanca geçti fakat şimdi sadece bir öğrenciye burs veriyor. Çünkü para biriktirmeye başladı. Arabasının modelini değiştirip güzel de bir ev aldıktan sonra daha çok yardım edeceğini söylüyor. Hâlâ anlayamıyorum. Bekârken söyledikleri yalan mıydı, yoksa evlenince bir aile kurmanın mesuliyeti mi onun böyle davranmasına sebep oluyor, bilmiyorum.

1 Aralık

Hamileyim ve hamileliğim zor geçtiği için altı aydan beri işe gidemiyorum. Hayatımın hiçbir devresinde bu kadar çok evde oturmamış, hayatım boyunca hiç bu kadar ağlamamıştım. Sinirlerim çok bozuk, her şeye ağlayıp duruyorum. Doktor bunun gayet normal olduğunu, hormonların da tesiriyle bedenimin anneliğe hazırlandığını, duygularımın daha hassaslaştığını, böylelikle ruhen de anneliğe hazırlandığını söylüyor. Üstelik bu vaziyet loğusalıkta daha da artarmış. Ah bu hâlimi bir de Ercan anlasa... Gözyaşlarımı ona göstermek istemiyorum ama kendimi kontrol edemiyorum. Ercan, gözyaşlarını erkeklere karşı silah olarak kullanan, kendini eşine acındırarak menfaat uman kadınlarla dalga geçen bana, "Evlendi-

ğim kız bu mu?" der gibi bakıyor. Tıbben mümkün mü bilmiyorum; ama gidip göz pınarlarımı kurutmak istiyorum.

Ercan'ın anlayışsızlığı beni çileden çıkarıyor. Hamileliğin beni ne çok değiştirdiğini anlasa şaşırırdım zaten. Hamilelikten önce de, kadınların âdet günlerinde yine hormonların tesiriyle duygularının çoğalıp asabileştiklerini anlayamamıştı. Ülkenin birinde âdet günlerinde suç işleyen kadınlara cezada indirim yapıyormuş. O gazete haberini okumam bile onu değiştirmede. Âdet günlerimde bana daha anlayışlı davranacağına, daha çok üzerime geldi. Ona göre ben, kadınların bu muayyen günlerinde asabi olduklarını bildiğim için, şartlanarak kasten huysuzluk yapıyormuşum. İnsan isterse kendini kontrol edebilmiş. Onun için inadına üzerime gelip beni çıldırtıyordu. Ah şu hormonlar! Elimde kumandası yok ki, seviyesini ayarlayabileyim. Ayrıca o günlerde döktüğüm gözyaşlarından ve yediğim çikolatalardan hiç haberi yok. Duysa dalga geçer. Depresyona girmekten korkuyorum.

Şimdi de hamile olduğum hâlde, bana ev işlerinde hiç yardımcı olmuyor. Çok şey beklemiyorum aslında. Biraz alaka, biraz sevgi gösterse, bir de işlerime ufak tefek yardım etse mutlu olacağım. Geçenlerde, çamaşır asıyordum. Uzandığı yerden beni seyretti. Kalkıp kendisi yapamaz mıydı? Birkaç gün önce misafir gelmişti. Çay servisi yaptım, az sonra da boşalan bardakları doldurup tam yerime oturmuştum ki, Ercan da bardağını çay doldurmam için bana doğru uzattı. Ben de "Sen dolduruver, yeni oturdum." dedim. Bana küstü, herkesin çayını getiriyormuşum da neden ona çay getirmek bana zor geliyormuş? Hamile olduğum için ondan, misafirlerin çaylarını doldurmasını beklerken o bir de bana küsüyor. Hadi gel de ağlama... Bu hormonlar haksız değil aslında, kabalığa ve anlayışsızlığa tahammülleri yok.

15 Mayıs

Artık anneyim ve annemin evindeyim. İyice zayıflayan sinirlerim Ercan'ın davranışlarına dayanamadı. Ayrılmaya karar verdim.

Koskoca bir adamla evlendiğimi zannederken, aslında içindeki çocuğu büyütememiş, yetişkin zannettiğim bir çocukla evlendiğimi fark ettim. Evlilikte fikir birliğinin yeterli olmadığını, birlikte yaşamak için duygu ve davranış biçimlerinin de uygunluğunun şart olduğunu anladım. Aynı dünya görüşüne sahip olmak, aynı gruba mensup olmak, aynı tür kitapları okuyor olmak mutlu bir evlilik için katiyen yetmezmiş. Ne büyük hata yaptığımı şimdi anlıyorum. Meğer bekârken evliliği ne kadar basite almışım. Oysa evlilik hayatı bambaşka bir dünyaymış. Yaşamadan asla bilinemeyecek bir dünya. En yakın akrabasının veya arkadaşın söylediğinde belki bir daha yüzlerine bakılmayacak ağır sözleri karı-koca birbirine söylüyor, sonra da hiçbir şey olmamış gibi birlikte yaşamaya devam ediyorlar bu dünyada. Bir gün, "Ölse de kurtulsam!" diye beddua edersin, ertesi gün ona bir zarar gelmesin diye dua edersin. Çok kızarsın, arkasından konuşursun; ama başkasına söz söyletmezsin. Akşam nefret edersin, sabah seversin. Ayrılırsın, özlersin; kavuşursun, birlikte yaşayamazsın. Tam bir mücadele... Yalnız ben mi böyle yaşıyorum, yoksa herkes mi böyle yaşıyor, bilmiyorum. Bu dünya artık beni çok yordu. "Durdurun dünyayı, inecek var!" dedim ve indim. Bu dünyanın kapılarını artık kapattım.

30 Mayıs

Yeniden evimdeyim. Ercan geldi, özür diledi, değişeceğine söz verdi. Ona, her gün yarım saat beni dinlemek için zaman ayıracağına söz verdiği takdirde dönebileceğimi söyledim. Çocuğumu baba-sız büyütmek istemiyorum. Her gün, söz verdiği gibi yarım saat boyunca beni dinliyor. Özlediğim akşam sohbetlerine yarım saatliğine de olsa kavuştum. Artık eskisi gibi sadece dünya görüşümüz üzerine konuşmuyoruz. Beni anlayabilmesi için ona duygularımdan bahsediyorum. Şimdi mutluyum. Bana karşı söz verdiği gibi çok iyi davranıyor; ama bunun geçici olmasından, bir müddet sonra eski hâline dönmesinden de korkuyorum. Değiştim, diyor; ama ona inanmıyorum. Umarım eski huylarını bir müddet için bırakmamış-

tır. Bir insanın huyunu değiştirdiğine inanmak için biraz saf olmak lazım. Dilerim yanılıyorumdur. O da ancak zamanla belli olacak. Gerçekten yanılmış olmak ve onunla yaşamaya devam etmek istiyorum.

* * *

Ercan eşinin günlüğünü okumayı bitirince günlüğün kapağını kapatıp kilidini taktı. Nasıl olduysa, Aslı günlüğün anahtarını üzerinde unutmuştu. Onun komşuya gitmesini fırsat bilen Ercan çabucak okumuştı günlüğü. Şaşırılmış ve üzülmüştü. Aslında Aslı kaç kez dile getirmişti buna benzer duygularını; fakat tam olarak ne demek istediğini anlamamıştı. Onun evi terk etmesini anne olmanın verdiği gelip geçici bir hassasiyete bağlamış, onu bir müddet idare etmeye karar vermişti. Nasıl olsa bir zaman sonra Aslı onun ilk tanıdığı günlerdeki Aslı olacak diye bekliyordu. Hep dava arkadaşı olarak bakmıştı karısına o güne kadar. O anda fark etti ki Aslı, onun yanında önce kadın olmak istiyordu. Herhangi bir kadın gibi sevgi ve alaka bekliyordu. Dış kapıdan gelen sesleri duyar duymaz hemen yerinden kalktı ve okuduğu anlaşılmasın diye defteri aldığı yerine bıraktı.

"Ne pahasına olursa olsun evlenin. Karınız iyi çıkarsa mutlu olursunuz, fena çıkarsa o zaman da filozof olursunuz."

(Socrates)

Sevgili Karım

Yağmurun sesini özlüyorum. Evlenene kadar, yirmi beş yıl yaşadığım ahşap evimizden ayrılalı yağmurun sesine hasret kaldım. Büyükbabamdan bize miras kalan bahçe içindeki tek katlı, şirin evimizin çatısı çinko kaplıydı. Yağmur başladığında bizim evde de konser başlardı. Hafif yağmurlarda "tın tın tın" şiddetli yağmurlarda "tapır tapır tapır" çıkan sesleri dinlemeye bayılırdım. Hele bir de gece yağıyorsa, hiçbir gürültüde uyuyamayan ben, göklerden gelen suyun ahenkli sesini ninni gibi dinlerken uyur giderdim.

Şimdi on katlı bir apartmanın beşinci katında yaşadığım için evlendikten sonra bir daha yağmurun sesini dinleyemedim. O güzel seslerin hayatımdan çıkmasıyla gecelerime korkunç bir ses girdi: Sevgili karımın horlama sesleri. Bir buçuk saattir yattayım ve dışarıda yağmur yağıyor. Bense yağmurun değil karımın horlama seslerini duyuyorum. Herkes bilmez horlama sesi eşliğinde uyumaya çalışmanın zorluğunu. Yarın sabah işe gideceğim. Ne çare ki, karımın sesi kesilmeden uyuyamıyorum. Birkaç kere uyardımın faydası olmadı ama şansımı bir kez daha deneyim.

“Canan, Canan, Canaaan!..” diye usulca seslendim.

“Ne var yaa!..” diye karşılık verdi uykusunun arasında.

“Horlama ne olur, uyuyamıyorum!” dedim.

“Tamam tamam, horlamıyorum...” deyip diğer tarafa döndü ve uyumaya devam etti.

Kısa süren bir kesintinin arkasından çok şükür demeye kalmadan yeniden başladı. Yedi aydır bu işkence devam ediyor. İşin kötüsü o horladığını kabul etmek istemiyor. Horladığını söylediğim zaman mutlaka bir bahanenin arkasına sığınıyor. Evleneli altı yıl oldu. Yeni evlendiğimizde mutluluktan, yeni bir hayata başlamanın heyecanından horluyordu. Sonra hamile kaldı. Hamileyken horlamak normalmiş. Sonra doğum yaptı. O günden sonra çeşitli bahaneler buldu. Bir gece burnu kapalı olduğu için horlar, başka bir gece, gündüz çok yorulduğu için, uykusunda kâbus gördüğü için veya nezle olduğu için...

Sanki dünyanın en büyük suçuymuş gibi bir türlü horladığını kabul etmiyor. Kızımız doğunca, ben de bir bahanenin ardına sığınıp, çocuğun ağlama sesinden uykum dağılıyor diyerek yatak odasından kaçtım. Kızımın odasında uyumaya başladım. Kızımın karyolasını da yatak odasına aldık. Beş yılı böyle kurtardık. Yedi ay önce karım “Yeter artık, çocuk büyüdü. O odasında uyuyacak, sen de burada uyuyacaksın.” deyince uykusuz geceler yeniden başladı.

En iyisi duymamaya çalışmak galiba. “Koyun sayayım, belki faydası olur da uykum ağır basar...” diye düşündüm. İşte bir çit üzerinden koyunlar sırayla atlıyorlar. Bir, iki, üç derken yüze kadar saydım. Off! Hiç faydası olmuyor. Zaten atlayan koyunları sayma hikâyesi mantık olarak yanlış. Hareket olan yerde uyku ne arasın, kendi hikâyemi kurayım bari.

Sıcak bir yaz günü, yemyeşil otlarla kaplı bir tepede, kocaman bir sürünün çobanlığını yapmaktayım. Öğle sıcağı bastırmış,

karnını doyuran koyunların uykusu gelmiş. Koyunlar sırasıyla ağzını kocaman açıp, uzun uzun esniyorlar. Biliyorum, koyunlar esnemez ama hayal dünyası değil mi, her şey olabilir. Esneyen koyun yere kıvrılıp uyuyor. Ben de esneyerek uyuyan koyunları sayıyorum. Bir, iki derken yirmi beşe geldim. Yirmi altıyı zor sayıyorum... Sonra yirmi yedi... Nasıl da esniyorlar... Gözlerimi açamıyorum... Düşüncelerim bulanıklaştı, galiba uyuyorum.

Bir hırıltı var. Yoksa koyunlara kurt mu musallat oldu. Kuvvetli bir hırıltıyla yataktan fırladım. Olamaz! Karım horultu modundan hırıltı moduna geçmiş. Saate baktım, iki buçuk olmuş. Bir saat uyumuşum. Karımın çıkardığı o tuhaf ses bir kurt sesi hâline gelerek uykunu mahvetti. Artık koyun da sayamam. Aklıma kurt gelir.

Daha masum, daha tehlikesiz başka bir şey bulmalıyım. Uyku bulutu! Evet, bembeyaz, yumuşacık bir uyku bulutu. Bulutun üzerinde yatıyorum. Hafif hafif uçuyoruz. Dağlar, denizler aşılıyor. Yeryüzünden sadece güllerin, hanımeliyelerinin kokusu geliyor burnuma. Havada uyku getirecek, hafif bir basıklık var. Uyku bulutuyla uçuyoruz, uçuyoruz...

Allah diyerek yataktan fırladım. Buluta bir uçak çarptı herhâlde. Bacağım ağrıyor. Bacağımın üstünde bir ağırlık var, kımlıdayamıyorum. Off, o da ne! Karım ayağını üstüne atmış. Bu kadar da olmaz. Hem sesli taciz hem fiili taciz. Ah anacığım, beni bu geceler için mi doğurdun? Saate baktım, beş olmuş. Neyse ki, iki buçuk saat daha uyumuşum. Bu arada da yataktan düşmek üzereyim. Karım üstüme doğru yuvarlandığı için ben yatağın kenarında kıvrılmışım. Yerimden kalktım. Onu yatağın diğer tarafına doğru yuvarladım. Olamaz! Hızlı yuvarlamışım, yere düştü. Kalkıp ateş saçan gözlerle bana bakarak bağırdı:

“Çok kötüsün! Horluyorum diye beni yataktan düşürmeye hakkın yok. Sanki ben isteyerek mi horluyorum? Yine grip olacağım herhâlde. Burnum kapalı, zor nefes alıyorum!”

“Hayır, horladığın için yapmadım. Ayağını ayağımın üstüne atmışsın. Beni uyandırdın. Ben de az ileri doğru gitmen için...” dediysem de fayda etmedi.

“Ben kedi ya da süs köpeği değilim. Hiç kıınıldamadan yatmam. Tabii olarak yatakta döneceğim. Keşke sen bir robotla evlenseydin ya da hiç evleninseydin daha doğru olurdu...”

“İsteyerek düşürmedim, özür dilerim.” dememi dinlemeden sırtını dönüp ağlayarak yattı. İcini çeke çeke az sonra uyudu.

Onun için de üzülyorum. Hata bende. Akılsız kafam! Tanıştığımızda “Ne tür filmde hoşlanırsın, hangi müzikleri dinlersin, hobilerin nedir?” gibi abuk sabuk sorular soracağıma “Horlar mısınız?” diye sorsaydım ya... Uyku hassasiyetimi anlatsaydım ya... Ama nereden aklıma gelsin bu melek gibi güzel kızın horlayacağı, gece korkunç sesler çıkaracağı? Onu seviyorum ama sadece gündüzleri. Geceleri kâbusum oluyor. Birlikte uyumanın sevmekle ne alakası var ki zaten? Ömrünün yirmi beş yılı yalnız yatmaya alış; sonra da iki kişi illa beraber uyumak zorundaymış gibi bir sürü eziyet çek... Günlerce kulaklarımda tıkaçlarla uydum, olmadı. Horlamasını duymasam, yorganı çekince, elini ayağını üstüme atınca yine uyanıyorum. Hep onu suçluyorum ama aslında benim de uykum çok hassas.

Bu işe bir çare bulmalıyım ama nasıl? En iyisi memurluktan istifa edip gece bekçisi mi olmalı ya da uzun yol şoförü. O da olmaz. Bunca yıl okuduk. Hükümet horultudan uyuyamayanlar için bir kadro açıp gece çalışma imkânı verse ne iyi olur... Bunu beğendim, iyi fikir. Tanıdığım bir milletvekili var, ona bir telefon açsam belki ciddiye alır. Ben gece mesaisi olan bir işe gireyim. Gerçi bundan daha iyisi de olabilir. “Karı-kocanın birlikte uyuma mecburiyeti yok...” diye bir kanun çıkarsalar çok iyi olur. Evet evet, mesnedi de şöyle olabilir.

“Karı-kocanın birlikte uyuması evliliği monotonlaştırıyor. Karı-kocalar ayrı odalarda yatmalıdır, sadece birbirlerini özle-

yince aynı odada yatabilirler.” Evet, bu çok iyi fikir. Fakat ben kanun falan beklemeden karıma bu fikri acilen kabul ettirmeliyim. Canan, ayrı odalarda uyumanın gayet normal bir şey olduğunu kabullenirse, ne o istenmiyor duygusuna kapılıp üzülsün, ne de ben uykusuz kalırım...

Artık burada da uyumak için uğraşınama gerek yok. Ben ne yapar eder karımı tatlı tatlı ikna ederim. Bugüne kadar “Sen horluyorsun...” diye hep onu suçladım, yanlış yaptım. Artık kendimi suçlamanın zamanı.” Sen kıınıldasan ben uyanıyorum. Benim uyku problemim var. Bana yardımcı ol...” falan diyerek onu ikna edebilirim. Yani ne şiş yansın ne kebab. Yorganımı yastığımı kaptdığım gibi oturma odasında aldım nefesimi. Oh, ben de çok rahatladım.

Saate baktım, sabah yedi buçuk olmuş. Artık kalkmalı, işime gitmeliyim. Sabah oldu, kâbus bitti, sevgili karım kahvaltımı hazırlar şimdi.

"Hayal ile yola çıkan, menzile elleri boş girer."

(Cenap Şehabettin)

Yıllar Sonra

Mine Hanım'ın gözleri yerdeydi. "İşte uzun bir ayrılıktan sonra yine karşıdayım. Bana kırgın olduğunu biliyorum. Ne zamandır yanına gelemedim. Gelemedim; çünkü hem gelmeye yüzüm yoktu, hem geçmişle yüzleşmeden gelmek istemedim. Artık her şey halloldu. Bugün itiraf günü."

Mine Hanım yutkundu, söze nereden başlayacağını bilemez gibiydi.

"Seninle yaşadığımız yirmi yıllık evlilikten sonra aramıza giren ayrılık aklımı başıma getirdi. Şimdi sana her şeyi anlatacağım. Neden sevgine karşılık vermediğimi, yanındayken dalıp giden gözlerimin sebebini öğreneceksin bugün. Sen affedecek misin beni, bilmiyorum; ama sen affetsen de ben kendimi asla affetmeyeceğim."

Gözlerine ani bir sel baskını gibi hücum eden yaşlar bir müddet konuşmasına engel oldu. Sakinleşince yeniden konuşmaya başladı.

"Bundan yirmi bir yıl önce başladı her şey. On dokuz yaşındaydım. Benim gelin çıktığım yeşil boyalı evde oturuyorduk. Tam bir çevre dostu olan babam, o yıl evimizi açık yeşile boyamıştı. Evimizin önünden geçenler, bizim bahçedeki rengârenk

açmış çiçeklere bakmaktan, durup hanımelerinin, güllerin mis gibi kokusunu koklamaktan kendini alamıyordu.

O yaz komşumuz Ayşe teyze ölünce çocukları evi kiraya verdiler. İşte ne olduysa o zaman oldu. Kiracının askerden yeni gelmiş olan, yakışıklı bir oğlu vardı. Bahçede, balkonda konuşurken birbirimize tutulduk, altı ay kadar görüştük. Bazen çay bahçesinde buluşuyor, evlenince kaç çocuğumuz olacağını falan konuşuyorduk. Bir gün ailece gelip beni istediler. Babam, düşünelim, demeden benim fikrimi alma ihtiyacı bile duymadan cevabı hemen verdi. 'Hiç mümkün değil, olmaz!' dedi. Onlar gidince de hayır deme sebebini açıkladı. Fehmi'yi iki kere yere tükürürken, bir kere de sigara paketini sokağa atarken görmüş. Çevreye saygısı olmayanın insana da saygısı olmazmış, öyle birine kızını veremezmiş. 'Ben seviyorum, evlenmek istiyorum.' dediysem de babam hiç dinlemedi. 'Kaçalım.' dedim Fehmi kabul etmedi, tartıştık küstük.

Babam birkaç gün sonra bahçeyi göstereyim bahanesiyle benimle tanıştırmak için seni evimize getirdi. O zaman aklım Fehmi'de olduğu için dikkatimi bile çekmemiştin. Sen gidince babam seni övmüştü bana. 'Çevre derneğinde gönüllü çalışıyor; efendi, terbiyeli, işi gücü var. Tam evlenilecek adam.' demişti. Ben o gün pek umursamamıştım ama her şey çok kısa zamanda gelişti, babam beni bir ay sonra seninle evlendirmeyi başardı. Ben de Fehmi'ye kızgın olduğum için itiraz etmedim. Gözüm komşunun evinde, ağlayarak gelin çıktım babamın evinden.

Sen iyi bir eştin, bana çok iyi davrandın ama ben kıymetini bilemedim. Aklım Fehmi'deydi. Sık sık annelere gider, bir saniyecik de olsa onu görebilmek için balkondan içeri girmezdim. Fakat bir yıl sonra o da evlendi, başka bir şehre yerleşti. Oturdıkları ev satıldığı için ailesi de kısa zaman sonra taşındı. Yıllar geçti. Ondan hiç haber alamadım ama onu hiç unutamadım. Daha doğrusu unutmak istemedim. Evde gündüzleri sigaramı

yakar, ayrılık şarkıları dinler, ağlardım. İki çocuğumu büyütürken hayatın telaşı yıllarla birlikte içimdeki ateşi küllendirmişti ama söndürememişti. O yüzden senin sevgine hiç karşılık vermedim. ‘Seni seviyorum.’ derdin de bir kere bile ‘Ben de..’ demezdim. Biliyorum hep benim de seni sevdiğimi söylememi duymak isterdin.

Sen gittikten bir yıl sonra ondan haber aldım. Yıllar önceki gibi çay bahçesinde buluştuk. Karısından ayrılmış, yalnız yaşıyormuş. Ben de yalnız olunca hiç düşünmedik, hemen evlendik.

Mutluluğum kısa sürdü, hem de çok kısa... Evliliğimin daha ilk gününde hayal kırıklığına uğradım. Benim hayallerimdeki romantik prensim aslında bencil, kaba saba bir adammış. Yirmi yıllık aşk birkaç günde sönüverdi. Evliliğe de ancak birkaç ay dayandım.”

Mine Hanım yeniden ağlamaya başladı. Bir müddet sonra sakinleşti. Tekrar konuşmaya başladı.

“Senin kıymetini, ne kadar iyi bir insan olduğunu işte o zaman anladım. Bir hayal uğruna senin ve sevginin kıymetini bilemedim. Bunları söylemek için geç kaldım, biliyorum. Sen bana ve çocuklarına her zaman çok değer verdin, şimdi seni çok arıyorum.”

Sonra yere çömeldi.

“Bugün buraya aslında bir tek şey için, seni sevdiğimi söylemek için geldim: Seni seviyorum. Seni çok ama çok seviyorum, beni affet... Sen affetsen de ben kendimi affetmeyeceğim ama sen yine de beni affet!”

Mine hanım kocasının kabrinin üzerine kapanıp hıçkırığa hıçkırığa ağladı. Başını kaldırdığında kabrin toprakları gözyaşlarından sırlıklam olmuştu. Yanında getirdiği bir gül fidanını dikti ve sessizce mezarlıktan uzaklaştı.

*“Kadınların gözleri keskin, zekâları uyanık, düşünceleri
vesveseli olur.”*

(Guy de Maupassant)

Büyü

Tam bir aşk evliliği yapmışlardı. Mantık yanlarına hiç uğramadı. Pınar üniversitede okurken tanıştığı Yaman'ı ilk görüşte çok beğenip ona âşık olmuştu. Tıpkı filmlerdeki gibiydi her şey. Güzel kızla yakışıklı oğlan karşı karşıya gelmiş, bakışmışlardı ve her şey o anda başlamıştı. Yaman'ın yosun yeşili gözleri Pınar'ın zeytin gibi simsiyah gözleriyle buluştuğunda ikisinin aklı da devre dışı kaldı. Hiç düşünmediler, anlaşılabiliyorduk diyerek.

Hele aileler konusu akıllarına hiç gelmedi: “Bu karşımdaki insan bir fabrika malı değildir; insan evladıdır. Bir ailesi vardır. Onlarla akraba olacağız. Anası babası nasıl insanlardır? Benim aile yapım uyar mı, canları istedikçe gelip mutluluğuma limon sıkacak tarzda insanlar mıdır? Evladına nasıl terbiye vermiştir, benim aldığım terbiyeye uyar mı?” Bu soruları hiç sormadılar; çünkü bütün âşıklar gibi onlar da “Bizim aşkımız başka, hiç kimseninkine benzemez; son nefesimize kadar bize yeter...” diye düşünüyordu.

Falcı kadın, yerdeki suyun içine sessiz ve dikkatlice bakarken Pınar dalıp gitmişti. Kadının “cık cık” demesiyle kendine geldi. Falcı kadının evi çok şık döşenmişti. “İyi para kazanıyor herhâlde...” diye düşündü Pınar. “Eh benim gibi aptallar olduğu

müddetçe daha da çok kazanacaklar.” diye kendi kendine kızdı. “Cahil, kültür seviyesi düşük insanlar gider falcıya.” diye konuşurken büyük konuşmuştu demek. İşte üniversite mezunu entel dantel Pınar da gelmiş, falcının ne söyleyeceğini bekliyordu. Gelirken tanınmamak için başını örtmüş, güneş gözlüğü takmıştı. İkinci adresi falcılar olan, teyzesinin kızı, “Başını örtmene gerek yok. Camiye gitmiyoruz.” demişti. Falcıya gelmeyi kendine yakıştıramıyordu ama denize düşen yılanı sarılır misali, ne yapacağını bilememenin çaresizliği içindeydi.

Birkaç gün önce evini temizleyen kadın, dış kapının en üst köşesine yapıştırılmış, Arapça yazılmış bir dua bulmuştu. İki de evirip çevirip bakmışlar, alt alta tam otuz beş defa yazılmış olan Arapça yazıdan hiçbir şey anlamamışlardı. Pınar kâğıdı annesine gösterdiğinde o da bir şey anlamamıştı ama içine de bir kurt düşmüştü. “Bu, senin mutluluğunu bozmak için yapılmış bir sihir olabilir, kocanla kavga edip duruyorsunuz.” diyerek teyzesinin kızıyla onu falcıya gitmeye ikna etmişti. O da kâğıdı alıp falcıya gelmişti. Falcı kâğıda bakıp yüzünü ekşitmiş, “Büyü yapmış biri sana, bir bakalım hangi vicdansız yapmış...” deyip yere bir su koyarak başına oturmuştu.

Uzun zamandır da suya bakıp duruyordu ki nihayet suda çok mühim bir şeyler görmüş edasıyla başını kaldırdı ve dikkatlice Pınar’a bakmaya başladı:

“Kocanın yakın akrabası, orta yaşlı bir kadın sana bu ayrılık büyüsünü yaptırmış.”

“Kim olabilir ki?”

“Aranızı bozmak istemem ama kocanızın çok yakın bir akrabası.”

“Kayınvalidem olamaz değil mi?”

“Söylemek istemiyordum ama maalesef kayınvaliden yaptırmış, yanında da sen yaşlarında bir kadın var uzun boylu.”

“O da görümcem desem... Görümcem orta boylu.”

“Canım uzun dediysek öyle çok uzun boylu değil, orta boylu sayılır. Yani kısa değil demek istedim.”

“Ama onlarla aram çok iyi, neden böyle bir şey yaptırmış olsunlar ki?”

“Sen çok gençsin, hayatı tanımıyorsun. Ne hinlikler saklıdır insanların içinde. Bu büyüünün bozulması lazım. Bu da sana biraz pahalıya mal olur.”

Pınar hazırlıklı gitmişti. Falcının istediği parayı verip büyüü bozdurarak evine döndü. Fakat gittiğinden daha kötü vaziyetteydi. Kayınvalidesiyle görümcenin yaptığı bir türlü hazmedemiyordu. İçinden bir ses “Onlar yapmaz...” diyorsa da, diğer ses “Falcı bildi. Onları tarif etti, yaptırmışlar işte...” diyordu. Bundan sonra onlara nasıl davranmalıydı? Düşünüp durdu. Araya mutlaka bir mesafe koymalı, çok az gidip gelmeliydi; ama nasıl? Kocasını annesine ve kız kardeşine çok düşküncü, sık sık onlara gitmek ister, onlar da arada bir gelirlerdi. Annesi oğlunu kendine bağlamak için muhabbet büyüü mü yaptırdı acaba?

Kendi erkek kardeşi annesini kırk yıl görmese aramaz, iki laf etse, üçüncüsünde annesini azarlardı. Oysa kocasının, annesine büyük bir saygısı ve sevgisi vardı. Onlardan uzak durması çok zordu. Büyüden kocasına bahsetse katiyen inanmaz, ona çok kızardı. O bu düşünceler içindeyken Yaman geldi. Pınar’ın düşünceleri sanki içine doğmuş gibi:

“Akşam annemlere gidelim.” dedi.

Pınar gitmemek için sudan bahaneler bulunca Yaman’la tartıştılar. Yaman sinirlenerek çekip gitti. Pınar ağlarken ev telefonu çaldı. Açmak istemedi ama arayan kişi ısrarlıydı, telefon uzun uzun çalmaya devam edince açtı. Arayan, Almanya’dan, ablası Selma’yı. Zaten içi doluydu Pınar’ın. Ablası daha “Nasılsın?” der demez ağlayarak Yaman’la kavga ettiğini söyledi.

“Çok üzülüyorum sizin hâlinize.” dedi ablası. “Almanya’ya gelleli iki hafta oldu. Hep aklım sende. Bir hafta kaldım yanınızda, kavga etmediğiniz gün olmadı. Benim gördüğüm kadarıyla sen Yaman’ı sinir edecek her şeyi yapıyorsun. Evet, onun da hataları var, ama seninki daha fazla.”

“Sen de beni suçluyorsun ama kapımın üzerine yapıştırmış ayrılık büyüsüne ne diyeceksin?”

“Ayrılık büyüsü mü? Senin ayrılık büyüsü dediğin sakın benim yapıştırdığım yazı olmasın?”

“Ne yazısı?”

“Arapça harflerle yazılmış besmele. Bir arkadaşım ‘Kapının üzerine Besmele as, evini nazardan korusun...’ deyip bana alt alta otuz beş tane besmele yazıp vermişti. Ben bir tane de senin için yazdırıp asmıştım, sen öyle şeylere pek inanmazsın diye de sana söylemedim.”

Pınar duayı bulmasından o ana kadar başına gelenleri ablasına anlattı. Ablası şöyle devam etti:

“Kardeşim, sen sihir, büyü var mı demeden önce kendindeki hataları aramalı, nerede yanlış yapıyorum demeliydin. Evet, üzerinizde bir büyü vardı: ‘aşkın büyüsü...’ O da âşıklar kavuşunca her zamanki gibi onları terk ettiği için açıkta kaldınız. Şimdi aklınızı kullanıp yürütebilerseniz, evliliğinizi yürüteceksiniz.”

“Haklısın galiba.”

Pınar ablasıyla biraz daha konuşup telefonu kapattı, olanlara inanamıyordu. Falcı kadının sözlerine inanıp, yuvasını yıkabilecek davranışlar yapmaya başlamıştı. Mutsuzluğunun suçlularını bulmuştu. Suçu dışarıda birilerine yükleyecek, kendini temize çıkaracaktı. Hatalarını aramak, problemlere çare aramak yerine kolay ama yanlış olan yolu seçmişti.

Düşündükçe, yaptığı yanlışların daha iyi farkına vardı. Aşkın büyüsü bittiğine göre başka bir büyüye ihtiyacı vardı: Kendine

“muhabbet büyüü” hazırlayabilirdi. “Ufak tefek arızaları dert ederek dağlar gibi büyütme huyunu gönül tenceresine koyup, müsamaha yağıyla eritir, üzerine bolca akıl, sevgi ve saygı ekler, bir tutam da güzel söz ilave edersem bundan daha tesirli büyü mü olur?” diye düşündü.

"Altın ne için, can ne için, inci mercan da nedir?"

Bir sevgiye harcanmadıktan,

Bir sevgiliye feda edilmedikten sonra..."

(Mevlânâ)

Sevgi Diye Bir Şey

Serpil, sabah kalkar kalkmaz, her gün yaptığı gibi, önce pencereleri açıp evi havalandırdı. Salonun penceresini açarken sabah kahvesinden dönen komşularını gördü. "Ne zaman uyanırlar, ev işlerini bitirir de kahve içmeye giderler, aklım almıyor..." dedi kendi kendine. Çocuklarına birer bardak süt verdikten sonra kapıdan gazetesini alıp çekyata uzandı ve okumaya başladı. Her gün beğenerek okuduğu köşe yazarının yazılarının olduğu sayfayı açtığı anda, onun köşesinde kendi yazısının yayınlandığını görünce heyecanlandı. Yazar, bir hafta önce evlilik mevzusunu işleyeceğini, okuyuculardan da evlilik hatıralarını göndermelerini istemişti. Serpil o gün yazıp göndermişti. Fakat o kadar çabuk yayınlanacağını tahmin etmiyordu.

Önce eşini, sonra akraba, dost ve tanıdıklarını arayıp gazetede yazısının çıktığını söyledi. Kimseyi aramasa küserlerdi, arayınca da sanki biraz görgüsüzlük gibi oluyordu. "Bu da zor işmiş..." diye düşündü. Heyecanlıydı, hemen yazısını okumaya başladı.

Herkese merhaba!

Ben sevgiyi kocamdan öğrendim. Genç kızken, sevgi sadece Türk filmlerinde olur zannederdim. Bizim evde sevginin adı sanı olmazdı. Birbirimizi sever miydik, sevmez miydik, hiç düşünmedim. Annemin ve babamın kavgalarına defalarca şahit oldum ama birbirlerini sevdiklerini gösterecek bir işarete tanık olmadım. Sevgi deyince aklıma sadece babamın bahçede besleyip büyüttiği köpeği geliyor. Babam köpeğini okşar, sever, onunla oyunlar oynar, konuşur, ona güzel sözler söylerdi. Köpeğine söylediği güzel sözlerden hiçbirini bize söylemedi. Annem ise ayrı bir âlem. Ya temizlik yapar, ya gezmeye giderdi. Bizi sever miydi, bilmiyorum; ama sevgisini bize hiç göstermedi de, söylemedi de. Evi kirlettiğimizde veya kavgaya ettiğimizde bize çok kızardı. Belki haklıydı. Çünkü dört kardeşlik ve birbirimizle çok kavga ederdik.

Ailemin seçtiği kişiyle evlendim. Evlilikten hiçbir beklentim yoktu. Evliliği annemlerinki gibi bir şey zannediyordum: Evlenince ev temizlersin, yemek yaparsın, çocuk doğurursun, arada bir kocanla kavga edersin... Bir gün mutlu, bir gün mutsuz yaşayıp gidersin. Evlilik böyle bir şey herhâlde diye düşünüyordum.

Evlendiğim gün eşim beni gelinliğin içinde uzun uzun süzmüş, "Ne kadar güzelsin!" demişti.

Daha önce hiç kimse bana güzel olduğumu söylememişti. Çok da güzel olduğumu zannetmiyordum ama onun bana güzel olduğumu söylemesi içimi kıpır kıpır etti. O gün duyduğum güzel söz daha sonra duyacağım güzel sözlerin sadece başlangıcıymış. Eşim bana her fırsatta iltifat eder, beni sevdiğini söyler. Bana sevginin sadece filmlerde değil gerçek hayatta da olduğunu gösterdi. Eşimle çok güzel hatıralarımız var; beni en çok mutlu eden hatıramı sizinle paylaşacağım.

İlk çocuğumun doğumundan iki ay sonraydı. Kontrol için doktoruma gittiğimde hamileliğimde karnımda meydana gelen çatlakların ne zaman geçeceğini ve doğumdan sonra kalan göbeğimin

nasıl eriyeceğini sordum. Doktorum "Estetik ameliyat olmadıkça o çatlaklar geçmez, jimnastikle göbeğiniz biraz erir ama hamilelikten önceki hâline gelmez. Ancak kendinizi estetik cerrahın ve bir güzellik uzmanının eline bırakırsanız eski hâlinize dönersiniz." dedi. Nerede bizde o kadar para...

Başımдан aşağı kaynar sular döküldü desem abartı olmaz. Akşam eşimle konuşana kadar üzüntümden kendi kendimi yedim. Akşam eşim canımın sıkın olduğunu fark edince neler olduğunu sordu. Ona doktorun söylediklerini anlattım.

"Bazı kadınlar doğum yaptıktan sonra kocalarının onları beğenmediğini söylüyorlar. Beni yine eskisi gibi sevecek ve beğenecek misin?" diye sordum. O bana "Ben seni karnın dümdüz diye sevmedim ki, şimdi göbeğin var diye sevmekten vazgeçeyim. Hem karnındaki çizikler ve göbeğin beni katiyen rahatsız etmediği gibi hoşuma da gidiyor. Artık bir annesin, ikimizin parçasını taşıdın ve o izler bana

bunu hatırlatıyor. Karnındaki işaretler seni daha kadınsı yapıyor.” dedi. Eşimin sözleri bütün üzüntümü giderdi.

Doğum yapmamın üzerinden on yıl geçti. Bu arada bir bebeğimiz daha oldu. Eşimle birbirimize olan sevgimiz katiiyen azalmadı. Geçenlerde, genç kızken çekilmiş resimlerime bakıyordum. Kendimi çok çirkin buldum. Bir de yakınlarda çekilmiş resmimi koydum. Şimdiki hâlimi çok güzel buldum. Şunu anladım ki, sevgisizlik güzel bir kadını çirkinleştirir, sevgi de çirkin bir kadını güzelleştirir. Sevgi sihirli bir değnek gibi, değdiği her şeyi güzelleştiriyor. Bana sevgiyi öğrettiği için eşime herkesin huzurunda teşekkür ediyorum.

Bütün okuyuculara sevgi dolu, mutlu günler dilerim.

Serpil Keser

Serpil, ilk tebrik telefonunu eşinden aldı. Eşiyle birbirlerini tebrik ettiler. Daha sonra da arkadaşları aradı. O gün bütün günü telefon başında, gelen kutlamaları kabul etmekle geçti.

"Kadın, erkekten, aslan yüreği içinde kuzu itaati ister."

(Cenap Şehabettin)

İncir Çekirdeği

Mutfakta yemek hazırlarken, kızım telaşla içeri girerek: "Anne, bütün mahalleli dışarıda. Kimi balkona, kimi dama çıkmış. Güneş tutulacaktı, onu bekliyorlar. Biz de çıkalım!" dedi.

"Tüh! Nasıl unuttuk, hadi koş, biz de bakalım."

Ellerimi yıkadığım gibi dama koştum. Mahallemizin evleri bahçeli, üç ya da dört katlı olduğu için her evin damında birkaç aile toplanmış. Kiminin gözünde güneş gözlüğü, kiminin elinde birer röntgen filmi. Aile boyu bekliyorlar. Onları görünce aklım başıma geldi. Günlerdir televizyonlarda, "Güneş tutulurken çıplak gözle bakmayın, gözleriniz zarar görebilir..." diyorlardı. Gençler, çocuklar güneş gözlüğü takmışlar. Yaşlılar ellerine birer röntgen filmi almışlar. Yan komşum Mehtap bana iki dakika içinde, komşuların elindeki röntgen filmlerinin hikâyesini anlattı.

Mehtap, kocasının geçen ay kuvvetli bir öksürüğe yakalanınca çektiği akciğer filmini almış. Kocasını Fikri de babasının prostat filmini almış. Gülsel'in elinde de kayınvalidesinin böbrek filmi var. Kadıncağırız geçen yıl rahmetli oldu. Demek ki röntgen filmini atmaya kıyamamışlar. İçim bir tuhaf oldu bunu görünce. Hem duygulandım hem ürperdim. Gülten'in elinde

kocasının halı sahada maç yaparken düşüp de dizini sakatladığında çektiği film var. Kocasını Atilla da oğulları Murat geçen yıl iğne yuttuğunda çekilen bağırsak filmiyle bekliyor.

En yakın komşum Suzan'ın elinde kışın karda ayağı kayıp düştüğünde çektiği omurilik filmi var. Kocasını Remzi de Suzan'ın ülser olduğunda çektiği mide filmi almış. Bizim röntgen filmine ihtiyacımız yok. Kızımın güneş gözlüğüyle bakacağız. Kızımdan, gidip güneş gözlüğünü getirmesini istediğimde, küçükken sevmediği bir yemeği yerkenki yüz şekliyle bana baktı ve:

“Geçen hafta güneş gözlüğüm kırıldı, görmeden üstüne oturmuşum. Çöpe attım.” dedi.

“Bana da söylemedin, aferin sana! Bir dünya para da çöpe gitti tabii. Şimdi ne yapacağız, güneşe nasıl bakacağız? O zaman bir röntgen filmi de biz bulalım. Hadi hemen eve gidip arayalım.”

Çabucak aşağı indik, birkaç dakikada evin altını üstüne getirdik ama bulamadık. Geçen yıl omuriliğimden çektiymiştim. Daha önce de birkaç kere başka yerlerimizden gerek oldukça ailece çektiymiştik ama işi bitti diye bütün röntgen filmlerini atmışım. Ne bileyim bir gün gerek olacağını? “Sakla röntgen filmi, gelir zamanı...” demeyi unutmuş atalarımız.

“Boş ver anne, bir şey olmaz. Şöyle çabucak bakarız.” dedi kızım.

“Hiç kusura bakma kızım. Öyle çabucak mabucak bakamazsın.” diye atıldım. “O gözler sana ne kadar lazım, bilmiyor musun? Daha önünde girmen gereken yüzlerce sınav var. Sen şimdi burada dur. Ben çıkıp bakayım. Komşularda fazla filmi olan varsa ben seni çağırırım.”

Yeniden dama çıktım. Daha ben “Fazla filmi olan var mı?” diye sormaya kalmadan karşı binanın orta katında oturan Aylin, Suzan'dan, varsa fazla film istedi. Suzan:

“Yok, hepsini paylaştık.” dedi.

Moralim bozuldu. Herkes gözünü gökyüzüne dikmiş bekleyiyordu.

Kızım bakmak istemese, “boş ver” deyip aşağıya ineceğim ama anne yüreği bu, yavrusu bir şeyden geri kalsın istemiyor. Kimden istesem bilemiyorum. Rüyamda kendimi evin damında, komşulardan röntgen filmi dilenirken görsem hayra yormazdım. Rahmetli ninem, “İtler de ana olmasın, ana olunca insan yapmayacağı işi yapar.” derdi. Benim orada garip garip bakınam Suzan’ın dikkatini çekmiş olmalı ki Suzan:

“Sen güneşe neyle bakacaksın?” diye sordu.

“Bir şey bulamadım, ben bakmasam mühim değil ama Hale bakmayı çok istiyor. Aşağıda benden haber bekliyor.” diye cevap verdim.

Bunun üzerine Suzan kocası Remzi’ye:

“Remzi, sen elindeki filmi Müzeyyen’e versene. Bakacak bir şey bulamamış.” dedi.

Remzi, Suzan’ın söylediklerinden hoşlanmadığını belirten bir yüz ifadesiyle, önce bana, sonra Suzan’a baktı.

“Niye ben veriyormuşum? Sen kendi elindekini ver...” diye cevap verdi.

“Ben seyretmeyi çok istiyorum ama sen zaten gönülsüzdün. Yukarı zor çıkarttım seni. Sen ver, eve in. Ben sonra sana anlatırım.”

“Yok yaa! Karşında çocuk vardı, anlatırmış! Hiç kusura bakma, kendi gözlerimle göreceğim.”

“Aaaa, hiç aklıma gelmedi! Akşam haberlerde muhakkak gösterirler. O zaman seyrederdin.”

“Niye haberlerde seyre diyormuşum, sen seyret haberlerde. Ben canlı canlı seyredeceğim.”

Remzi sinirlenmişti. En son sözlerini bağıra bağıra söyleyin-

ce, yanımızdaki damda bekleyen komşular toplanmış, Suzan'la Remzi'yi seyretmeye başlamışlardı.

Tüh! Benim yüzümden karı-kocanın arası bozulacaktı. Hem men müdahale ettim.

"Suzan, ziyarı yok, tamam; ben eve iniyorum. Benim yüzümden kavga etmeyin." dedim.

"Hayır, neden gidecekmişsin? Remzi'nin elindeki benim mide filmim. Versin..." dedi.

Bu söze Remzi çok sinirlendi. Filmi yere fırlattı ve:

"Al, senin varıl gibi kocaman mide filminle güneşe bakmaya hevesli değilim!" dedi.

Durduk yerde karı-koca kavgasına sebep oldum. Çok canım sıkıldı. Gözlerim kararıyordu. Sanki her yer karardı. Remzi'nin son sözleri Suzan'ı çileden çıkarmıştı. Suzan kilolarından zaten çok şikâyetçiydi. Bu mevzuda şakayı bile kaldıramazdı. Suzan yerden filmi alıp Remzi'nin burnuna doğru uzatarak:

"Ben seninle evlendiğimde 55 kiloydum. Bir avuç midem vardı. Senin yüzünden kilo aldım." dedi.

"Yok canım, benim yüzümden kilo almış! 'Nasıl olsa kocayı buldum, bekârlıktan kurtuldum...' deyip patlayana kadar yedin!" diye cevap verdi Remzi.

"Konuşana bak, sanki sen benden zayıfsın. Tabii sen erkek olduğun için hiçbir mahzuru yok, sana yakışır. Üstelik ben senin yüzünden kilo aldım. Bir gün çorbayla gün geçirdin mi? Ne zaman basit, hafif bir yemek yaptıysam yüzünden düşen bin parça oldu. İşin gücün boğazın değil mi? Etsiz yemek yemezsin. Dolma yap, içli köfte yap, kebab yap, pilav yap, börek yap, tatlı yap... Benden her zaman en ağır yemekleri istedin. Benim de canım var. Yaptığım yemeklerden yemeden nasıl durayım?" diye devam etti Suzan.

"Biraz az yeseydin."

“Az yedim zaten. Üç kere doğum yaptım. Her doğumdan birkaç kilo kaldı. Doğumdan sonra sen değil miydin bana ‘Ye, ye de çocuk anne sütü alsın...’ diyen? Tabii benim kilo almam o zaman umurunda değildi. Çünkü sen mama masrafından kurtuluyordun.”

“Sen ne demek istiyorsun, ben çocuklarım için hiçbir masraftan kaçınmadım.”

Suzan ve Remzi böyle konuşmaya devam ederken bir ses duyuldu:

“Remzi amca! Böyle olmaz.”

Konuşan Mehtap’ın oğlu Doğan’dı. Doğan bu yıl üniversite sınavında psikoloji bölümünü kazandığında hepimiz çok sevinmiştik. Biraz erken de olsa mesleğini icra etmeye başladı galiba.

“Remzi amca, şu söyledikleriniz incir çekirdeğini doldurmayacak şeyler. Böyle basit meseleler yüzünden birbirinizin kalbini kırmayın. Suzan yengemi hiç dinlemiyorsun, azarlayıp duruyorsun. Ona böyle davranırsan evliliğinde onarılmayacak yaralar açabilirsin.”

Remzi, Doğan’a öyle bir baktı ki, Doğan hemen sustu.

“Sen sus. Okudun da başımıza adam mı oldun? Söylediklerim ister incir çekirdeğini doldurur isterse ceviz kabuğunu, kime ne? O benim karım. İstedığimi söylerim. İster severim, ister döverim; sana ne?..” diyerek azarladı Doğan’ı.

“Sen işimize karışma!” diye eşine destek verdi Suzan. “Koskoca Remzi amcanın karşısında ne biçim konuşuyorsun öyle? Biz yara tamir ustasıyız, sen merak etme. Daha dün sokakta ağabeyinle kavga ediyordun. Bakkaldan sakız çaldığın günler de daha dün gibi. Ne çabuk adam oldun da bize nasihat ediyorsun?”

Suzan da Remzi’den taraf olmuştu. Sanki az önce tartıştığı adam o değildi. Doğan şaşkın şaşkın onlara bakakalmıştı. Kabak

başına patlamıştı işte. Annem: “Kedi ile köpeğin arasına gir, ama karı-koca arasına girme.” derdi. Ne kadar haklıymış.

O sırada kızım geldi.

“Anne hadi acıktım, burada daha ne duruyorsunuz ki? Ben televizyondan seyrettim. Keşke sen de gelip televizyondan seyretseydin.”

“Güneş tutuldu mu?”

“Evet, biraz önce tutuldu. Siz seyretmediniz mi?”

Bir ara gözüm kararıyor zannetmiştim. Demek o zaman tutulmuş. Sadece ben değil bütün komşular kavga seyretmekten güneşin tutulmasını kaçırdı. Herkes ah vah ederek evine indi.

Damda Suzan’la Remzi’den başka kimse kalmadı. Doğan’la ilgili bir şeyler anlatıp gülüşüyorlardı. Sanki az önce kavga eden onlar değildi. O kadar laftan sonra birbirlerinin yüzüne bakıp muhabbet ettiklerine göre, nikâhta keramet vardır dedikleri bu olsa gerek diye düşündüm.

“Eğlenceli bir çirkin, sıkıcı bir güzelden daha iyidir.”

(Arap Atasözü)

Cilve

“Kadın dediğin cilveli olmalı. Kadın dediğin cilveli olmalı. Gerisi boş. Gerisi boş.”

Nilüfer’in kulaklarında bütün gün kocası Emirhan’ın o sabah söylediği bu sözler çınlayıp durdu. Akşam kız kardeşinin düğünü vardı. Düğünden önce, uzaktan gelen akrabalarını akşam yemeği için lokantaya davet etmişlerdi. Yemekten sonra düğün salonuna gideceklerdi. Nilüfer akrabalarını karşılamak için eşi ve oğluyla birlikte lokantaya erken gelmişti. Lokantaya gelir gelmez hemen bir sandalyeye oturdu. Emirhan da oğlu Keremcan’la birlikte lokantanın bahçesine oturdu. Lokantanın içinde ondan başka kimse yoktu. Garsonlar bile ortada görünmüyordu.

Burası deniz kenarında inşa edilmiş temiz bir balık lokantasıydı. Denize çevirdi gözlerini Nilüfer. Batmakta olan güneşin kıvrılı vurmuştu denizin üzerine. Deniz durgundu ama her an kayıp gidecek ipek bir çarşaf gibi görünüyor, emniyet telkin etmiyordu ona. Bir an, denizin içinde kaybolmayı istedi. Kaybolmak ve Emirhan’ı vicdan azabı içinde bırakmak hiç fena olmaz, diye düşündü. Çocukları aklına geldi, “Bunu yapmaya hakkım yok...” diyerek az önceki düşünceleri uzaklaştırdı zihninden.

Bir günde kendini çökmüş, yaşlanmış, hissediyordu. Çanta-

sından aynasını çıkarıp kendine baktı. Aynalar onun düşüncelerinin aksini söylüyordu. Uzun saçlarını topuz yaptırmıştı. Saçlarını toplayınca bal rengi gözlerinin güzelliği daha çok ortaya çıkmıştı. “Hayır, çirkin değilim, yaşlı da değilim.” diye düşündü. Güzeldi, ince ve uzun boyluydu. Peki, kocasının beğenmediği neydi?

O sabah kahvaltayı hep birlikte yapmak için, annesinin evine gitmişlerdi. Teyzesi, kızı ve halası da gelmişti. Neşe içinde kahvaltılarını yaparken, Emirhan, evlenecek olan baldızı Ülkü’ye öğütler vermeye başlamıştı. “Kadın dediğin cilveli olmalı, gerisi boş. Kocama güzel yemekler yapayım, evimi temiz tutayım, düzenli olayım ya da ona çok iyi hizmet edeyim diye boş yere uğraşma; cilveli ol yeter. Bak ablana! Çok iyi bir ev hanımıdır; temizliği, düzeni, yemekleri mükemmeldir. Fakat bütün bu meziyetleri açıkçası benim gözümde boş, nafile... Kadın dediğin cilveli olmalı. Ablanda da o yok, gerisi boş.”

Emirhan bu sözleri söylediği sırada Nilüfer’in yemekte olduğu bal, ağzında acı bibere dönüşmüştü. Bir anda bütün gözler ona çevrilmişti. Herkes ne tepki gösterecek diye ona bakıyordu. Hiç konuşmadı. Sadece ağzından kalbine doğru yayılan acıyı belki azaltır diye bir bardak su içti. Sadece Nilüfer değil, sofradaki bütün kadınlar bu sözlerden alınmışlardı. Her biri erkeklerin aleyhinde, kadınların lehinde konuşmaya başlamışlardı. O sırada annesi konuyu değiştirip gerginliğin uzun sürmesine izin vermedi; fakat Nilüfer’in sınırları bir kere gerilmişti. Demek ki bu güne kadar yaptığı her şey boştu, kocası için o sadece bir boşluktu. Kocasıyla bütün gün boyunca konuşmadı. Sadece lokantaya gelirken arabada:

“Cilveli kadın derken ne demek istedin? Ne yapmamı, nasıl olmamı istiyorsun, anlamadım?” demişti. Emirhan:

“Tarifle olmaz.” demiş, başka bir şey dememişti.

Nilüfer, cilve hakkında bir şeyler biliyordu. Arada cilve yap-

tığını da zannediyordu ama demek ki, onun yaptığı cilveyle kocasının istediği cilve farklıydı ki sabahleyin böyle bir suçlamaya maruz kalmıştı. Nilüfer bunları düşünürken akrabaları birer birer gelmeye başlamışlardı.

İki masa birbirine eklendiğinde konuklar ancak sığabilmişlerdi. Kız kardeşinin kuaförde işi bitmemişti. O bir kaç arkadaşı ve damadın yakınları ile kuafördeydi. Yemeklerin gelmesi beklenirken muhabbet çoktan başlamıştı. Nilüfer'in morali hâlâ bozuktu. Durgun durgun, konuşulanları dinliyordu. Aslında söylenenleri de tam olarak anlamıyordu. Onun durgunluğu ağabeyinin dikkatini çekmişti. Ağabeyi:

"Ne oldu? Hasta mısınız?" diye sordu.

"İyiyim, bir şeyim yok." dedi.

Aysel yengesi şen bir kahkaha atarak:

"Eminim, kız kardeşini gelin etmenin hüznü çöktü üzerine. İnsan hem sevinir hem de üzülür böyle hâllerde." dedi.

Nilüfer'in annesi:

"Haklısın. Ben de hem kızım evlenip yuva kuruyor diye seviyorum hem de bizlerden ayrılıyor diye üzülüyorum." derken gözlerinden yaşlar süzölmeye başlamıştı bile.

"Aaaa, abla, olmaz böyle!" dedi, kardeşi Murat. "Bugün sevinçli bir gün. Ağlamanın vakti mi? Buradan daha düğüne gidip oynayacağız. Sen ağlayıp bizi üzersen oynayacak hâlimiz kalmaz. Sonra ayıp olur yeğenimizin düğününde kalkıp oynamazsak."

"Siz bana bakmayın canım. Mutlu bir gün, tabii oynayacaksınız." dedi gözyaşlarını kurularken. Gülümsemeye çalıştı: "Şimdi hepimiz buradayız, o yok ya, ne bileyim işte... Artık eskisi kadar göremeyeceğim onu. Her yere birlikte gidemeyeceğiz. Artık onun da kendine göre bir sürü işi, telaşı, gideceği geleceği yerler olur. Benim küçük kızımdan eller büyük işler bekler."

"Yirmi dört yaşında küçücük bir kız!" dedi kardeşi Ali gü-

lerek. “Yapma abla, neredeyse evde kalacaktı. Son anda hamle yaptı da bir koca buldu. Bu devirde koca bulmak çok zor. Siz bulmuşsunuz. Elinizdeki nimetin farkında değilsiniz.”

Ali dayısının esprili sözleri ortamın havasını değiştirmiş, herkesi güldürmüştü. Sözlerine devam etti.

“Yeğenim burada olsaydı, ona biraz öğüt verirdim. Kocayı buldu, tamam, ama bir de onu elde tutmak lazım. Ona kocayı elde tutmanın yollarını anlatırdım. Âdettendir, gelin olacak kıza öğüt vermek. Eminim siz bu telaşta kıza öğüt vermeyi de unutmuşsunuzdur.”

“Ben bu sabah öğüt verdim baldızıma.” diye söze karıştı Emirhan. “Sizin dediğiniz gibi, kocayı elde tutmanın yolunu öğrettim. ‘Her şeyden önce kocanın yanında cilveli bir kadın olacaksın.’ dedim.”

“Ben bu cilve kelimesinden insanların ne anladığını tam olarak anlayabilmiş değilim. Cilve nedir?” diyerek sabahtan beri kafasına takılan soruyu içinden döktü Nilüfer. Kısa süren bir sessizlikten sonra sorusuna Aysel yengesi cevap verdi:

“Benim bildiğim cilve, şıkır şıkır, fıkır fıkır, şen şakrak olmak, her zaman yüzünün gülmesi. Ben doğuştan öyleyim. Hiçbir gece başın ağrımayacak, her zaman kocanı memnun edeceksin.

Nilüferin annesi:

“Bence cilve, hiçbir erkeğin kendi karısında olmayan, hep başka kadınlarda var olduğunu zannettiği hayali bir şey.” dedi.

Ali dayının bu tarife itirazı vardı:

“Sana katılıyorum abla. Cilve hayali bir şey değildir. Cilve bir sanattır. Kadının, erkeğin mizacına göre davranmasıdır. Çok ciddi bir iştir. Pek çok kişinin zannettiği gibi şaklabanlık değildir. Akıllı kadın işidir. Akıllı bir kadın erkeğini iyi tahlil eder, onun zaafalarını bilir ve o zaafi kullanırken zamanlamayı da iyi yapar.”

Ali dayı konuşurken garsonlar sofrayı kurmaya başlamışlardı.

Nilüfer'in ablası Çağla'nın da bu mevzuda söyleyeceği vardı:

"Bence cilve oltanın ucundaki solucan gibidir. Avını yakalarken işe yarar, sonrası yoktur. Şaşkın balıklar için her zaman salınan solucanlar vardır."

Çağla solucan ve balık örneği verirken garsonlar sofraya ızgarada kızarmış balıkları getirmişlerdi. Servisi yapan garsonlar da işlerini ağırdan alarak onları dinliyorlardı. Anlatılanlar dikkatlerini çekmişti.

Nilüfer'in ağabeyi:

"Cilvenin tarifinde anlaşılmamız imkânsız." dedi. "Çünkü bence cilveden her insan farklı bir şey anlıyordur. Eğer cilve eşimi bana sevdirecek davranışlarsa ben eşimin sakın ve kibar duruşunu seviyorum. Daha farklı davranırsa hoşuma gitmezdi, ben onu olduğu gibi sevdim."

Servis bitince yemek yemeye başladılar. Murat amca tabağındaki lüferi parçalarken balıkların lezzeti üzerine bir muhabbete başlıyordu ki Nilüfer cilve bahsi unutulmasın diye araya giriverdi.

Ağabeyinin eşine:

"Cilve hakkında sen ne dersin yenge?" diye sordu.

"Cilve deyince aklıma annem gelir. Ne zaman babama bir şey aldirmek istese süslenip püslenip yüzüne tatlı bir gülücük yaptırır, birkaç da tatlı sözle babamı kandırır, istediğini aldırırdı. Zavallı babam taksitleri öderken çok söylenirdi ama iş işten geçmiş olurdu. Cilve erkeğe karşı kullanılan bir silah diyebilirim. Zayıf noktasını bulup vuracaksın."

Nilüfer'in, ünlü bir haber spikeri olan teyzesi eşinden boşanmak üzere olduğundan dolayı bu hususta dertliydi:

"Bence cilve bir çeşit sahtekârlık. Yabancı bir kadın, ismini hatırlayamıyorum, başarıları karşısında onu tebrik edenlere; 'Bana zeki diyorsunuz ama ben zeki bir kadın değilim. Eğer ger-

çekten zeki bir kadın olsaydım kocama aptal görünmeyi becerebilirdim...’ demiş.”

“Yani cilve, zeki olup aptal görünebilmek, diyorsun. Bence de bu güzel bir tarif oldu.” dedi Aysel yenge.

“Aynen öyle! Zeki olacaksın ve aptal rolü yapmayı bileceksin.”

Nilüfer bu konuda sessiz kalan Necdet amcasına:

“Sen hiç konuşmadın, cilve hakkında ne düşünüyorsun amca?” diye sordu.

Amcası iyi bir evlilik yaptığını, mutlu olduğunu her zaman söyler, eşini takdir ederdi. Acaba yengesi ne yaparak o takdirlere layık oluyordu, öğrenmek istedi. Amcası o her zamanki sakin ses tonuyla yavaş yavaş anlatmaya başladı:

“Cilve erkeğin kadına gösterdiği sevgi karşılığında ondan aldığı bir cevaptır. Ne kadar sevgi o kadar cilve... Bir erkek eşinden cilve beklemeden önce karısının duygularına değer vermelidir. Rabbimiz Kur’an-ı Kerim’de kadınları toprağa benzetmiştir. Toprak berekettir, hayattır. Kadın toprak, erkek de çiftçidir. İnsan ne ekerse onu biçer. Limon ağacı dikip gül toplamayı bekleyen boş yere bekler. Çiftçi ne kadar iyiye toprağın verimi de o kadar iyi olur.”

Nilüfer amcasını alkışladı. Söyledikleri çok hoşuna gitmişti. Tennur hanım da hararetle alkışladı kocasını. Kocasına bakarken gözlerinin içi gülüyordu.

Necdet amcası devam etti:

“Topraktan iyi bir verim elde etmek için güneşe ve suya ihtiyaç vardır. Erkek bazen güneş olmalı, enerjisiyle toprağı canlandırmalıdır. Bazen su olmalı, toprağı beslemelidir. Erkek hem cinsî hem hissi bakımdan kadına ancak verdiğinin karşılığını alabilir. Kadınlar da toprak gibi bereketlidir, bir alırlarsa karşılığını kat kat fazlasıyla verirler.”

“Çiftçi iyi fakat toprak çoraksa yani çiftçi diktığının karşılığını alamıyorsa?” diye sordu Emirhan biraz sert bir ses tonuyla.

“Haklısın bazen öyle durumlar da olur.” diye cevap verdi Necdet amcası. “Toprak verimli değilse ürün almak zor olur. O zaman çiftçi çorak toprakta yetişen bitkilerden dikmeli. Artık ne ürün alırsa...”

“Fakat bazı çiftçiler de elindeki verimli toprağın kıymetini bilmez ona hiç emek vermeden çorak deyip toprağı bırakır.” dedi Nilüfer.

Tennur yengesi onların arasındaki gerginliği fark etmişti:

“Kadınların erkekleri erkeklerin de kadınları iyi tanımaları lazım. Evlilik emek ister. Kadınlar erkeklerden daha duygulu oldukları için kırılmaktan, reddedilmekten korkarak eşleri ile ilişkilerinde korkak davranırlar. Kadın yaralanma korkusu yüzünden adım atmaya cesaret etmez ve hep adımları eşinden bekler.”

“Yani toprak gibi beklemede...” dedi Yeşim teyzesi. Tennur yengesi sözlerine devam etti.

“Evet. Eşim bir tatlı söz söylese, saçımı okşasa, iltifat etse diye bekler durur. Cinsî mevzularda da kadın korkaktır, çoğu kez ilk adımı eşinden bekler. Erkeklerin tek hatası, kadınların hissî olduklarını unutmaları. Ben bekârken beceriksiz, çok içine kapalı, konuşmaya korkan biriydim. Necdet beni her bakımdan çok değiştirdi. Kalbime bir avuç tatlı söz serpti, benim gibi bir çalıyı bir gül bahçesi hâline getirdi. Yani gül dikip, gül topladı. Limon dikseydi ben de ona limon verirdim.”

Bu sözler masadaki kadınların hoşlarına gitmişti. O ana kadar bu meselede konuşulanları sessizce dinleyen Tahsin amcası da söze katıldı. Tennur yengeye hitap ederek başladı konuşmasına:

“Sen iyi toprakmışsın eşin de iyi çiftçi. Kadın toprak gibi mütevazı olmalı, yumuşak olmalı. Taş gibi sert olursa çiftçi ondan bir ürün alamaz. Ben etrafıma bakıyorum, kadınlar sert, erkek gibi-

ler. Dik başlı, sert bakışlı, at gibi yürüyen kadınlarla dolu her taraf. Oysa kadın demek; zarafet, incelik, yumuşaklık demektir. Kadın yumuşaklığını kaybederse çiftçinin işi çok zordur. Sen taş gibi sert olsaydın, ne gül ne de limon verebilirdin. Toprağın içi; kibir, gurur, kin, çokbilmişlik gibi taşlarla doluysa o topraktan verim almak pek mümkün değildir.”

Bu sözler üzerine başta Nilüfer olmak üzere masadaki kadınların yüzü asıldı.

Tahsin amca devam etti:

“Bu âyet-i kerîmeye bakan kadının çıkaracağı ders: ‘Rabbim beni toprağa benzetmiş; ben bir kadın olarak toprak gibi yumuşak ve verimli olmalıyım.’ olmalı. Erkeğin çıkaracağı ders de ‘Rabbim beni çiftçiye benzetmiş; aile hayatımızın saadeti için bir çiftçi gibi sabırla çalışmalıyım, yattığım yerden ürün beklememeliyim.’ demeli ve gayret göstermeli.”

Nilüfer’in abisinin hoşuna gitmişti amcasının sözleri:

“O halde bir de sen cilve tarifi yap amca.” dedi. Tahsin Bey kısa bir süre düşündükten sonra konuştu:

“Cilve kadını erkekten ayıran özelliklerdir. Cilve; naz, neşe, yumuşaklık, eda ve tatlı bir sedadır.”

“Seda kim?” dedi Nilüferin annesi. Masadakiler gülüştü.

“Seda bir kimse değil anne; ‘Seda’ ses demektir.” dedi Çağla. ‘Yani yumuşak, tatlı bir ses tonu da cilve demektir.’ diyor amcam.” Tahsin amca sözlerini açıklama ihtiyacı duydu:

“Kadının, konuşurken ses tonunu iyi ayarlaması gerekir. Bir yabancı ile konuştuğu gibi konuşmamalıdır kocası ile. Ses tonu çok şey anlatır karşdakine. Ses tonunda ciddiyet vardır, ilgi vardır, sıcaklık vardır, soğukluk vardır, nezaket vardır, aşağılama vardır. Duygularımızı ses tonu ile aktarırız karşımızdakine. Ne zaman, bağırın, yüksek sesle kocasını azarlar gibi konuşan kadın sesi duysam tüyletim diken diken oluyor.”

“Cilvenin tarifinin içinde süsü saymadınız.” dedi Aysel yenge.

“Kadına süs yakışır. Kadın erkek gibi giyinmemelidir; fakat süs tek başına kadını kadın yapmaz. Çok güzel giyinmiş, süslenmiş bir kadın ama asık suratlı... Böyle bir kadın, sırf süsünden dolayı hangi erkeğe cazip gelir? Erkeğe de elbise giydirip makyaj yaparsan onun gibi olur. Kadın süsünü; nezaket, zarafet, yumuşaklık ve güler yüzle tamamlıyorsa o zaman kadındır.”

Bu son sözlerle Nilüfer kocasının cilve derken ne demek istediğini anlamıştı. Zaten kocası da Tahsin amca'yı dinlerken onu hep başıyla onaylanıyordu. Emirhan ona, onun buyurgan sözlerini, sert ve erkeksi tavrını sevmediğini defalarca söylemişti de Nilüfer kocasının ne demek istediğini anlamamıştı. Hep kocasının mükemmel bir erkek olmasını beklemişti fakat kendi ne kadar iyi bir eş olmuştu? Bunu hiç sorgulamamıştı. Yaptığı hataları görememişti. Tahsin amcasını dinlerken onun saydığı kadınlık vasıflarının neredeyse hiç birini taşımadığı gerçeği ile yüzleşmişti. O anda kocasına olan kızgınlığının geçtiğini fark etti. Yüreğindeki o ağır taş tuzla buz olmuştu. O kızgınlık taşının yerine kocaman bir ümit koydu. Kadın olmayı öğrenecekti.

*“Evlenmek insanın haklarının yarıya düşmesi ve
vazifelerinin iki katına çıkmasıdır.”*

(A. Schopenhauer)

Evlilik Yıldönümü

Mehveş kendini eve zor attı. Sırılsıklam ıslanmıştı. Dışarıda kuvvetli bir fırtına ve yağmur vardı. Fakat o her şeye rağmen, yağmur ve fırtınaya aldırmadan gidip makarna ve kıyma almıştı. O gün mutlaka kıymalı makarna pişirmeliydi. Elindeki poşetleri mutfığa bırakıp üzerini değiştirdikten sonra makarnanın suyunu ocağa koydu.

O gün evlilik yıldönümü olduğu için yapıyordu kıymalı makarnayı. Düğün bitip evlerine geldiklerinde ikisi de çok acıkmışlardı. Mehveş kıymalı makarna yapmıştı. İkisi de makarnayı çok seviyordu. Dokuz yıldır her evlilik yıldönümünde mutlaka makarna pişirirdi. Hediye almayı da o güne kadar hiç unutnamıştı ama kocası bir kez olsun hatırlamamıştı evlilik yıldönümlerini. Fakat o gün ümitliydi Mehveş. Selim sabah giderken, “Bu gün ayın kaçı?” diye sormuştu. “1 Aralık...” diye cevap vermişti Mehveş heyecan içinde.

Makarna pişerken, Mehveş, çorba, salata ve tatlı da yaptı. Eli isteydi ama aklı geçmişte yaşadıklarındaydı. Nişanlandığı günler geldi aklına. Selim onun gülü sevdiğini öğrenince her geldiğinde ona kucak kucak gül getirmişti. Evlendikten sonra güller de, o güler yüzlü, tatlı dilli adam da gitmişti. Anneannesinin benzetmesiyle, “başı laht ağacına değmiş” ve gerçekleri görmüştü.

Cicim günleri çok çabuk bitmişti. O günler, kocasıyla baş başa kalmaya hasret kaldığı günlerdi. Çünkü ya kayınvalidesi onlardaydı ya onlar kayınvalidesindeydiler. Her iki hâlde de Mehveş için bir şey fark etmiyordu. Mutfaktan çıkamıyordu. Yemek, çay, meyve derken kendini hizmetçi gibi hissediyordu. Oysa o, akşamları kocasıyla çaylarını yudumlarken uzun uzun tatlı sohbetler yapacakları hayalini kuruyordu. Kocası kendi ailesiyle çayını içip gülüşürken, o, arka odalarda ağlamıştı.

“Saçların tarumar, gözlerinde nem,
Ateşe benzerdin küle dönmüşsün.”
şarkısını çok mırıldanırdı o günlerde.

“Ne hediye alacak acaba?” diye düşündü. Ne alırsa alsın, mühim değildi. Yeter ki hatırlasın. Bir tek gül getirse de razıydı. Evlendiği günden beri hiç gül getirmemişti. Gülden vazgeçmişti, gelirken yoldan bir ot koparıp getirse “Bak bu otu senin için kopardım...” dese onu dahi sevinçle karşılar, bir vazoya koyardı.

Zilin çalmasıyla birlikte aynada kendine baktı. Saçını düzeltip kapıyı açtı. Selim’in elleri boştu. Morali bozuldu ama belli etmemeye çalıştı. Kendi kendini teselli etti, “Belki bir takı almıştır, cebindedir...” diye düşündü. Selim ellerini yıkadı.

“Çok acıktım, yemekte ne var?” diye sordu.
“Tabii ki kıymalı makarna.” diye cevap verdi Mehveş.
“İyi, hemen yiyelim.” dedi Selim.

Yemekte havadan sudan konuştular. Yemeklerini yedikten sonra, Mehveş daha fazla sabredemedi. Aldığı gömleği getirip oturma odasında gazete okuyan Selim’e verdi. Selim şaşırmış gibiydi.

“Evlilik yıldönümümüz müydü?” diye sordu.
“Unuttun mu? Bu sabah ayın kaçını diye sormuştun.”
“Sordum çünkü bugün ödemelerim vardı.”

“Neyse, mühim değil.” dedi Mehveş, gözlerine hücum eden yaşları tutmaya çalışırken.

Selim hediye paketini açtı.

“Gömlek çok güzelmış. Teşekkür ederim. Ne zamandır bir mavi gömlek alayım diyordum da ihmal ediyordum.” dedi.

“İyi günlerde giy. Ben çayı ocağa koyayım.” deyip mutfığa gitti Mehveş.

Ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Her yıl Selim’in evlilik yıldönümünü unutmamasına üzülmüdü, ama o gün hatırlayacağını ümit ettiği için çok daha fazla üzülmüştü. Sofrayı topladı, çayı ocağa koydu. Çay demini aldıktan sonra kendine bir bardak çay doldurup mutfakta tek başına içti. Tam mutfaktan çıkarken zil çaldı. Gelen çiçekçiydi. Bir buket gül getirmişti. Mehveş şaşırmıştı. Acaba Selim telefonla mı istemişti gülleri. “O zaman hiçbir kıymeti yok bu çiçeklerin...” diye düşündü.

Gülleri vazoya yerleştirirken yine zil çaldı. Kapıyı Selim açtı. Mehveş’in yanına geldiğinde, elinde bir mücevher kutusu vardı. Selim kutuyu açtı. Kutudan bir bilezik çıktı. Gülümseyerek bileziği ona gösterdi. Bilezik güzel görünüyordu. Birbirine geçmiş halkaların kenarları taşlarla süslenmişti.

“Dokuz halka, unuttuğum her yıldönümü için. Özür olarak bunu kabul et.” dedi.

Bileziği koluna taktı Mehveş. Donup kalmıştı. “Bu bileziği de telefonla mı istedi acaba?” diye düşünüyordu. Yoksa unuttum demesi numara mıydı? Ona sürpriz yapmak için mi böyle yapmıştı? Ama az önce gerçekten unutmuş gibiydi.

Selim onun hâline bakıp güldü.

“Kadınlar ve detaylar, ayrılmaz ikili... Ne düşündüğünü biliyorum. Ama bunun cevabını sana asla söylemeyeceğim.”

“Unutmuşsun değil mi?”

“Meraktan çatlasan da söylemeyeceğim.”

“Hayır, hayır. Unutmuş olamazsın. Bilezik önceden sipariş edilmiş gibi duruyor. Halka sayısının dokuz olması manidar.”

“Çok mu mühim? Unutmuş da olabilirim, unutmamış da... Ben-
ce mühim olan netice. Ama illa ki ben bu detaya takılıyım diyorsan,
senin için yapabileceğim bir şey yok.”

Mehveş biraz düşündü. Bu meseleye kafasını takarsa evlilik yıl-
dönümünü berbat bir şekilde geçirecekti.

“Aslında bana göre bu bir detay değil. Fakat sen de haklısın, öyle
ya da böyle... Geceyi kendimize zehir etmenin âlemi yok. Hediyeler
için teşekkür ederim.” deyip eşinin boynuna sarıldı.

*"Bir kadını erkeğin ufacık iltifatından daha fazla hiçbir
şey gençleştiremez."*

(Somerset Maugham)

Bir Buket Gül

Nilay, genç kızken hep pembe dizileri takip etmiş, aşk filmleri seyretmiş, bolca da aşk romanları okumuştur. Komşusu Fahriye abla meraklıydı romanlara. Nilay da ondan alır okurdu. O da romanlardaki gibi uzun boylu, iri yapılı, kemikli burnu olan yakışıklı biriyle evlenmek istiyordu. Hayalindeki bu adam karısına sık sık gül getiren, onu yemeğe götüren, düşünceli ve romantik bir erkekti. Nilay, ince ve uzun boyuyla, iri ela gözleri ve duru teniyle güzel bir kızdı. Neden hayalindeki erkek beni beğenmesin, diye düşünüyordu. Fakat zaruri ihtiyaçlarını ancak karşılayan, ay başını zor getiren memur bir ailenin kızı olması, onun hayalindeki gibi bir erkekle evlenmesine engel oldu.

Nilay zengin bir ailenin oğlu olan Demirhan'ın onu bir düğünde görüp beğenmesiyle hayalindeki erkeğe veda etmek zorunda kaldı. Ailesi "Böyle bir talip kaçırılmaz, evet demelisin!" diyerek ona baskı yaptı. Nilay damat adayı Demirhan'ı beğenmemişti; çünkü o, hayallerindeki erkeğe hiç benzemiyordu. Demirhan orta boylu, ne çirkin ne yakışıklı denebilecek, hiçbir çekiciliği olmayan biriydi. Onu gördüğünde hiç heyecanlanmamıştı; fakat ailesinin baskısı ağır gelmiş, Nilay evet demek zorunda kalmıştı.

Nilay evet deyip evleneli altı yıl olmuş, iki de çocuğu olmuş ama

hiçbir hayali gerçek olmamıştı. Kocasına ona ne bir kere gül getirmiş ne de sevdiğini söylemişti. Nilay sorarsa “Seviyorum tabii...” derdi. Demirhan yumuşak huylu, kendi hâlinde, beyefendi, iyi bir insandı. Nilay da onu bir arkadaşı gibi seviyordu. Demirhan ev hayatını seviyor; Nilay ise dışarı çıkmak, gezmek istiyordu. Birkaç kere Nilay’ın ısrarıyla onu yemeğe götürmüştü. Nilay dilediği yere gitmekte serbestti ama Demirhan onunla gitmiyor, sadece ailelerine birlikte gidiyorlar, onun dışında çok nadir beraber bir yerlere gidiyorlardı. Nilay’ın cebinde parası, kredi kartı, kendine ait bir arabası vardı. Mutsuz sayılmazdı ama mutlu da değildi. O, heyecan, romantizm ve aşk dolu olan bir hayat hayal etmişti. Oysa zengin ama sıradan bir hayat yaşıyordu.

O gün de alelade bir gündü. Demirhan elinde gazetesıyla yorgun bir hâlde işten gelmiş, uzanıp gazete okurken Nilay sofrayı kurmuştu. Yemekten sonra Demirhan Nilay’a:

“Sana bir şey söyleyeceğim ama hayır deme. Biliyorsun bu pazar anneler günü. Bu sefer annelere birlikte gitmek istiyorum.”

“Katiyen gitmem.” dedi Nilay. “O gün anneler günü diye mutlaka ablan da gelir. Biliyorsun onun olduğu yerde bulunmak istemiyorum. İki yıl oldu yüzünü görmeyeli, görmek de istemiyorum. Ben başka zaman giderim.”

“Ablam okumuş ama cahilin teki. Unut gitsin söylediklerini, akrabası arasında küs olmak çok kötü.”

“Unutmayı hiç düşünmüyorum. Hiç kimse zengin olmadığım için beni ve ailemi aşağılayamaz.”

Demirhan çok üzülmüştü.

“Seni bu kararından vazgeçirecek bir şey yok mu?”

Nilay hiç sesini çıkarmadı. Görüncesinin yaptıklarını hatırlamak sinirini bozmuştu.

“Bak o gün benimle gelersen, ne istersen onu yapacağım.” dedi Demirhan.

İşi zordu. İki gün önce annesi “Pazar günü söz geçirip karını getiremiyorsan sen de gelme.” demişti. Annesi küserse zor barışırdı, Nilay’ı mutlaka götürmeliydi.

“Ne istersem mi?” diye sordu Nilay.

“Yapmaya gücümün yeteceği bir şey olduktan sonra yaparım.”

Nilay uzun uzun düşündü. Onu en çok mutlu edecek şeyi bulmuş, kararını vermişti.

“İyi dinle o zaman. Bana bir ay boyunca haftada iki kez üzerinde ‘Seni seviyorum...’ yazısı bulunan güller getireceksin. Çiçekçi ile göndermek yok, kendin getireceksin, başka bir şey istemiyorum.”

Demirhan duyduklarına inanamamıştı.

“Şaka yapıyorsun! Böyle kazançlı bir teklifi birkaç günde solacak güller için öldürecek misin? Bir ev iste, yeni bir araba iste, pırlanta bir set iste. İsteyecek başka bir şey bulamadın mı?”

“Hayır, bu saydıklarının hiç birini istemiyorum, yapacaksan bana haftada iki gün gül getireceksin.”

Bu teklif Demirhan’ın hiç hoşuna gitmemişti. Gül vermek aptalca geliyordu ona. Kendini aptal âşık gibi hissedecek, çevreye de rezil olacaktı. Apartınana bir buket gülle nasıl girecekti. Haftada iki kere olmak üzere ayda sekiz kez gül getirmesi gerekecekti. Tam “Hayır, yapamam...” diyecekti ki annesi geldi aklına. Pazar günü gitmezlerse muhakkak küserdi.

“Tamam, istediğini yapacağım.” dedi Nilay’a.

Anlaşmaya varılmasıyla birlikte Demirhan’ın içine güllerin, Nilay’ın yüreğine de pazar gününün sıkıntısı çökmüştü.

Nilay, pazar günü kocasıyla birlikte kayınvalidesine gitti. Kayınvalidesi ve görümcesi ona çok iyi davrandılar. Görümcesini iki yıldan beri ilk defa görüyordu. Kayınvalidesini ise en son üç hafta önce görmüştü. Kayınvalidesiyle küs değildi, kocasının hatırı için görüşüyordu ama eskisi gibi sık gidip gelmiyordu. Artık bütün iyi niyetiyle onlara yaklaştırmaya çalışmayı bırakmış, gayet soğuk ve resmi

davranıyordu. Pazar günü yabancı bir misafir gibi salona oturmuş, salondan da kalkıp evine dönmüştü.

Nilay, yıllarca ne yaparlarsa hep alttan almış, ne söylerlerse aldırış etmemeye çalışmıştı. Kayınvalidesinin isteklerini "Tamam anne, peki anne..." diyerek yerine getirmeye çalışmıştı. Onun bütün davetlerinin, kabul günlerinin yükünü Nilay taşımıştı. Fakat o alttan aldıkça kızı ve o, birlikte gelinlerinin üstüne gelmişler, onu ezmeye çalışmışlardı. Gel deyince gelsin, git deyince gitsin, ne yaparsak sessizce kabullensin istemişlerdi. Nilay onların iyilikten anlayacaklarından ümidini kaybedince o da onlara karşı tavrını değiştirmişti.

Demirhan pazartesi günü üzerinde "Seni seviyorum." yazan bir buket kırmızı gülle geldi. Gülleri kapıya gelene kadar gazeteye sarmış, zile basmadan önce etrafı kontrol edip gazeteden çıkarmıştı. Nilay kapıyı açtığında kocasının elindeki gülleri görünce çok heyecanlandı. Siparişle de olsa genç kızlık hayali gerçekleşmişti. Gülleri aldı, üzerindeki kartı okuyup "Ben de seni seviyorum..." dedi. Gülleri özenle bir vazoya yerleştirerek masanın üzerine koydu. Nilay güllere baktıkça mutlu oluyordu. Birkaç gün sonra ikinci buket de geldi ve bir ay boyunca masanın üzerinden güller hiç eksik olmadı.

Nilay son gül buketini soldurmadan ters çevirip duvara astı. Kuru bir gül olarak da kalsa onun için çok kıymetliydi. Belki de bu güller ömründe en son aldığı güllerdi. Birkaç damla yaş süzülüyor gözlerinden. Zil sesiyle gözyaşlarını silip kapıya açtığında şaşırdı. Demirhan elinde bir buket gülle kapıda duruyordu.

"Bir aylık mühlet dolmuştu, fark etmedin herhâlde..." dedi.

"Bir ayın bittiğini gayet iyi biliyorum. Karıma gül getirmek yasak mı? Üstelik artık kapıya gelene kadar gazeteye de sarmıyorum. Almayacak mısın gülleri elimden?" dedi.

Nilay sevinçle gülleri aldı, üzerinde yine kart vardı. "Seni çok çok çok seviyorum!" yazılıydı. Başını kaldırıp Demirhan'a baktığında hayalindeki âşık olduğu adamın geldiğini gördü.

"Sende gurur bende gurur,

Bu evlilik nasıl yürür?"

(Anonim)

Ben Benim

Otogar tıklım tıklım insan kaynıyordu. Öbeklenmiş her kalabalığın içinden yükselen bir davul gümbürtüsü geliyordu. Kadınlar ellerinde bir mendil tutuyor, biraz gülüp biraz ağlıyorlardı. En çok da analar ağlıyordu. Asker anası olacakları için hem gurur duyuyor hem de ayrılığın acısıyla üzülüyor; karmakarışık duygular yaşıyorlardı.

Gidenlerin içinde yaşı en büyük olan Aydın'dı. 32 yaşına kadar askerliğini erteletmişti. Yıllardır bitiremediği fakülteden kaydı silinince mecburen askere gidiyordu. Oğlu Can:

"Baba! Asker elbisenle fotoğrafını göndermeyi unutma!" dedi.

Oğluna sarılıp öperken gözyaşlarını zor tuttu. Sonra kızını kucakladı. "Keşke bekârken gitseydim!.." diye büyük bir pişmanlık duydu. Ağlayan annesiyle kucaklaştı.

"Bizi telefonsuz, mektupsuz koyma." dedi annesi.

Herkesle vedalaşmıştı. Bir tek eşi Burcu kalmıştı. Burcu'nun yanına geldiğinde, annesi:

"Biz şöyle uzaklaşalım. Siz rahat rahat vedalaşın." dedi.

Orada yalnız kalma imkânları yoktu. Onları tanıyan kalabalık uzaklaşınca, tanımadıkları bir kalabalığın içinde kalmışlardı, o kadar... Aydın:

“Ne diyeceğimi, nasıl veda edeceğimi bilemiyorum. En kısa zamanda mektup yazacağım. Allah’a emanet ol.” dedi.

Otobüslerin kalkma saati gelmiş, askerler yerlerine yerleşmiş, kornalar çalmaya başlamıştı.

Aydın yerine oturunca sevdiklerine son kez el salladı. Ona biraz kırgın ve buruk bakan karısı Burcu’da kaldı gözleri. Ta ki gözden kaybolana dek... Evde geçirdiği son akşam Burcu’nun söyledikleri onu üzmüştü. Uğurlamak için eve gelen misafirler gittikten sonra baş başa kalınca Burcu:

“Mahallenin bakkalından, berberinden en uzak akrabana kadar herkesle helalleştin. Benimle helalleşmeyecek misin?” diye sordu.

Aydın biraz şaşırdı. “Helalleşiriz tabii. Hakkını helal et.” dedi. Burcu “Sana bir hususta hakkımı helal etmiyorum. Bunu daha iyi anlamın için bir hikâye anlatacağım.” dedi.

“Yaşlı bir deve ölmek üzereyken sahibi, ‘Sana çok yük yükledim, çok işimi gördün. Hakkını helal et.’ demiş. Deve ‘Çektiğim bütün eziyetlerden, yaptığım işlerden dolayı hakkımı helal ederim ama bir gün beni bir eşeğin peşinden gitmek zorunda bırakmıştın. O hususta sana hakkımı helal etmem.’ demiş.”

“Sen hangi hususta bana hakkını helal etmeyeceksin?” diye sordu Aydın.

“Her evlilikte olduğu gibi iyi kötü günlerimiz oldu.” diye devam etti Burcu. “Her şey için sana hakkımı helal ederim ama beni annenle karşılaştırdığın için o hususta hakkımı helal etmiyorum. Annenin ne kadar beceriksiz bir kadın olduğunu bildiğin hâlde bana birkaç kez, ‘Keşke annem gibi olabilsen!’ dediğin için seni affedemiyorum. Zaten benden iyi de olsa kötü de olsa beni başkasıyla kıyaslamam yanlış. Çünkü ben benim, başkası olamam.” dedi.

Aydın, Burcu’nun sözlerine hiç cevap vermedi, evdeki son akşamını onunla tartışarak geçirmek istememişti. Sadece “Sana mektup yazarım.” demişti.

Bir hafta sonra Aydın'dan uzun bir mektup geldi. Selam kelam faslından sonra sadede gelmişti Aydın.

"Önce, senden özür dilerim. Kim olursa olsun seni başkasıyla karşılaştırdığım, ona benzemeni istediğim için... Fakat benim ne demek istediğimi yanlış anlamışsın. Annemin beceriksiz bir kadın olduğunu söyledin, çok haklısın. Ev işleri konusunda seni asla annemle kıyaslamam. Sen her zaman çok temiz, titiz, çok iyi bir ev kadını oldun. Annem ise her zaman dağınıktır. Hiçbir zaman pırıl pırıl bir mutfak olmamıştır. Mutfak lavabosunda, yıkanmak üzere bıraktığı bulaşıkları hiç eksik olmaz. Pilavı lapa gibi olur, yemekleri yağlı yapar, çoğu zaman da yemekleri dibine sarar. Elinin tuz ayarı katiyen yoktur. Ya çok tuzlu yapar ya da tuzsuz yapar.

Ben sana annemi bu yönlerinden dolayı örnek göstermedim. 'Annem gibi olabilseydin...' derken, ben onun babama karşı davranışlarını düşünmüştüm. Annem, babam geleceği zaman saçlarını tarar, kendine bir çekidüzen verir ve mutlaka kapıyı güler yüzle açar, onu güzel sözlerle karşılar. Her zaman babama karşı işveli, cilveli davranır. Onu sevindirecek, gururunu okşayacak sözler söyler. Çok duydum annemin babama bakarken hatta onun yanaklarından makas alırken, 'Allah'ım! Bu adamı iyi ki yarattın! İyi ki onu bana verdin, ben çok şanslı bir kadıyım! Hem yakışıklı, hem akıllı, hem kibar, çok tatlı! Allah nazardan korusun!..' dediğini. Babam bu sözleri duyunca ağzı kulaklarına varır, annemin beceriksizliklerini umursamazdı. Annem babamdan bir şey isterken, 'Gülüm, bu lazım. Canım, yazdıklarımı alır mısın?' demeden bir şey istemez.

Bizim evimiz ise tam tersi. Pırıl pırıl bir ev, nefis yemekler; fakat çoğu zaman iş yapmaktan yorulmuş, asık yüzlü bir kadın. Hiçbir kasıt düşünmeden söylediğim sözlerin altında bile bir şeyler bulup alınan, üzülen bir kadın. Seni mutlu etmek çok zor... Seninle evlenerek seni mutsuz ettiğimi düşünüyorum, kendimi suçlu hissediyorum. O kadar titizsin ki kendi evimde kendimi rahat hissedemiyorum. Senin hoşuna gitmeyen bir şey yaptığımda yüz ifadenle bana bağıryor, gözlerinle beni dövüyorsun.

Evet, erkekler de dayak yer. Kadınlar erkekleri dilleriyle ve gözleriyle döverler. Ben sana hiç vurmadım ama sen bana çok dayak attın... Onun için herhâlde annemin cıvı cıvı gözlerini, kaygısız gülüşünü aradım sende. Bende de mutlaka hata vardır; seni gülümsetemediğim, mutlu edemediğim için. Söylediklerim ve söylemediklerim, yaptıklarım ve yapmadıklarım için senden özür dilerim. Hakkını helal et!" diye bitiyordu mektup.

Aydın mektubu göndermişti ama içi rahat değildi. Burcu söylemek istediklerini anlayacak mıydı acaba? Ya yanlış anlar, mektup yüzünden araları iyice açılırsa diye düşünüp canı sıkılıyordu. "Keşke açıklama yapmadan, sadece özür dilerim diyerek konuyu kapatsaydım! Belki daha iyi olurdu..." diye düşünüyordu. Telefonda konuşuyorlardı ama hiç bu mevzuya girmiyorlardı. Kısa bir hâl hatır sorma faslından sonra çocuklar kapıyordu telefonu. Onun bu düşünceler içinde canı sıkılırken Burcu'dan bir mektup geldi. Hemen okumaya başladı.

Seni Özledim

Hem de çok... Evin içinde sana ait eşyaları gördükçe hasretin yüreğimi yakıyor. Terliğin kapının girişinde her an sen gelip giecekmişsin gibi hazır duruyor. Pijamaların kapının arkasındaki askıda asılı. Hiçbir şahsi eşyanı kaldırmadım. Onların bana seni hatırlatması hoşuma gidiyor. Seni özlemeyi seviyorum. Çünkü sen yanımdayken, seni sevdiğimi bile unutmuştum...

Gönderdiğin o yürek yakan mektuptan sonra sana bu cümleleri nasıl yazdığımı şaşırıyorsun değil mi? Haklısın. Ben de kendime şaşırıyorum. Aslında mektubu okuduğum ilk anda sinirden kan beynime sıçradı. Benim temizlik hastası, asık suratlı, dili maşalı, gözü sopalı bir kadın olduğumu yazmışsın. Mektubunu okumayı bitirince kendi kendime epey bir bağırıp çağırdım, ağladım. Hatta senden ayrılmaya bile karar verdim. İyi ki buradayken bana böyle bir şeyler söylemedin...

Neyse ki birkaç gün geçince sinirim geçti. Mektubu defalarca okudum

ve sana hak verdim. Maalesef temizlik aşkım, yemek yapma merakım, işlerime verdiğim değer sana verdiğim kıymetin önüne geçmişti. Şimdi sen yanımda yokken onlar gözümdeki değerini yitirdi. İnanmazsın belki ama temizlik yapmayı bile canım istemiyor. Sen klozetin kapağını açık bıraktığında, diş macununu ortasından sıktığında, tıraş olduktan sonra lavabo yu berbat bir hâlde bıraktığında, pijamalarını yere attığında, okuduğun gazeteleri etrafa dağıttığında senden nefret ediyordum. Ben seni defalarca uyardığım hâlde aynı hareketlere devam etmeni benim inadıma yapıyormuşsun gibi anlıyordum. O yüzden dili maşalı, gözü sopalı olmuş olabilirim. Oysa o davranışların senin tabii hâlimden başka bir şey olmadığını şimdi anlıyorum. Ben bensem sen de sensin...

Sen yanımda olmayınca, yaptığım o hareketlerine duyduğum kızgınlığım kalmadı. Şunu fark ettim ki dokuz yıldan beri ilk defa böyle uzun bir zaman ayrı kaldık. İnsan her zaman birlikte olunca duygular unutulup, davranışlar öne çıkıyor. Ayrılınca da davranışlar unutuluyor, duygular canlanıyor. Bu işi bir rayına oturtmak lazım ama nasıl, onu bilmiyorum. Neyse bu meseleyi askerden döneceğin zamana bırakalım. Karşılıklı konuşup belki bir çare bulabiliriz. Şimdi bari ayrılığın tadını çıkaralım. Hasret yüreğimizi yaksın. Bütün posta yolları, telefon telleri bizim için çalışsın... Seni çok seviyorum. Bunu asla unutma, bana da unutturma!..

Burcu

Aydın mektubu okumayı bitirir bitirmez doğruca telefon kulübesine koştu. Ahizeyi eline alıp numaraları çevirirken Burcu'yla ilk tanıştığı günlerdeki kadar heyecanlıydı.

"Sevmediğin insanın yürüyüşü tap tap, öpüşü şap şap eder."

(Atasözü)

Hediye

"Ben kayınvalideme hediye falan almak istemiyorum. Beni niye zorla buraya getirdin?"

"Alacaksın canım! Dün sen değil miydin beni arayan, 'Kayınvalidem yüzünden kocamla aram çok kötü.' diyen? Ben de aranızı düzeltmeye çalışıyorum işte..."

Ceyda konuşurken hızlı hızlı yürüyor, Müge de arkasından yetişmeye çalışıyordu. Satış yapılan bölüme gelince Ceyda durdu.

"Kayınvalidenin evine şöyle bir paspas veya koridora sermesi için şöyle güzel bir yolluk alsan, hoşuna gider mi acaba?"

"Koyun postu yok mu? Varsa koyun postu alırım. Evlendiğim gün altıma bir koyun postu serip beni oturtmuştu, bir koyun gibi uysal olmam için. Şimdi uysallık sırası sende diye ben de ona bir koyun postu hediye edebilirim."

Ceyda, Müge'yi kolundan tuttu.

"Vazgeçtim, hadi gel başka bir şeylere bakalım." dedi.

Tuhafiyе dükkânlarının önüne gelince durdular.

"Bak buradan parfüm gibi bir şeyler alabiliriz. Hangi kokuları sevdiğini biliyor musun?" dedi Ceyda.

Müge:

"Parfüm değil de gelmişken ben ona siyah bir erkek çorabı ala-

yım. Yıllardır içimde kaldı. Evlendiğim gün evimin kapısından girer girmez bana ne dedi biliyor musun? Damada takımın altına giymesi için siyah çorap almamışız. Düğün alışverişi sırasında unuttuğumuz. Onlar da bizimle beraberlerdi, 'Ne lazımsa alın...' demiştik. Sanki bir çorabı esirgedik. Ne zaman bu sözü hatırlasam içim cız ediyor." dedi.

Ceyda, Müge'yi kolundan tutup çekerek:

"Siyah çorap olmaz. Güzel bir hediye alalım, hadi yürü." dedi.

Ayakkabı ve terlik satılan bölüme gelince Ceyda durdu.

"Bak güzel bir terlik alabiliriz. Ne dersin?" dedi.

"Hayır, terlik almam. Bak terlikleri görünce de bana söylediği bir söz aklıma geldi. Bir gün ellerime ayaklarıma bakıp 'Ellerinin ayaklarının damarları çıkmış.' dedi. Tabii ben de bu sözün altında kalmadım. 'Defolu çıktım, isterseniz iade edin.' dedim."

"Ne alacak olsak senin derdin depreşiyor..." dedi Ceyda. "Biraz da üst kata, bayan reyonuna bakalım."

Yürüyen merdivenle üst kata çıktılar. Ceyda, Müge'ye etekleri göstererek:

"Bak etekler güzel, bedenini biliyorsan bir tane etek alalım." dedi.

"Evet, kırk sekiz beden giyiyor. Ama ben ona kırk altı beden alayım. İçine giremeyip sinir olsun. Bir gün kısa, mor bir etek giymiştim. Bana bakıp, 'Bacakların da serpene gibi inceymiş. Keçi bacağına benziyor. Bari kısa etek giyme.' dedi. Tabii ben de bu sözün altında kalmadım. 'Kasaba et borcum yok. İdare ediyorum.' dedim. Herkes fazla kilodan şikâyetçi, kadın da benim zayıf olmama taktı, derdi beni şişmanlatmak."

O konuşurken Ceyda etrafa bakınıyordu. Eline güzel bir şal aldı.

"Bak bu şalı alalım. Omuzlarına sıcacık sarar, üşümez." dedi.

"İsterse donsun. Hiç umurumda değil. Biliyorsun düğünüm sonbaharda oldu. Hava güzeldi ama akşam üstü hava serinleyince gelinliğin içinde üşüdüm. Üşüdüğümü söyleyince bana, 'Hamile ol-

mayasın, hamile kadın çok üşür.' dedi. Nişanlıyken oğluyla gezdik ya, bana laf vuruyor. Donsa bile ona şal alınam." diye cevap verdi Müge.

İki arkadaş, giyim reyonundan da bir şey almadan çıktılar. Bunun üzerine Ceyda:

"Senin buradan bir şey almaya niyetin yok. Bari zemin kata inelim de mutfak eşyası alalım." dedi.

"Bak mutfak eşyası deyince aklıma yine kötü bir sözü geldi. Evlendiğimde çeyizime bakıp, 'Gazeteden kupon biriktirip mi aldınız, pek basit duruyorlar.' demişti. Ona mutfak bölümünden bir merdane ya da oklava alayım. Belki kayınpederim bir gün kızar da kafasına indirir." diye karşılık verdi Müge.

"Ay ne kinciymişsin, bunca yıl nerede biriktirdin bunca sözü? Hadi doğru düzgün bir şey söyle de alalım." dedi Ceyda.

Bunun üzerine Müge:

"Benim kayıinvalideme alacağım bir tek şey var. O da burada bulunmaz. Ben ona alsam alsam dört tane teker alır, üzerlerine de kayıinvalidemi bağlayıp yuvarlarım. Artık nereye kadar giderse..."

Ceyda bir taraftan gülüyor, diğer taraftan, bir an önce buradaki işlerini bitirip çıkmak istiyordu.

"Ciddi ol da, hadi güzel bir şey alalım." dedi.

Müge,

"İçimden hiçbir hediye almak gelmiyor. Gidelim." diye karşılık verdi.

Bunun üzerine iki arkadaş, üst kattaki kafeteryaya çıkıp birer çay içmeye karar verdiler.

Müge daha oturur oturmaz niyetini açıkladı:

"Hediye falan almayacağım, boş yere uğraşma. Neden ben hediye alıyormuşum. O bana alsın! Kocamla aramı bozan o, bulduğu her fırsatta bana laf söyleyip kalbimi kıran da o."

"Sen de hiç cevapsız kalmamışsın yani. Hem ayrıca sözler her

şey değildir. Nefret dolu bakışlar, uzakta bile olsa gözle görülmeyen ama sevmediğimiz kişilere gönderdiğimiz negatif elektrik insana tesir eder. Bugüne kadar olan her şeyi unutup, onu sevmek ve ona kendini sevdirmek için ilk adımı atmayı dene. Çünkü bu tatsızlıktan en çok zarar gören sensin, değil mi?”

“Evet. Tamer annesinin ağzının içine bakıyor, o ne dese onu yapıyor. Ben daha küçücük çocuğuma söz dinletemiyorum, koskoca adam annesinin sözünden çıkmıyor. Ne becerikli kadınımış. Nasıl yetiştirmiş de sözünü geçiriyor, aklım almıyor.”

“Tabii, kayınvalidenle didişmelerin yüzünden Tamer’le aran bozuluyor. O zaman da senin mutlu olmak için onunla aranı iyi tutman gerekiyor, hediye almak da iyi bir adım. Güzel bir söz okumuştum: Hediye insanın gözünü kör, kulağını sağır edermiş. Yani karşıdaki-nin hatalarını görmez ve duymaz oluyorsun. Bize güzel hediyeler veren insanlara karşı her zaman sempati besleriz. Sence erkekler neden kadınları tavlama için hediye alıyor?”

“İyi, tamam! Haklısın diyelim ama ben ona yeni evliyken bir kere hediye almıştım, o da beğenmemişti. Ya yine beğenmezse?”

“Beğenmezse hiç kızma. Birlikte gidelim, beğendiğiniz bir şeyle değişelim diye teklif et. Bence samimiyetin hoşuna gider.”

“Bilmiyorum ki... İşe yarayacağını zannetmiyorum.”

“Bence işe yarar ama bir kereyle olmaz. Birkaç kez hediye al, misafiri geleceği zaman yardım etmeye git, misafirlerine hizmet et. Kayınvalideler çok hoşlanırlar böyle davranışlardan.”

“O zaman da çok gelip gitmeye, her işimize karışmaya başlar. Oysa ben fazla görüşmek istemiyorum.”

“Büyükler her zaman çocuklarına tavsiyede bulunmayı severler, iyi niyetlidirler. İşine geleni yap, işine gelmeyen tatlılıkla geçiştir. Yeter ki tavrı alma, kötü elektrikler gönderme. Biz de yaşlandığımızda mutlaka çocuklarımıza tavsiyede bulunacağız. Onların, tecrübelerimizden faydalanmalarını bekleyeceğiz.”

“Ben çocuklarımın hiçbir işine karışmam.”

“Sen öyle zannet. Zaten hiç kimse yapmadığının, karşısındakinin işine karışmak olduğunu bilmiyor. Bir arkadaşım kayınvalidesiyle birlikte oturuyordu ve kayınvalidesi eve aldıkları her şeye karışıyordu. Marketten toplu alışveriş yaptıkları zaman aldıklarının bir kısmını komşuya koyup kayınvalidesine göstermeden eve parça parça getiriyorlardı. Onu kırmak istemiyorlardı, çünkü o ıvır zıvıra para harcamayın, iktisatlı olun, bir yatırım yapın, ev bark sahibi olun diye onları düşünüyordu. Bir insanı idare etmenin mutlaka bir yolu vardır, yeter ki iste.”

“Sen işe yarayacağına eminsin.”

“Evet, çünkü benim bildiğim birkaç kişi böyle yaptı ve hepsi de güzel neticeler aldı. Sen benim dediklerimi yap, bak o zaman kayınvaliden, Tamer’e ‘Sakın gelinimi üzme.’ diyecektir, emin ol. Anne-siyle iyi anlaşınca Tamer’in davranışları sana karşı çok değişecektir.”

“Ya işe yaramazsa?”

“Bu çok kuvvetli bir metottur. Yüzde doksan işe yarar. Yüzde on ihtimal, iyilikten anlamayan insanlar vardır. Bir insanın iyilikten anlamadığı katiyetle bilinirse o zaman ona, onun anlayacağı dilden konuşmak gerekir. Ama önce iyilik, iyilik, iyilik; sonra anladığı dil...”

“İyi, hadi bakalım, giyim bölümünde güzel bir gömlek görmüş-tüm. Herhâlde beğenir, onun tarzına uygun, onu alalım.”

Müge aldığı gömleği hediye paketi yaptırıp kayınvalidesinin evi-ne gitti. Elinde hediye, yüzünde gülümseme, dilinde dua vardı.

“Aşk çok kere erkeği aptal, kadını zeki yapar.”

(Raif Necdet Kestelli)

Bildiğin Yol

Cem, eşi Esin’in kısacık kestirip sarıya boyattığı saçlarını çok beğenmişti.

“Fıstık gibi olmuşsun! Zaten güzeldin, daha da güzel olmuşsun.” diye başladı söze.

Esin aynada dikkatlice kendini süzdü. O, görüntüsünden memnun değildi.

“Çok kısa, rengi de tam civciv sarısı. Tıpkı nataşalara benzedim.” diye cevap verdi.

“Hayır, çok yakıştı. Beni kırmayıp kestirdiğin için teşekkür ederim.” dedi Cem hayran hayran eşine bakarken.

Esin ilk defa saçını bu kadar kısa kestiriyordu. O, beline kadar uzanan, gür, kumral saçlarını çok seviyordu ama Cem, tam aksine kısa saç seviyordu. Evlendikleri günden beri Cem ondan saçını kestirmesini istiyordu. Esin ise geçiştirip duruyordu. O gün Cem onu kuaföre bırakmak için gelmişti. Ama sonra kendisi de içeri girmiş, derginin birinden bu saç modelini beğenmişti. Kuaför de saç modeline göre kesip boyamıştı. Esin’in bildiği yol bu kez işe yaramamıştı. Hatasız metot yoktur. Neyse, yüzde doksan dokuz işime yarıyor ya, arada böyle falsolar olabilir, diye düşündü. Kökü bende nasıl olsa, uzar, deyip kendi kendini teselli etti.

Cem çok mutluydu. “Harika bir karım var. Hem kendi güzel hem

huyu güzel. Ne desem tamam diyor. Hiçbir şeye itiraz etmiyor. Ne şanslı adamım!.." diye düşünüp sevindi. O da şanslı tabii diye düşündü sonra. Genç, zengin ve yakışıklıydı Cem. Arkadaşları onu Kadir İnanır'ın gençliğine benzetirlerdi. Evlenene kadar epey bir kızın gönlünü yakmıştı. "Neyse, artık duruldum, evimin adamı oldum. İyi de oldu. Elbette bir yerde dur demek lazımdı..." diye düşündü.

Cem, Esin'e:

"Senin hangi huyunu çok sevdiğimi biliyor musun?" diye sordu.

"Bilmiyorum, hangi huyumu?" dedi Esin.

"Bana itiraz etmemeni tabii ki. Hem itiraz etmiyorsun hem de suratını asmıyorsun. Yani sen de mutlusun ben de. Ben biraz sert bir adamım. Hoş bir sıfat değil ama öyleyim işte. Sen de dırdırcı bir kadın olsan hiç anlaşılamazdık." diye cevap verdi Cem.

Esin ise,

"Aaa! Hayatım, bir kadının vazifesi ne ki, kocasını mutlu etmekten başka? Tabii ki senin mutluluğun benim de mutluluğum. Ben annemden böyle gördüm, böyle öğrendim." dedi.

Esin haklıydı, annesinden görüp öğrendiğini yapıyordu. Annesi düğünden bir hafta önce kızını karşısına almış, nasihat etmişti. "Kızım! Erkekler emretmeyi severler. Kocan ne derse desin, ona itiraz etme, tamam de, dırdır etme; ama sen kendi istediğini yap, kendi bildiğinden vazgeçme. Hem kocanı kırmamış olursun; hem de kendin mutlu olursun." demişti.

Esin de "Biliyorum anne. Senin babama yaptığın gibi, değil mi?" diye sorduğunda annesi:

"Aynen öyle. Görüyorsun, babanı nasıl yıllardır parmağımda oynatıyorum..." diye cevap vermişti.

"Arada yakalanıyordun anne." demişti Esin. Annesi,

"Çok yakalandım, mühim olan yakalanmak değil. Yakalandığın da ustaca işin içinden çıkmayı bilmek lazım." diye cevap vermişti.

"Bir kez çok kötü yakalanmıştın." deyip gülmüştü Esin. Annesi de,

“O zaman üst üste aynı hareketi yapınca baban kasıtlı yaptığını anlayıp bana birkaç tokat atmıştı. Fakat dert değil. Sonra ne yaptım? Babana gidip, ‘Eline sağlık kocacığım. Ben bu tokadı hak etmiştim. Aklım başıma geldi...’ deyince baban da pes edip teslim bayrağını çekmişti. Ondan beri bir şey istediği zaman yapıp yapmayacağımdan şüphe duyduğunu biliyorum. Ama o yine de söylüyor, ben de canımın istediğini yapıyorum. İsteklerimiz uyuşuyorsa ne âlâ; uyuşmuyorsa o, emretmenin keyfini, ben istediğimi yapmanın zevkini yaşıyorum. Sen de bu formülü unutma. Çünkü erkekler her şeye itiraz eden, dırdır eden kadınları sevmezler. Kayınvalideler de çok konuşan gelini sevmezler, aynı formülü ona karşı da kullan. Hiç kalplerini kırma, ne derlerse ‘Tamam, haklısınız...’ de, onlarla mücadele etme; ama bildiğin yoldan şaşma.” diye devam etmişti.

Esin de annesinin öğütlerini her zaman harfiyen tutmuştu. Cem ile Esin’in eniştesi futbol yüzünden birbirlerine hakaret ederek tartışmışlardı. Cem, Esin’e “Onlara gitmeyeceksin.” demişti. Esin de “Tamam canım! Sen istemezsen gitmem.” demişti ama tabii ki fırsat buldukça teyzesini ziyarete gidiyordu.

Cem: “Ne oldu hayatım, daldın gittin? Hadi acıktık artık, ben balıkları kızartayım, sen de salatayı yap.” dedi.

“Ben balığı fırında pişirdim.” dedi Esin.

“Ama ben sana gündüz telefon açtım, sakın balığı fırında pişirme, canım kızartma istiyor dedim.” diye atıldı Cem.

Demişti ama ertesi gün Esin’in misafiri gelecekti. Ev balıkkoksun istemiyordu. Onun için de Cem gelmeden balığı fırında pişirmişti.

“Çok özür dilerim hayatım. Ben balığı kızartma, fırında yap, diye anladım. Tamamen yanlış anlamışım çok üzüldüm şimdi.” diye karşılık verdi.

“Tamam canım! O kadar da mühim değil. Bugün de fırında olsun. Canını sıkma.” diyerek teselli etti karısını Cem.

“Ben çok aptal bir kadınıym, nasıl da yanlış anlamışım.” diye hayıflandı Esin.

“Üzülme. Zıyanı yok, başka zaman da kızartarak yeriz.” dedi Cem.

Esin, “İşte tam annemin dediği gibi... Erkek emretmenin keyfini, kadın kendi istediğini yapmanın zevkini yaşıyor.” diye düşündü. Birlikte oturdular, fırında pişen balığı afiyetle yediler.

*“Bütün mutluluklar tembeldir; onları harekete geçirmek
ve dinamik hâle getirmek insanların vazifesidir.”*

(Raif Necdet Kestelli)

Sivrisinek

Reyhan, uzun zamandır üzerine bir sivrisinek konması için hiç kımıldamadan, tetikte bekliyordu. Bir tane olsun öldürse içi rahat edecekti ama az önce televizyon seyrederken onu parçalayan sineklerin hiçbiri gelmiyordu. Birkaç tanesi tavana konmuş, orada duruyordu. Reyhan gözünü sineklere dikmiş bir hâlde sivrisineklerin sırrını çözmeye çalışırken odaya kocası Cengiz girdi ve:

“Yarışma programı vardı, televizyonu neden kapattın?” diye sordu.

“Sen seyredeceksen aç. Sivrisinekler rahat bırakmıyor ki bakayım! Ellerimi, ayaklarımı soktular. Ben sivrisinek öldürmek için tetikteyim ama bir tane bile gelmiyor. Buna kafam takıldı. Bir kitap bulsam sivrisinekler hakkında, okuyacağım.” diye cevap verdi Reyhan.

“Düşmanı tanıma taktiği yani.”

“Evet. Bu hayvanların gözleri görüyor mu? Görüyorsa karanlıkta nasıl görüyorlar da bizi bulup ısırıyorlar? Bu hayvanlar çok mu akıllı ki, onları öldürmek istediğimiz zaman bize yaklaşmıyorlar?”

“Bunlar çok ağır mevzular, beni aşar. Makine mühendisi değil de zoolog olsaydım belki sana yardımcı olabilirdim.”

“Tamam, buldum! Biz onları öldürmek için beklerken hafif gerginlikten negatif elektrik yayıyor olabiliriz. Onlar da bunu hissedince yaklaşmıyorlar, biz başka bir işle meşgulken negatif sinyaller almayınca tamam deyip saldırıyorlar.” diye atıldı Reyhan.

“Kendine iyi bir uğraş bulmuşsun.” diyen Cengiz gidip televizyonu açtı.

Cengiz’in sözü bir bıçak olup Reyhan’ın kalbine saplandı. Gözlerine hücum eden yaşlara zor engel oldu. Doğru ya, çocuk sahibi olamazsa bir ev hanımı ne ile meşgul olur? İpe sapa gelmez işlerle yahut hiçbir şeyle... Kocasının sözlerinden alınmıştı. Cengiz kasıtlı söylemediği için söylediği sözden Reyhan’ın alınıp üzüldüğünün farkında bile değildi. O, televizyondaki yarışma programına dalmıştı. On yıldır evlilerdi ama çocukları olmamıştı. Yıllarca tedavi olmuşlar, bir fayda görmeyince bırakmışlardı. Her ay umutla beklemek, sonra hayal kırıklığına uğramak sinirlerini harap etmişti Reyhan’ın. Her geçen gün biraz daha içine kapanıyordu. Asık yüzlü, huysuz ve alıngan biri olmuştu. Akşamları birer çekyata uzarup sessizce televizyon seyreliyorlardı. Doğmamış çocuğun yasını tutuyorlardı sanki.

Reklam arası olduğunda Cengiz kendine bir bardak çay doldurdu. “Televizyon olmasa ne yapardık?..” diye düşündü, Reyhan’ın asık yüzüne bakarken. Her geçen gün onunla arasına duvarlar örüldüğünü hissediyordu. O da üzülüyordu çocuklarının olmadığına ama Reyhan gibi hayata küsmemişti. “Yetmişlik ihtiyarlar bile bir biriyle bizden daha fazla muhabbet ediyorlardır...” diye düşündü. “Benim işim gücüm var, o ise evde bütün gün çocuğumuz olmadığı için canını sıkıyor. Böyle davranması normal...” diye ona hak vermeye çalışıyordu.

Cengiz: “Reyhan!” dedi. “Arkadaşlar yarın Ahmetlere gideceklermiş, biz de gidelim mi?”

“Ben gitmek istemiyorum.” diye cevap verdi Reyhan. “Bebek görmeye gitmekten hoşlanmıyorum. ‘Darısı sana...’ denmesine, benim için dua edilmesine bile sinirleniyorum. Hatta çocuk bahsi açılınca bana hiçbir şey söylenmemesine bile kızıyorum. Kısacası, ne yapılırsa yapılsın, sinirim bozuluyor.”

“Gündüz de bir yere gitmiyorsun.” diye devam etti Cengiz.

“Arkadaşların bitmek tükenmek bilmeyen çocuk muhabbetlerini dinlemeyi sevmiyorum.” dedi Reyhan. “Kadınlar bir araya gelince başka bir şey konuşmuyorlar. Ayşe’nin çocuğunun iştahsızlığını, Leyla’nın oğlunun yaramazlıklarını, Aylin’in kızının okul başarısını, Yasemin’in oğlunun sınavlarını, aldığı notları dinlemekten bıktım. Çocuklar hakkındaki sohbetlerde pasif dinleyici olarak kalıyorum ve sıkılıyorum.”

“Sen bilirsin.” diyen Cengiz oturduğu yerde, yarışma programını seyretmeye devam etti.

Reyhan sineği öldüreceğim diye, ayağına kuvvetlice vurdu ama yine ıskaladı.

“Ayağımı soktu hain sivrisinekler! Seninle konuşurken dalgınlığımdan faydalandılar.” derken ayağını kaşıyordu.

Sineğin biri de etrafında uçup duruyordu ama bir yere konmuyordu. İçindeki kızgınlık birden hayranlığa dönüştü. “Ne büyük bir cesaret...” diye düşündü. “Her an kendini öldürebilecek, kendi cüssesinden çok çok büyük bir canavarla mücadele ediyorlar. Bir de vızıldayarak meydan okuyorlar.” Sivrisineğin karşısında kendini çok güçsüz hissetti. Bir sivrisinek kadar bile mücadelecisi olamamıştı hayata karşı. Bir fırtınada yelkenleri suya indirmişti. Hemen yılmış, bitmişti; şimdi de tükeniyordu. “Çocuğum olmuyor...” diye evliliğini de berbat etmişti. En yakın akrabalarına, arkadaşlarına kapılarını kapatmıştı. Ne kadar yanlış yaptığını fark etti birden. Sivrisinek hâlâ etrafında vızıldıyordu, ya ölecekti ya kazanacaktı. İkisinin ortası bir yerde sürünerek ölümü beklemek yoktu.

Reyhan bütün gece düşündü. “Hayır, ben bu kadar zayıf olamam. Ben de direneceğim, ben de önüme çıkan engellerle mücadele edeceğim...” diye karar verdi.

Sabah olduğunda, verdiği kararı tatbik etmeye başladı. Sivil toplum kuruluşlarıyla bağlantısı olan ve bu tür işlerle uğraşan bir arkadaşını aradı. “Çocuklarla ilgili işlerinizde yardımcı olmak isti-

yorum.” diye başladı konuşmasına. Arkadaşıyla birlikte kimsesiz çocuklar yurduna gittiler. Gittiği ilk gün, annesiz bir çocuğun manevi annesi olmuştu. Hasret adında, üç yaşında, kıvrıkcık saçlı, simsiyah gözlü, esmer bir kız çocuğu getirmişler, Reyhan’ı işaret ederek, “İşte bu senin yeni annen...” demişlerdi. Çocuk gözlerini onun yüzüne dikmiş, bir müddet bakmış, sonra “Anneciğim!” diyerek sarılmıştı. “Anneciğim...” Yıllarca duymak istediği sözdü bu. O da ağlayarak çocuğa sarılmıştı. Gönüllü anne olarak bütün gün yuvada Hasret’e baktı. Reyhan bir çocuğa hasretti, Hasret de bir anneye. Çocuğun annesi onu doğururken ölmüş, babası da bakamayınca yuvaya bırakmıştı.

Ayrılma zamanı geldiğinde Reyhan yuvadan zor ayrıldı. “Ertesi gün yine gelirim...” diye Hasret’e söz verdi. Eve dönerken, yeni doğum yapmış olan görümcesine uğradı. Bebeği kıskanarak annesini çok bunaltan küçük ablayı kendi evine götürmeyi teklif etti. Görümcesi de çocuk da çok sevinmişti. Bir elinde çanta, diğer elinde gezmeye gidiyorum diye sevinç içinde hoplayan çocukla çarşıya uğrayarak biraz alışveriş yaptı. Eve yorgun ama mutlu döndü.

Cengiz akşam eve geldiğinde, neşe içinde koşuşan yeğenini, şarkı söyleyerek yemek hazırlayan eşini görünce gözlerine inanamamıştı.

“Neler oldu, hemen söyle bana!” dedi.

“Anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az, misali. Sivrisineklerden hayat dersi aldım.” diyerek akşamki düşüncelerini ve gündüz yaptıklarını anlattı Reyhan.

“Demek karımın bana ve hayata dönmesini bir sivrisineğe borçluyum, öyle mi? Peki, bu günden sonra, nasıl kıyıp öldüreceğiz onları?” derken gülümsüyordu Cengiz.

Reyhan da gülerek karşılık verdi:

“Merak etme, gece tatlı uykundan sinek vızıltısıyla uyandığında, bütün bunları unuttur, kan davalı olursun. Hadi şimdi yemek hazır, gel.” dedi.

Sofraya oturdular, uzun zamandır ilk defa neşe içinde yemek yediler. Reyhan bütün akşam Hasret'ten bahsetti. Cengiz de merak etmişti. Ertesi gün Hasret'in yanına birlikte gitmeye karar verdiler. "Anneciğim gece yatarken senin için dua edeceğim." demişti Hasret. Reyhan'ın sevinçten içi içine sığınıyor, konuşup duruyordu. Cengiz gülümseyerek onu dinliyordu. Reyhan'ın yeniden hayata döndüğünü görmekten dolayı çok mutluydu.

"Aşk, açlıktan ölmez; hazımsızlıktan ölür."

(Ninon de L'Enelos)

Duygu Soslu Mantık Salatası

Ömer, elinde kahve tepsisiyle odaya giren nişanlısı Zeynep'e baktı. Üzerinde minik çiçekler olan yeşil tonda bir elbise giymişti. Hafif dolgun yanakları, masum, iri, ela gözleriyle çocuksu bir güzelliği vardı. Ömer onun görünüşüne değil duruşuna, tavırlarına, en çok da gülümsemesine vurulmuştu. Onu akrabalarının düğününde ilk defa gördüğünde "İşte, evlenilecek bir kız..." diye düşünmüştü.

Zeynep kahveleri ikram etti. Heyecanlıydı, çünkü o akşam, Ömer'in anne ve babası düğün tarihini konuşmak için gelmişlerdi. Zeynep'in ağabeyi ve yengesi de onlardaydı. Müstakbel kayınpederi Ökkeş Bey kahvesinden bir yudum aldı.

"Ellerine sağlık kızım, kahve nefis olmuş. Yemek hazırlamada da böyle maharetliysen, oğlum yaşadı..." dedi.

"Afiyet olsun efendim." diye cevap verdi Zeynep.

Zeynep kayınpederini seviyordu. Konuşkan, neşeli, şen şakrak bir insandı. Müstakbel kayıinvalidesi Semra Hanım ise kocasının tam aksine az konuşan, sessiz, sakın biriydi. Ömer de annesi gibi ağırbaşlı ve kibardı. Zeynep ve Ömer tatlı tatlı bakışırken Ökkeş Bey'in göz radarına yakalandılar.

"Şunlara bakın, ne de güzel bakışıyorlar. Bir ton hayalle evlenecekler. Şu anda zannediyorlar ki birbirlerine ömür boyu böyle ba-

kacaklar. Bilmiyorlar ki, birlikte yaşamaya başlayınca ne çok gaile çıkacak.” diye araya girdi Ökkeş Bey.

Onun bu sözlerine herkes güldü. Zeynep’in ağabeyi:

“Haklısın Ökkeş amca.” dedi. “Evlenmeden önce aileler gençlere ev, eşya, ne lazım diye düşünüyorlar. Fakat birbirleriyle geçinebilmek için gerekli bilgiye sahipler mi diye düşünmüyorlar.”

“Biz bu yanlış yapmayalım bari.” dedi Ökkeş Bey. “Hazır gelmişken biraz nasihat edelim, tecrübelerimizden faydalansınlar.”

“Çok iyi olur..” dedi Zeynep’in babası Âdem Bey. Evlilik kararı bir insanın hayatında verdiği en mühim kararlardan biridir. İnsan bu kararı verirken evlilik hayatına dair her mevzuda bilgi sahibi olmalıdır, ayakları yere basmalıdır. Bir gün hata yaptım, geri döneyim dersin arkanda kırık bir kalp, gözü yaşlı, boynu bükük çocuklar bırakmak gibi büyük bir riski vardır. Hayallerle evlenen hayal kırıklığına uğrar. Onlara biraz gerçeklerden bahsedelim. Buyurun siz başlayın.”

Ökkeş Bey sözü karısına bıraktı.

“Hadi hanım, müstakbel kayınvalide olarak öğüt vermeye başla bakalım.” dedi.

“Önce bana söz hakkı verdiğin için teşekkür ederim.” dedi Semra Hanım. “Bir kadın evlenmeden önce erkekler hakkında, bir erkek de kadınlar hakkında bilgi sahibi olmalıdır. Kadınlar ve erkekler birbirinden farklıdır. Doğuştan gelen bu farklılığı kabul edip, saygı duymadıkça anlaşma olmaz. İsterseniz önce kadın ve erkek arasındaki farklılıkları konuşalım. Bence bu çok mühim. Erkeklerle soralım bakalım, kadınlar hakkında ne biliyorlar?”

“Karımın sorusuna önce ben cevap vereyim.” dedi Ökkeş Bey. “Kadınlar duygulu, çabuk ağlayabilen, romantik, masum ve güzel görünüşlü, tehlikeli varlıklardır.”

Ökkeş Bey’in sözlerine gülüştüler. Zeynep’in ağabeyi Kerem devam etti.

“Kadınların hisleri çok kuvvetli oluyor. Onlar psikoloji, kişilik

gelişimi ve burçlarla erkeklerden daha fazla uğraşıyorlar. Duyguları kuvvetli olduğu için manevi hayata ve ailelerine, erkeklerden daha fazla bağlılar.”

“En büyük zevkleri alışveriş yapmaktır.” dedi Âdem Bey. “Bir de dışarıda yemek yemeyi severler.”

“Aman, alışveriş meselesini hiç açma dünürüm.” dedi Ökkeş Bey. “Kadın ve erkek arasında en çetrefilli davadır o. Bir erkek hiçbir zaman, bir kadının alışveriş yaparken sahip olduğu mantığı anlayamaz. Kadınların ihtiyaç olarak gördüklerini, erkekler pek ihtiyaç olarak görmezler. Bu yüzden hemen her evlilikte alışveriş davası olur. Bu mevzuyu uzatmayalım. Bakalım kadınlar erkekler hakkında neler biliyor, biraz da onlar konuşsun.”

Zeynep’in annesi Havva Hanım söze başladı:

“Erkeklerin her zaman mantıkları ön plandadır. Onlar çoğu zaman hissî değildirler. Spora meraklıdır. Teknolojiyi ve yenilikleri takip etmekten hoşlanırlar.”

“Erkek deyince aklıma önce araba ve futbol geliyor.” dedi Zeynep’in yengesi. “Daha sonra da siyaset... Siyaset ve memleket meselelerine kadınlardan çok daha fazla meraklılar. Bir de haberler...”

“Tabii ki bu, eşlerinin vereceği haberler değil.” dedi Ökkeş Bey. “Televizyondan haberleri dinlemeyi sever erkekler. Kadınlar detayları sevdikleri için günlük yaşadıklarını anlatmak isterler. Erkekler bütünü sevdikleri için ülkede ve dünyada neler yaşandığını merak eder. O yüzden ki erkekler haber seyretmeye çalışırken kadınlar onlara dertlerini anlatmaya çalışırlar.”

“Burada bir zamanlama hatası var gibi.” dedi Kerem. “Kadınlar da haberler bitince konuşsunlar, olmaz mı?”

“O zaman da diziler başlıyor.” diye atıldı karısı.

“Kadınlar konuşmayı çok severler.” dedi Âdem Bey. “Yaşadıklarını paylaşmayı, detayları anlatmayı isterler. Konuşurken ifadele-

rinde mübalağaya kaçabilirler. Bir kadını konuşurken dinlemezsən mühimsenmediğini hisseder. Bir erkeğin, kadını dinlemenin onun için ne kadar değerli olduğunu bilmesi gerekir. Çünkü kadınlar konuşarak rahatlarlar.”

“Burada dikkat edilecek bir nokta var.” dedi Semra Hanım. “Kadınlar konuşurken erkekler çoğu kere kendilerini suçlanmış hissediler, oysa kadınlar suçlamak için konuşmazlar. Sadece dertlerini anlatırlar. Bu yüzden bir erkek, bir kadını, suçu üzerine almadan dinlemeyi bilmelidir.”

“Erkekler kadınlar kadar konuşmayı sevmezler.” dedi Kerim. “Hele dertlerini konuşmayı pek istemezler. Kadın erkeği konuşturmaya uğraştıkça erkek direnir. Serbest bırakılırsa yavaş yavaş açılıp konuşmaya başlar.”

“Kadınlar erkeklerin suskunluğunu sevmezler.” dedi karısı. “Öyle durumlarda akıllarına en kötü şeyi getirirler. Bunun için bir erkek eşinin şüphelerini giderecek kadar olsun konuşmalıdır. Ayrıca kadınların söylediği sözler kadar söylemeyi isteyip de söyleyemediği sözler de vardır. Erkeklerin onların söyleyemediği sözleri de anlamları gerekir.”

“Bu söylenmeyen sözler kısmı çok mühim. Kadınlar iltifata bayılırlar.” dedi Ökkeş Bey. “Saçım nasıl olmuş diye soruyorsa iltifata susamıştır, güzel olduğunu söylemeni bekliyordur. Kadınlar her zaman beğenilmek ister, o yüzden tenkit edilmeyi sevmezler. Vesveseli oldukları için de şüphedirler. Reddedilmekten, terk edilmekten çok korkarlar. Zaten onun için erkeğin suskunluğunu kötüye yorarlara.”

“Kadınlar hakkında bildiklerin bunlar mı? İyi bir şey yok mu?” dedi Semra Hanım.

Ökkeş Bey güldü:

“Bakın azıcık bir tenkide bile dayanamıyorlar. İyi o zaman, hadi biraz da siz kendinizi anlatın.”

“Kadınların gözünde küçük şeyler çok önemlidir.” dedi Havva Hanım. “Bir çiçek, sarılıp kucaklanmak, sevildiğini hissettirecek bir söz, ufak da olsa bir hediye çok değerlidir.”

“Zaten kadınlar için sevgi demek, alaka demektir.” diye devam etti Semra Hanım. “Bir erkek karısına seni seviyorum diyor fakat onunla alakadar olmuyorsa kadın için bu sevginin bir manası yoktur. Onun sevgisine inanmaz. Bir erkek her akşam eve geldiğinde eşine sarılsa, ‘Günün nasıl geçti, neler yaptın?’ diye sorsa kadın mutluluktan uçar. Çünkü kadın için sevgi demek alaka demektir.”

“Bir kadının hoşuna giden şeyler, erkeğin hoşuna gitmeyebilir.” dedi Ökkeş Bey. “Bir kadın her akşam kocasına ‘Bugün neler yaptın?’ diye sorarsa erkek sıkılabilir, kendini hesaba çekiliyormuş gibi hissedebilir. İşte bu yüzden bu farklılıkları bilmek şart. Kadın kendi sevdiği bir davranışı kocasının da seveceğini düşünerek hareket etmemeli. Sözüünüzü kestim. Şimdi siz sözüünüze devam edin.”

Zeynep ve Ömer dikkatlice onları dinliyorlardı.

“Evlilikte mutlu olmak için sevgi yetmez; ama sevgisiz de mutlu olunmaz.” diye devam etti, Zeynep’in yengesi. “Doğru davranışlarla sevgiyi beslemek lazım. Kadınlar sevilmediği yönündeki duygulara çok çabuk kapılırlar. Bu yüzden, sık sık sevildiklerini duymak isterler. Fakat maalesef erkekler, sevdiğini birkaç kez söylemenin kadına ömür boyu yeteceğini zannederler.”

“Kadınların üzüldükleri şeyler erkeklere saçma gelebilir.” dedi Havva Hanım. “Bir kadının üzüntüsünü asla hafife almamak gerekir. Sözle söylemeseler de kadınlar da üzülmeye hakkı isterler ve erkeklerden anlayış beklerler.”

“Biraz da biz kendimizi anlatalım.” dedi Ökkeş Bey. “Siz azıcık dinlenin.”

“Buyurun.” dedi Semra Hanım, “Söz sizin.”

“Teşekkür ederim.” dedi Ökkeş Bey. “Erkekler aşırı alakayı sevmeyiz, hürriyetlerine çok düşkündürler. Evlenince de hürriyetleri-

ni kaybetmek istemezler, rahat nefes almak isterler. Hürriyetleri için kadınlarla kavgaya ederler.”

“Erkekler güce çok değer verirler.” dedi Âdem Bey. “Bunun için üzgünüm demekten ve özür dilemekten korkarlar. Maalesef erkekler âleminde özür dilemek zayıflık gibi görülür. Erkekler özürlerini çoğu kez hareketleriyle belirtirler.”

“Kadınların da bunu bilmeleri ve her söze takılmamaları gerekir.” dedi Kerim.

“Erkekler öğüt dinlemekten hoşlanmazlar, fakat kadınlar öğüt vermeye bayılırlar.” dedi Ökkeş Bey. “Hepsinde annelik hislerinden kaynaklanan koruma insiyakları vardır.”

“Erkekler değişime açık değildir.” dedi Âdem Bey. “Fakat kadınların en büyük hataları kocalarını değiştirmeye çalışmaktır. Kadınlar evlenmeden önce fark ettikleri hatalara pek takılmazlar, ‘Evlenince ben onu yola getiririm...’ diye düşünürler. Oysa erkekleri değiştirmeye uğraşmak boş bir gayrettir. Bir erkek karısının zorlamasıyla değil ancak kendi istediği zaman değişir.”

“Mevzuyu bir toparlayalım ve biraz da düğün hazırlıklarını konuşalım.” dedi Ökkeş Bey. “Herkes bu hususta son sözlerini söylesin.”

Ağabeyi Zeynep’e:

“Evlilikte sağlıklı diyalog çok gereklidir kardeşim.” dedi. “Eşinle konuşurken onun gururunu okşayacak kelimeler kullan. Ondan bir şey isteyeceğin zaman doğru zamanda, doğru kelimeleri seçmeye dikkat et, sözü çok uzatmadan, istediğini söyle.”

Havva Hanım da kızına öğüt verdi:

“Bazen haklı olmak veya mutlu olmak arasında tercih yapman gerekirse, mutlu olmayı tercih et.” dedi.

“Erkeklerin gözü başka kadınlara çabuk kayabilir, oğlum.” dedi Ökkeş Bey. “Kadınlar için sadakat çok değerlidir. Mutlu olmak istiyorsan hiçbir zaman gözün dışarıda olmasın.”

Semra Hanım gülümseyerek oğluna baktı ve:

“Kadınlar sevgi istemeye çekinirler oğlum.” dedi. “Onun için eşine sık sık onu sevdiğini söylemeyi unutma. Hayatın telaşından, işlerinin trafiğine kapılıp eşini ihmal etme.”

“Taviz vermeden mutlu bir evlilik hayatı olmaz.” dedi Âdem Bey. “Herkes kendi keyfine göre yaşamak isterse o evlilik yürümez. Kadınların duyguları, erkeklerin ise mantıkları ağır bastığından birbirlerini anlamak için gayret göstermeleri lazım. Bir aile kurulduğunda, ben demekten vazgeçip biz olmanın şuuruna yükselmek gerekiyor.”

“Bu bilgiler ışığında evliliği ‘duygu soslu mantık salatası’ diye tarif edebiliriz.” dedi Ökkeş Bey. “Eşler, birbirleri arasındaki farkları fark ederlerse ve bundan da iyi şekilde faydalanabilirlerse işte o zaman nefis bir salata olur.”

Ökkeş Bey’in mevzuyu böyle toparlamasıyla kahkahalar atıldı. Daha sonra düğün hazırlıkları ve tarihi konuşulup kararlaştırıldı.

*"Kadın kendi başına ne gül goncasıdır ne de diken
Koklamasını bilersen gül, tutmasını bilmezsen diken."*

(Refik Halit Karay)

Bakış Açısı

İrem, üst üste üçüncü kez kocasının iş yerini arıyordu ve sekreteri, "Toplantı hâlâ bitmedi..." demişti. Eşinin cep telefonu da cevap vermeyince toplantıdan sonra eşinin araması için sekretere not bırakıp telefonu kapattı. Çetin bir saat sonra aradı. İrem, annesinin akşam mantı yemeğe davet ettiğini söyledi. Çetin mantıyı çok severdi ama 'Gelemem, işim var, siz gidin.' dedi karısına. Akşam sevgilisi Hülya'yla yemeğe gidecekti çünkü Çetin. Manti davetini duyunca canı mantı istemişti. Hülya'yı aradı:

"Akşam mantı yiyebileceğimiz bir yere gidelim." dedi.

"Mantı mı? Ben mantı yiyemem, güç bela iki kilo verdim. Yeniden almak istemiyorum." diye cevap verdi Hülya.

"Bir tabak mantı yemekle bir şey olmaz. Ben mantı yemek istiyorum. Karım aradı, akşam kayınvalidem mantı yapıyormuş, gidelim..." dedi. "Gelemem, dedim ama canım mantı istedi."

"Gitseydin bari." dedi Hülya alaycı bir tonla.

"Sıkıcı aile toplantılarında vakit öldüremem."

"Bence senin hatan, sıkıcı evliliğini sürdürmen." diye karşılık verdi Hülya.

"Haklısın aslında, çok monotonlaştı evliliğimiz ama iki çocuğum için devam ettirdiğimi biliyorsun."

“Sen bilirsin, benim için hava hoş.” deyip kapadı telefonu.

Çetin çalışmaya henüz başlamıştı ki şiddetli bir mide ağrısıyla ara vermek zorunda kaldı. Yaklaşık bir aydır midesi ağrıyordu. Yaptırdığı tahliller aklına geldi. Üç gün sonra çıkar demişlerdi. Bir hafta olmuştu. Tahlil yaptırdığı hastanede çalışan, çocukluk arkadaşı Doktor Sinan’ı aradı. Hâl hatır sorduktan sonra:

“Sinancığım, sana zahmet olacak ama geçen hafta yaptırdığım tahlil sonuçlarını alabilir misin? Ben fırsat bulup gelemiyorum.” dedi.

Kısa bir sessizlik oldu.

“Sinan, beni duyuyor musun?” diye sessizliği bozdu Çetin.

“Duyuyorum. Tahlil sonuçlarını ben bugün aldım. Nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum, ben de seni arayacaktım ama elim varmadı.” dedi Sinan Bey, ihtiyatlı bir ses tonuyla.

“Neden, kötü bir şey mi var tahlillerde, ne çıktı ki?”

“Neticeler iyi değil, maalesef mide kanseri olmuşsun!”

Çetin duyduklarına inanamadı.

“Bir yanlışlık olmalı, nasıl olur? Böyle bir şeye sen nasıl karar verirsin.”

“Tabii ki kendim karar vermedim. Tahlilleri hastanedeki mütehassıs doktor arkadaşlara gösterdim.”

Çetin’in vücudu bir anda buz kesti, telefon elinde donup kaldı. Dayısı aklına geldi, o da mide kanserinden ölmüştü. Hastalığı öğrendikten sonra ancak birkaç ay yaşayabilmişti.

“Tedaviye hemen başlasam, yurt dışına gitsem...”

“Aynı tedaviyi burada da yapıyorlar. Çok hızlı ilerleyen bir kanser türü bu. İyileşenler, kanseri yenenler var ama senin ki epeyce ilerlemiş. Ne kadar ömrün var bilmiyorum. Şu anda kalan ömrünü güzel geçirmekten başka yapabileceğin bir şey yok, keyfine bak. Hasta geldi, kapatmam lazım, biraz sonra seni ararım.” diyerek konuşmayı bitirdi Sinan.

Sanki dünya Çetin'in başına yıkılmıştı. Ölüm... Aklının ucuna dahi gelmeyen şey başına mı gelecekti. Ölmek için daha çok gencim diye düşündü. Henüz kırk yaşındaydı. Daha geçen yıl, yılın genç iş adamı ödülünü almıştı. Her şeye sıfırdan başlamış, çalışmasının mükâfatını almıştı. Çok kazanan büyük bir şirkete sahipti, şimdi nasıl bırakıp gidecekti?

Ailesi aklına geldi; yedi yaşında kızı, on yaşında oğlu vardı. İşleri sebebiyle onları hep ihmal ettiyse de çocuklarını çok seviyordu. Onlar için ne hayalleri vardı. Büyüdüklerini bile göremeyecekti. Ya karısı İrem? Birbirlerini severek evlenmişlerdi ama birkaç yıl sonra evlilikleri heyecanını yitirmişti. O öldükten sonra evlenir miydi acaba İrem? Birden içinin yandığını hissetti, bunu bir daha düşünmek bile istemedi.

Sonra birkaç aydır görmediği anne ve babasını hatırladı. Nasıl da ihmal etmişti onları, kardeşlerini... Ya şirket ne olacaktı? Çocuklar küçüktü, karısı da idare edemezdi. Masanın başında, gözleri duvara kilitlenmiş olarak bir müddet kaldı. Duvara bakıyordu ama gözleri duvarı değil geçmişini görüyordu. Ömrü bir film şeridi gibi geçti gözlerinin önünden. Bir anda nefes almakta zorlandı. Çok sevdiği çalışma odası üzerine üzerine geliyordu sanki. Hemen çıkıp Hülya'nın iş yerine gitti. Hülya odasında çalışıyordu. Yığılır gibi oturdu koltuğa. Hülya yanına oturduğunda, ona mide kanseri olduğunu ve Sinan'ın söylediklerini anlattı. "Çok kötüyüm." derken ona sarılmak istedi. Hülya, Çetin'i hafifçe iterek ondan uzaklaştı.

"Bulaşıcı bir şey değildir değil mi?" diye sordu korku dolu gözlerle Hülya. Çok vesveseli biriydi, rüzgârdan nem kapardı.

Çetin'in birden tepesi attı, sinirle yerinden fırlarken,

"İyi gün dostu yelloz!" diye bağırdı.

Arabasına bindi, yollarda boş boş dolaştı. Karısı hasta olduğunu duysa asla böyle bir şey yapmazdı. Ona gidip söylesem diye düşündü fakat vazgeçti; çünkü çok üzüleceğini biliyordu. Kimsenin kendine

acımasını istemediği için bir müddet hiç kimseye söylememeye karar verdi. Zaten hastalık ilerleyip ağrılar çok arttığında herkes öğrenecekti.

Kalan zamanını ailesiyle yakından alakadar olarak geçirmeye karar verdi. Hemen karısını arayarak akşam kendisinin de onlarla yemeğe gideceğini haber verdi. Akşama birkaç saat vardı. Lokumu çok seven anne ve babası için bir kutu lokum alarak onları ziyarete gitti. Babası her zaman giydiği çizgili pijamalarıyla karşıladı onu. Annesi de babası da çok sevindi onu görünce. Birkaç saat su gibi akıp gitti.

Akşam karısı ve çocuklarıyla birlikte kayınvalidesine gitti. Çocuklar babalarıyla birlikte gezmeye gitmekten dolayı mutlu olmuşlardı. Arabada sürekli konuşup duruyorlardı. Kayınvalidesinin yaptığı mantı harikaydı. Gayet güzel bir akşam geçirmiş, kayınpederinin askerlik hatıralarını dinlerken çok gülmüş, bir müddet için de olsa ölüm düşüncesi aklından çıkmıştı. Eve geldiğinde abdest alıp hatırladığı kadarıyla namaz kıldı. Yıllardır hiç namaz kılmamıştı. Sonra uzun uzun dua etti.

İrem ondaki değişikliğin sebebini sorduğunda:

“Kendimi ve ailemi çok ihmal ettiğimi fark ettim. Çalışmamı biraz yavaşlatıp sizlerle daha çok zaman geçirmek istiyorum.” diye cevap verdi.

“Çok çalışıyorsun, seni özlüyoruz. Seninle daha çok zaman geçirmek çocukları da beni de çok mutlu eder.” diye sevincini ifade etti karısı.

Ertesi sabah işe her zamanki gibi aç gitmedi. İrem’le karşılıklı, keyfini çıkara çıkara güzel bir kahvaltı yaptı. Öğleden sonra iş yerinden karısını arayıp hatırını sordu. Akşam, çocuklarını sinemaya götürdü. Ertesi akşam da hep birlikte kız kardeşini ziyarete gittiler. Kuzenlerin muhabbeti görülmeye değerdi. Kız kardeşi sevinçten ne yapacağını, ne ikram edeceğini şaşırmıştı. Çünkü ağabeyi evine gelmeyeli aylar olmuştu. Ertesi gün pazardı. Bütün aile pikniğe gitmeye karar verdiler. Çetin,

“Annemleri de alalım.” dedi.

Kız kardeşi şaşırmıştı.

“Hani sen babam piknik yerinde çizgili pijamayla top oynuyor, ortalık yerde uzanıyor diye utanıyordun. Yıllar oldu ki annemlerle hiç pikniğe gitmedin.”

“O eskidendi.” dedi Çetin. “Ne giyerse giysin o benim babam...”

Pazar günü üç nesil bir arada top oynadılar. Babası yine çizgili pijamalarını giymişti fakat Çetin hiç rahatsız olmadı. Onca zaman ailesini ihmal ettiği için büyük bir pişmanlık duyuyordu. Akşamları da vaktini çocuklarıyla oynayarak geçiriyordu. Öldükten sonra iyi bir baba, iyi bir eş olarak hatırlanmak istiyordu.

Salı günü sabahı İrem erkenden uyanmış, çayı ocağa koymuştu ki Çetin:

“Çayın altını kapat.” dedi. “Dışarıda çok güzel, hafif hafif bir yağmur yağıyor. Annem ‘Nisan yağmuru bereketlidir’ derdi. Hadi gel, yağmurda yürüyelim, sonra bir yerde kahvaltı yaparız.”

Birlikte el ele yağmurda yürüdüler. Saçlarından yağmur suları damlarken, bir çay bahçesinde göz göze kahvaltı yaptılar. İrem yaşadıkları karşısında hayrete düşüyordu:

“Burada seninle olduğuma inanamıyorum. Aynı evde yaşasak da seni kaybettiğimi düşünürken şimdi seninle gerçekten beraberim. Kendimi ilk evlendiğimiz günlerdeki gibi mutlu hissediyorum.” dedi.

“Haklısın canım, sadece sen değil, ben de kendimi kaybetmiştim. Gözlerim kör olmuş olmalı ki senin ne kadar güzel olduğunu ve seni ne çok sevdiğimi göremez olmuştum. Ben de seninle çok mutluyum.” diye cevap verdi Çetin.

“Biz de evlilik aşkı öldürüyor yalanına inandık galiba. Bak işte insan isterse aşkı ölmüyormuş.” dedi İrem, gülümseyerek.

“Evet...” dedi Çetin. “Ölümden başka hiçbir şey ölmez insan istemedikçe, ancak ölüme çare yok.”

İrem çok kötü bir söz duymuşçasına irkildi:

“Şu güzel günde ölümden bahsetmeyelim. Başka şeyler konuşalım.”

Çetin, ertesi gün Doktor Sinan’ın çalıştığı hastaneye gitti. Hastalığı hakkında mütehassıs bir doktordan geniş bilgi almak istiyordu. Hâl hatır sorduktan sonra hastalık meselesini açtı. Sinan gülerek:

“Sen onu ciddiye mi aldın? O gün 1 Nisan’dı, ben sana şaka yapmıştım. Hani birkaç yıl önce sen bana şaka yapmıştın ya, ben de onun intikamını almak istedim..” dedi.

“Şaka mı? Öyle şaka mı olur ya? Ben sana öyle mi şaka yapmıştım? Hem ben sana yarım saat sonra şaka olduğunu söylemiştim.” dedi Çetin öfke ve sevinç arası bir ifadeyle.

“Haklısın, aslında ben biraz sonra arayıp şaka olduğunu söyleyecektim ama o gün acil bir ameliyata girdim, sonra da seni aramayı unutmuşum. Sen de tekrar aramayınca şaka olduğunu anladığını zannettim. O gün 1 Nisan’dı ya.”

“Yani şimdi ben kanser değilim, öyle mi?”

“Midende ülser başlangıcı varmış, onun da basit bir tedavisi var.” Çetin’le konuşurken tahlil sonuçlarını bulup ona verdi. Çetin inanamıyordu, tahlilin üzerindeki doktor raporunu birkaç kez dönüp dönüp okudu. Sinan’ın dediği gibiydi.

Çetin ne yapacağını şaşırdı. Sinan’a kızsamıydı, kanser değilim diye sevinse miydi, bilemedi. Koskoca doktora, böyle şaka yapmak yakışır mıydı? Epey bir laf saydı. Ya üzüntüden kendine zarar verseydi? Sinan durduk yere onun ölümüne sebep olabilirdi. Sinan’ı epey bir fırçaladıktan sonra dışarı çıktığında derin bir nefes aldı. Vaziyete göre ölmeyecekti. Bir mide tahlili sayesinde hayatının tahlilini yapmıştı. Bu kötü şakanın iyi bir tarafı vardı. Ailesini yeniden kazanmış, hayata farklı bir pencereden bakmaya başlamıştı. “Hayat bir oyunsa...” dedi, “Bu oyun içinde kendimi kaybetmemeye, mutlu olup yakınlarımı da mutlu etmeye çalışmalıyım...” Ve içinden buna dair sağlam bir söz verdi.

"Şımarık bir kız, mutsuz bir kadın olur."

(Andre Maurois)

Vasiyet

Ahmet Bey ve karısı Eser Hanım iki çocuğuyla birlikte Safranbolu'nun tarihî evlerini görmek üzere yola çıkmışlardı. Oradan da Kastamonu'ya gidecekler, yemyeşil yaylaların birinde bir hafta tatil yapacaklardı. Dinlenmek için uygun bir yer var mı diye yol kenarlarına dikkatle bakıyorlardı. Arka koltukta oturan kızları Durusel:

"Dur baba! Az önce ağacın altında bir çeşme gördüm." diye bağırdı.

Ahmet Bey yavaşlayarak durdu. Elini arkaya atarak kızının gördüğü yere kadar geri geri gitti. Yolun iç kısmında yeşilliklerin içinde küçük bir çeşme vardı. Arabadan indiler, yere bir sergi açtılar. Eser Hanım yiyecek sepetini açıp Ahmet Bey'in hazırladığı sandviçleri çıkartırken, etrafı teftişe çıkan kızıyla oğluna seslendi:

"Hadi gelin, uzaklaşmayın, yiyecekler hazır."

Onlar da çok acıkmışlardı. Hemen gelip sofraya oturdular. Ahmet Bey:

"Çeşmenin başında durduk, elinizi yüzünüzü bir yıkayın." dedi. Hiç kimsede bir hareket yoktu.

"Hadi bakalım! Kocaman oldunuz, yemekten önce elinizi yıkamanızı hatırlatınama gerek yok." dedi.

Eser Hanım ve çocuklar gönülsüz gönülsüz kalkıp ellerini yıkadılar. Karınlarını doyurduktan sonra tam arabaya binecekleri zaman, yolun karşı tarafında hâsıl olan kalabalık dikkatlerini çekti. Karşıda bir köy vardı. Köyün girişinde toplanan kalabalığın yanında da bir jandarma arabası görünüyordu. Kalabalıkta konuşulanlar anlaşılmıyordu, ama kavga sesleri geliyordu. Eser Hanım:

“Orada ne oluyor acaba, merak ettim, yaklaşp bakalım mı?” dedi.

Ahmet Bey:

“Çok merak başa beladır. Bizi alakadar etmez. Biz bir an önce yola çıkalım, yolcu yolunda gerek.” dedi.

Fakat Eser Hanım ne olduğunu öğrenmeye kararlıydı. Çocukları arabaya bindirip Ahmet Bey’le birlikte kalabalığın olduğu tarafa doğru gittiler. Kalabalığın bulunduğu yer köy mezarlığının içiydi. Mezarlığın dış kısmında oturan, ağlayarak kalabalığa bakan bir kadın dikkatlerini çekti. Gözyaşlarını yazmasının ucuyla silip içini çeke çeke ağlayan kadına yaklaştılar. Eser Hanım:

“Başınız sağ olsun, bir cenaze var herhâlde ama neden mezarlıkta kavga ediyorlar?” diye sordu.

Kadın ağlamaktan kızarmış gözleriyle döndü ve dikkatle onları süzerek:

“Siz kimsiniz?” diye sordu.

“Yabancıyız, dinlenmek için durmuştuk. Kavga dikkatimizi çekti.” dedi Eser Hanım.

“Hiç sormayın; kavga, benim rahmetli ablamın mezarının başında. Ablam beş yıl önce, genç yaşında veremden öldü.” diye söze başladı kadın.

Eliyle yolun karşı tarafını işaret ederek, uzakta belli belirsiz görünen köyü gösterdi:

“On beş yıl önce şu karşıdaki köye gelin gitmişti. Enişte çok kötü çıktı, ablamın bir gün yüzünü güldürmedi, bir de cadı kaynanası var-

dı, hayatı ona zehir ettiler. Ablamı aylarca görmediğimiz olurdu. O taraftan bu tarafa getirmezlerdi. Ablam hastalanınca, ağabeylerime şöyle vasiyet etti: 'Ben ölünce beni o köyün mezarlığına komayın. Ömrümü beni sevmeyen insanlarla geçirdim. Ölünce onların mezarlığına gömülmek istemiyorum. Kaynanamı da, kocamı da ölünce yanıma gömerler. Mezarda bile onlara yakın olmak istemiyorum. Beni anamın yanına gömün.' dedi. Biz de ablam ölünce buraya, kendi köyümüzün mezarlığına getirip gömdük."

"Peki, beş yıl sonra bu kavga niye?" diye sordu Ahmet Bey.

"Bugün enişte ölmüş. Ölmeden önce, 'Beni karımın yanına gömün.' diye vasiyet etmiş. Hısımları da öğlen cenazeyi alıp gelmişler. Ablamın bir tarafında anam var, diğer yanı boş, oraya gömmek istiyorlar. Ağabeylerim gömdürmeyince, onlar da jandarmayı alıp gelmişler. Jandarma gömülsün diyor, ağabeylerim olmaz diyor. İki taraf da tartışıp duruyor. Vakit ikinci oldu, ne olacak bilmiyorum, inşallah gömemezler."

"Bu kadar mühim mi? Gömsünler, ne olacak ki?" dedi Eser Hanım.

Kadın ters ters bakarak cevap verdi:

"Eğer onu oraya gömerlerse, onlar gittikten sonra cenazeyi çıkarıp şuradan aşağıya yuvarlarım. Ablamı rahatsız etmelerine izin vermeyeceğim."

Ahmet Bey, Eser Hanım'ı kolundan çekti:

"Hadi gidelim." dedi. Arabaya kadar hiç konuşmadılar. Arabada merak içinde onları bekleyen çocuklara meseleyi anlattılar. Bu arada yeniden yola çıkmışlardı. Eser Hanım:

"Kadının vasiyet etmesi çok yanlış. Bu bir âdettir, karı-koca yan yana gömülür." dedi.

Eser Hanım'ın bu sözü üzerine Ahmet Bey sessiz kaldı. Doğru ya, karı-kocaları yan yana gömüyorlardı. Kendiyle Eser'i de yan yana gömerlerdi o zaman, bunu hiç düşünmemişti. Eser'le yan yana gömülme düşüncesi hiç hoşuna gitmemişti. 'İstemem..' dedi içinden, "Asla onunla yan yana gömülmek istemem."

Kızı sanki düşüncelerini hissetmiş gibi sordu:

“Baba, senin öyle bir vasiyetin yok değil mi?”

“Yok kızım.”

Eser Hanım:

“Sorduğun soruya bak kızım. Babanla biz ne büyük bir aşkla evlendik. İki yıl ailelerimize karşı direndik, hatta baban ağabeylerimden dayak bile yedi ama vazgeçmedi. Aşkla evlenen insanlar böyle isteklerde bulunmazlar.”

“Annen hâlâ evlendiğimiz günde kalmış kızım.”

“Ne demek istiyorsun? Yani artık beni sevmiyor musun?”

“Hayır, öyle bir şey demedim.”

Ahmet Bey iki sene onu yakıp kavuran aşkının evlendikten kısa bir müddet sonra küle dönüşünü hatırladı üzülererek. Eser’i ilk gördüğünde vurulmuştu. Uzun boylu, sarışın, yeşil gözlü bir kıza evlenmekti en büyük hayali. Eser tam istediği gibi bir eş namzediydi. Ahmet göz ucuyla dönüp karısına baktı. Evleneli on yedi yıl olmuştu ve Eser Hanım hâlâ çok güzeldi. Oğlu:

“Evlilik aşkı öldürür diyorlar, doğru mu anne?” diye sordu.

“Yalan oğlum. Ben babanı hâlâ ilk günkü gibi seviyorum.” diye cevap verdi Eser Hanım.

Ahmet Bey acı acı güldü. “Doğru ya, evliliğin en büyük yükünü ben çektim, hep ben fedakârlık ettim...” diye düşündü. Anacığının sözlerini hatırladı. “Almayalım oğlum bu kıızı, ailesi onu çok nazlandırmış, şımartmış. Güzelliğini boş ver, aşk filmi çevirmeyeceksin, evleneceksin. Temizlik, yemek, ütü, çamaşır; bir evin çok işi var. Bu kız bunların altından kalkacak birine benzemiyor. Sen çok temiz, titiz, düzenlisin. Bu kız iş güc görmemiş; yemiş, içmiş, gezmiş, eğlenmiş bu güne kadar.” demişti annesi.

O annesinin sözlerini hiç ciddiye almamıştı. “Ama anne çok güzel, değil mi?” diye sormuştu.

Annesi:

“İnsanın gözü her şeye alıştır, bir zaman sonra onun güzelliği senin gözünde sıradan bir şey olur. Onun kişiliğini tanıyınca artık dışını değil içini görür gözlerin.” demiş, bu evliliği hiç tasvip etmemişti. Ahmet’in kimseyi dinlemeye niyeti yoktu, o ağabeyi gibi değildi. Ağabeyi annesinin tanıştırdığı, hiç de güzel olmayan bir kızla evlenmişti. Oysa kendi, “Ben yakışıklıyım, benim yanıma ancak çok güzel bir kız yakışır...” diye düşünmüştü. Maalesef zaman annesini haklı çıkarmıştı.

“Ama anne hiç de birbirinize âşıkmiş gibi davranmıyorsunuz.” dedi Durusel.

“Biliyorsun, baban biraz titiz; o yüzden aramızda biraz sırtışmalar oluyor.” diye cevap verdi Eser Hanım.

Ahmet Bey:

“Bunu şu şekilde de söyleyebiliriz kızım: Sizin de bildiğiniz gibi annenin temizlikle hiç arası olmadığı için, iyi anlaştığımız pek söylenemez.” diye devam etti.

“Dünyaya temizlik için mi geldik? Biraz da keyfimize bakalım.” dedi Eser Hanım.

Ahmet Bey yıllarca karısıyla bu mevzuyu konuşmaktan bıktığı için sessiz kalmayı tercih etti. Evlendikten sonra birkaç hafta Eser’in ev işlerini umursamamasını evliliğin getirdiği rehavete bağlamıştı. İşlere kendi koşturmuştu fakat geçen zamanla bu rehavetin geçici değil kalıcı olduğunu fark etmişti. Karısının işlere alışması için ev işlerinden elini çekince, işin vahameti iyice ortaya çıkmıştı. İşte aşkını yavaş yavaş o zaman kaybetmeye başlamıştı. Karısının, elini yıkamadan yemek yediğini fark ettiğinde en büyük şoku yaşamıştı. Eser, temizlikten hiç anlamıyordu. Ne zaman yemek yaparken onu seyretse, o yemeği yeme düşüncesi bile midelerini bulandırıyor. Çamurlarıyla doğranmış marullar, temizliğine dikkat etmediği, içi kir dolu tınaklarıyla yaptığı yiyecekler, çoğu zaman dibi yanan yemekler, saatlerce toplanmayan yemek masası, bulaşık makinesine koymaya bile üşendiği bulaşıklar...

“Annem haklı baba, temizlik yapmak çok sıkıcı.” dedi Durusel.

“Annenin yemek yapmayı sevdiği de söylenemez, ona kalsa yemeği her gün lokantada yeriz. Biliyorsunuz, evde yaptığı en iyi yemek et kavurmasıdır. Temizlik zaten hayatımızda bir detay.” dedi Ahmet Bey.

Süpürülmemiş bir ev, bütün gün üzeri kapatılmamış dağınık bir yatak ve alınmayı bekleyen tozlar geldi Ahmet Bey’in aklına. Geçen yıllarla hiçbir şey değişmemişti. En güzel elbiselerini, makinede koyu renklilerle yıkanmaları yüzünden çöpe atarken aşkından da bir parçayı atmıştı. Belki pişirir ümidiyle aldığı sebzeleri bir hafta sonra çöpe atmak zorunda kalırken aşkından bir parça daha gitmişti. “Kör olası çöpçüler aşkımı süpürmüşler...” diye mırıldandı kendi kendine.

“Bir şey mi söyledin baba?” diye sordu Durusel.

“Şarkı söylüyordum kızım, hani öyle bir şarkı vardı ya, çöpçüler aşkımı süpürmüşler diye.” dedi Ahmet Bey.

Kızı, dünya tatlısı kızı da, annesi gibi pasaklı birisi olmuştu.

Ahmet Bey’in aklına yine annesi geldi. Hiçbir zaman Eser’in çapaçulluğunu onlara belli etmemeye çalışmıştı. Ne zaman annesi onlara gelecek olsa, yemeği de temizliği de hep kendi yapmıştı. En sevmediği iş ise ocakta birikip tutan yağları temizlemek olmuştu. Hele çamaşır suyunun kokusundan nefret ediyordu. Tezgâhları, lavaboları hep çamaşır suyuyla temizlemesi gerekiyordu. Bu işleri defalarca Eser’e göstermişti ama bunun hiç faydası olmamıştı.

Eser çekirdek yemeyi, televizyon seyretmeyi temizlik yapmaya tercih ediyordu. Çünkü o evin hâlinde rahatsız olmuyordu. Hele çocuklar olunca işler daha kötü olmuştu. Çocuklar küçükken onları kahvaltıda elleri yıkanmamış, gözleri çapaklı gördüğünde çıldırıyordu. Şimdi bile ellerini yıkamalarını, dişlerini fırçalamasını babaları hatırlatmadıkça yapmıyorlardı.

Boşanmayı çok istemişti ama çocukları düşünerek yapamamıştı. “Keşke annemi dinleseydim...” diye düşündü. İşte, ağabeyi çok mut-

luydu. Yengesinin temizliği, mahareti ailenin diline destan olmuştu.

Bu on yedi yıl boyunca karısından o kadar usanmıştı ki doğrusu kabirde bile yan yana yatmak istemiyordu ama böyle bir vasiyette bulunmaya da cesaret edemiyordu.

“Şu yediğiniz çerezlerin kabuklarını arabaya atmayın, arabayı çöplüğe çevirdiniz. Daha bu sabah yıkatmıştım.” diye bağırdı.

“Ne var bunda?” dedi karısı. “Tatile çıktık, istediğimiz gibi yeriz, bana çok baskı yapma, bak sonra yanına gömülmemek için vasiyette bulunurum.” dedi gülerek.

Ciddi değildi ama bu sözler Ahmet Bey’in işine gelmişti:

“Duydunuz değil mi çocuklar, anneniz yanıma gömülme istemiyor. Çok kalbimi kırdı, ben de vasiyet ediyorum: Katiyen beni annenizin yanına gömmeyin!” dedi.

Eser Hanım’ın “Hayır, ben şaka yaptım.” demesine aldırış etmedi. Kendine iyi bir bahane bulmuştu.

“Bu meselede seni asla affetmeyeceğim, çok ciddiym, vasiyet ediyorum: Beni annemle babamın ortasına gömün.” dedi Ahmet Bey.

Eser Hanım, o gün piknik yaptıkları yerde merak ettiği kargaşanın sebebini öğrendiğine çok pişman olmuştu.

*"Kadın dilinin beş santimi, bir erkeğin iki metrelik boynunu
alt edebilir."*

(Japon atasözü)

Yol Arkadaşı

Tuğçe uzun uzun yol arkadaşını süzdü. Yol arkadaşı, yolculuğa sinirli başlamıştı, arabayı çok hızlı kullanıyordu. Her zamanki gibi geç hazırlandığı için Tuğçe'ye kızmıştı. Zaten hemen her yolculuğa kavga ederek başarlardı. İstanbul'dan çıkmışlardı yola. Önce Adıyaman'a, sonra İzmir'e, ailelerini ziyarete gidiyorlardı.

Tuğçe düşüncelere daldı. Önlerinde uzun bir yol vardı. Yol arkadaşı, aynı zamanda hayat arkadaşı olan Uğur'du. "Hayatımın en mühim kararını verirken ne kadar dikkatsiz davranmışım..." diye düşündü. Uğur'un o sırada dinlediği müzik sinirlerini bozmuştu. "Bir tane de ortak noktamız olsa bari..." diye dertlendi. Dinledikleri müzikten yemek zevkine kadar uyuşan hiçbir noktaları yoktu. "İşte yine kendi zevkine göre müzik çalıyor, yol boyu dinlemeye mahkûmum artık." diye içten içe söylendi.

Uğur'la fakültede okurken son sınıfta tanışmışlar, bir yıl sonra da evlenmişlerdi. Evlenmeden önce onunla arasındaki farkları görmüştü ama önemsememişti. Hatta aralarındaki farklılıklar o zaman hoşuna bile gidiyordu. Tabii o zaman Uğur böyle bencilce davranmıyordu. Onun isteklerini kendi isteklerinden önde tutuyordu. Belki de bu yüzden, Egeli bir kızla Doğulu bir erkeğin evliliğinden bu kadar problem çıkacağını tahmin etmemişti.

Nişanlıyken, bir kere kebab yemeğe gitseler, iki kere balık yemeğe gidiyorlardı. Tuğçe bazen ona zeytinyağlı sebze yemekleri yapıyordu. O da seve seve yiyor gibi görünüyordu. Fakat evlenince zeytinyağlı yemeklerden nefret ettiğini, onun hatırı için yediğini itiraf etmişti. Arada sırada tatsızlık çıkmıyor değildi fakat nişanlıyken bunlar bir şekilde tatlıya bağlanıyordu. İkisi de kolay fedakârlık yapıyordu. Evlenince her şey değişmişti.

Tuğçe arka koltukta uyuyan oğlunun üzerini örttü. Sonra çantasından, yeni aldığı kitabı çıkardı. Kişilik tiplerini anlatan bu kitabı okumaya başladı. Kitap dikkatini çekmişti. Okudukça kendini buldu kitapta. Popüler optimist diye anlatılan kişilik tipi kendisinin tıpatıp aynısıydı. Sanki birisi onu gizli kameraya çekmişti de sonra yazmıştı.

“Konuşkan, hikâyeci, esprili, meraklı, çocuk ruhlu, hissî, yaptığı işi eğlenceye dönüştüren, her denemesinden heyecanlı bir şeyler bulan, iyimser...” gibi güzel taraflarının yanında, iyimser optimistlerin “dağınık, unutkan, saf, kolay sinirlenen, tanınmak isteyen, yerinde duramayan, değişken, çok konuşan, söz kesen...” gibi kötü yönlerini de anlatıyordu kitap.

Tuğçe kitaba dalıp gitmişti ki Uğur’un sesiyle kendine geldi:

“Yol arkadaşlığına da doyum olmuyor!”

Uğur’un siniri geçmişti. Tuğçe elindeki kitaptan başını kaldırmadan:

“Azıcık geç hazırlandığım için bir sürü laf saydın bana. Ne konuşacağım daha seninle?” dedi.

“Azıcık geç mi? Biraz insafı ol!” diye atıldı Uğur

Tuğçe yeniden kitaba döndü. “Optimistlerde zaman ayarı yoktur. Her zaman her işini son dakikada yapan bir popüler optimist, son teslim tarihinde bir projeye başlama zamanı olarak bakabilir ve son anda başarıyla tamamlayabilir.” diye yazıyordu kitapta.

Bu satırları okuyunca Uğur’a hak verdi. “Bir yere mi gidilecek,

ben durur durur son anda hazırlanmaya başlar, çoğu kez geç kalırım...” diye düşündü. Bu yüzden az tartışmamışlardı.

“Kitap çok cazip herhâlde. Yoksa bu kadar uzun süre suskun kalamazdın.”

“Lütfen benimle konuşma! Konuştukça kalbimi kırıyorsun! Bak ben susabiliyorum, sen de sus!”

“Niye normal olmayı denemiyorsun? Konuşmaya başlayınca susmayı unutuyorsun. Susunca da konuşmayı...”

Kitaba kaldığı yerden devam etti Tuğçe.

“Konuşkanlık, optimistlerin en bariz vasfıdır. Nerede çok konuşan biri varsa işte o muhakkak popüler optimisttir. Çok konuşmak yüksek enerjiden kaynaklanır. Konuştuğunuzun yarısı kadar konuşun, dinlemeyi öğrenin, bütün boşlukları siz doldurmak zorunda değilsiniz.”

Tuğçe, “Nerede bir anlık bir suskunluk olsa bana ait bir vazifeymiş gibi doldurmaya çalışınam demek ki karakterimden kaynaklanıyormuş...” diye düşünüp güldü.

“Fıkra falan varsa bana da oku da ben de güleyim.” diye araya girdi Uğur.

Tuğçe onu duymuyormuş gibi okumaya devam etti.

“Optimistler sabahtan öğleye kadar bile birkaç çeşit ruh hâline girebilirler: Mutlu, üzgün, yılmış, mücadeleci, gaddar, merhametli... Yapmayacağım dedikleri bir şeyi yarım saat sonra yapabilirler. Optimistler unutkan ve dikkatsizdirler.”

“Hiç tenkide de tahammülün yok.” dedi Uğur. “Oysa tenkit, insanı geliştirir.”

“Ben her zaman tenkide açığım. Sen beni tenkit etmiyorsun, sadece kalbimi kırıyorsun.” diyerek yeniden kitaba döndü Tuğçe.

“Optimistler tenkide asla dayanamazlar. Hele yakınları tarafından tenkit edilirlse sevilmediklerini düşünürler. İltifatlarla motive olurlar. İki tatlı söze kanarlar.”

"İltifatı severim ama öyle de kolay kanmam..." diye düşündü Tuğçe. Okumaya devam etti. Okudukça Uğur'un kişilik tipini de buldu kitapta.

"Senin kalbini seveyim ben." dedi Uğur. "Hiç isteyerek kırar mıyım ben seni? Hadi uzatma, barışalım."

Tuğçe hemen gevşeyiverdi. Konuşmaya, okuduğu kitabı anlatmaya başladı. Kişilik tipleri Uğur'un da dikkatini çekmişti.

"Seni olduğun gibi anlatmış. Bana uyan kişilik tipi var mı?" diye sordu.

"Evet, seni de aynen anlatmış, dinle bak." dedi Tuğçe. "Senin kişilik tipinin adı 'Kolerik.' Sıfatı, güçlü. Diğer meziyetleri şöyle: Mükemmelliği isteyen, güçlü, iradeli, becerikli, güvenli azimli, üretken, gözü pek."

"Çok güzel anlatmış ya. Aynen beni tarif etmiş."

"Dinle bak, devamı var. Detaylara takılmazlar. Kontrolü elinde bulundurmak isteyen kolerikler aynı zamanda öfkeli, şefkatsiz, otoriter ve patavatsızdırlar. Kolerikler tenkit etmeyi seven fakat tenkit edilmekten hoşlanmayan, hatasını kabul etmeyen, özür dilemeyen sevmeyen tiplerdir. Kendilerini hatasız olarak görürler."

"Bu kısım asla bana uymuyor. Ayrıca sen benim böyle olduğumu mu düşünüyorsun? Demek ki beni hiç tanımamışsın."

"Ben hatalarımı kabul ettim, sen niye etmiyorsun?"

Uğur'un canı sıkılmıştı, onunla konuşmadı. Tuğçe içinden okumaya devam etti. Kişilik tiplerinin birbirleriyle anlaşmalarına dair olan kısma gelmişti.

"Duygularla pek işi olmayan, kendini bütün yanlışları düzeltmek zorunda hisseden, lider, güçlü bir kolerikle tenkitten hoşlanmayan bir optimistin birlikte yaşamasının kolay olmadığını söylemeye gerek yok. Tabii ki detaylarla zaman geçirmeyi sevmeyen bir kolerığın hayatın detaylarından zevk alan ve anlatmak isteyen bir optimistle yaşaması da onun için kolay değildir." diye yazıyordu kitapta.

Uğur ile yaşamak ona zor geliyordu da Uğur'a da onunla yaşamamanın zor geleceğini hiç düşünmemişti. Hep kendi açısından bakınıştı evliliklerine. Uğur onun daha az konuşan, daha sakin, olaylara daha temkinli yaklaşan biri olmasını isterdi. Tuğçe'nin bu kadar sulu göz olmasından, hep duygularından bahsetmesinden kocası sıkılıyordu, bunu da söylüyordu. O duygularından bu kadar çok bahsettikçe Uğur iyice duyarsızlaşıyordu sanki.

Hep kocasını değiştirmeye uğraşmıştı, bunun mümkün olmadığını geç de olsa fark etmişti. Kocasını olduğu gibi kabul etmeli ve boş yere onu da kendini de üzülmemeliydi. Kocasını değiştirmeye gücü yetmeyecekti ama kendini değiştirebilirdi. Bu kişilik tiplerini öğrenerek kendini daha iyi görebilir, hatalarını düzeltebilirdi. Aynı zamanda kocasını daha iyi tanıması onunla çıktığı bu hayat yolculuğunda daha sağlam adımlar atması için çok işine yarayabilirdi. O güne kadar kocasının ne kadar zayıf yanları varsa onların üzerine gitmişti. Bundan artık vazgeçmeliydi.

Bir kitapla hayatı değişen insanlar olduğunu duymuştu. Bu kitap da ona bir umut vermişti. Evlendiği günden beri kocasıyla hep birbirine benzer konularda tatsızlıklar yaşamışlardı. Sanki bir kısır döngünün içinde dönüp duruyorlardı. Bilmediği yola haritasız çıkmış yolcular gibiydiler. “Niye kayboluyoruz?” diye kocasıyla kavga etmekten yorulmuştu. Kavga etmek yerine yolculuğu nasıl keyifli bir hale getirebilirim diye gayret etmeye karar verdi. Belki daha çok şey okuması gerekecekti ama bu kitapla başlayacaktı.

"İyi bir evlilik ancak iyi bir iletişimle, taviz verilerek ve dürüst olunarak yürütülebilir."

(Ali Reyhanlıoğlu)

Kulaktan Kalbe

Selim eve girdiğinde Banu salonda bir karış suratla oturuyordu. Selim:

"Merhaba hayatım!" dedi.

Banu alaycı bir ifadeyle dudaklarını kıvrırdı.

"İyi ki bir 'Hayatım!' demeyi biliyorsun ya, artık onunla bir ömür boyu idare edersin. Ne de olsa idareli adamsın." diye cevap verdi.

Selim şaşırdı:

"Anlamadım ya! Ne demek istiyorsun. Sana 'Hayatım!' demek suç mu? Beni ne ile suçladığını anlayamadım."

Banu Selim'e cevap vermedi. Elinden şekeri alınmış çocuklar gibi dudaklarını büzmüş, simsiyah gözlerini yere dikmiş, öylece duruyordu.

"Çıldıracağım ya, konuşsana!"

"Sen bana hiç güzel sözler söylemiyorsun, iş yerinden bana hiç mesaj çekmiyorsun, beni hiç merak edip özlemiyorsun."

"Bu da nereden çıktı şimdi birdenbire?"

"Bugün farkına vardım."

"Fark etmen zor oldu mu?"

"Dalga geçme. Bugün liseden arkadaşım Feryal gelmişti, sadece

birkaç saat oturduğu hâlde kocası iki kere mesaj çekti, hem de ne mesaj...”

“Aaa, çok ayıp! Kocasının yolladığı mesajı sana mı okuttu?”

“Kadınlar arasında böyle mevzular ayıp değildir.”

“Tabii o kadar çok konuşuyorsunuz ki hâliyle laf sıkıntısı çekiyorsunuzdur. Kocalarınızdan başlayıp kayınvalideye kadar uzanıyorsunuzdur.”

“Siz erkekler ne yapıyorsunuz? Nazla tuzla o kıymetli çenenizi açtığınızda bari güzel sözler söyleseniz de çeneniz bir işe yarasa... Tabii bazı erkekler müstesna. Adam karısına ‘Seni çok özledim fıstığım.’ diye mesaj çekmiş. On yıl oldu evleneli, bana bir kere bile ‘Fıstığım!’ demedin.”

“Şart mı canım fıstığım demem, ben de başka şeyler diyorumdur.”

“Fıstık sözüne beni layık görmüyorsun tabii. Sana göre fıstık; uzun bacaklı, mini etekli, ince belli kızlara denir, öyle değil mi?”

“Hayır, onun için değil. Ben taklidi sevmem. O, karısına ‘fıstık’ diyorsa ben de karıma ‘fındık’ derim.”

“De, de... Bana ‘fındık’ de. Demek beni fındık gibi tombul buluyorsun. Evet, birkaç kilo fazlam var, ama bu bana hakaret etmeni gerektirmez.”

“Kilon aklıma bile gelmedi, sadece espri olsun diye söyledim.”

“O esprilerini sakla canım, yazın sıcakta soğuk su niyetine alırım.”

“İyi tamam, bugün senin canın sıkkın.”

“Canım sıkılır tabii, resmen arkadaşımı kışkandım. Gideceği zaman ‘Seni almaya geliyorum tatlım kaymaklım...’ diye ikinci mesaj geldi.”

“Tamam, ben böyle sözler bilmiyorum ama sen de bilmiyorsun. Biliyorsan sen bana söyle, benim canım yok mu?”

“Kadınlar çok duygulu oldukları için güzel sözlerle daha çok ihtiyaç duyar, bu tür ifadelerden daha çok hoşlanırmış. Kadınların sevgi

depoları kulaktan kalbe giden tatlı sözlerle dolu kalabilirmiş. İnanmıyorsan masanın üzerindeki kitabın işaretli yerini oku.”

“İyi tamam, inandım, çok iyi hazırlanmışsın. Sen şimdi benden tatlı sözler mi duymak istiyorsun? Biraz düşüneyim o zaman.”

Uzun bir sessizlikten sonra,

“Sana ‘Çikolatam!’ desem olur mu?”

“Kutluyorum seni. Bana esmer olduğumu hatırlatmak için daha iyi bir kelime seçemezdin. Sarışın ve yeşil gözlü kadınları beğendiğini biliyorum, bana çikolatam diyerek sarışın olmadığımı hatırlatmak istiyorsun değil mi?”

Selim, çattık belaya diye düşündü.

“Her şeyden de alınıyorsun canım, kayısı reçelim desem olur mu peki?”

Banu sinirlendi:

“Sen dalganı geç, konuşmuyorum seninle!” deyip küstü.

Selim fırsattan istifade ederek:

“Konuşmazsan ben de televizyondaki maç özetlerine bakarım.” dedi ve televizyonu açtı. Banu:

“İnanamıyorum, bu kadar mühim bir mevzuyu konuşurken sen televizyonu açıyorsun.” deyip yerinden kalktı ve televizyonu kapattı.

“Sen küstün diye açmıştım.”

“Şimdi küs değilim ve bu meseleyi de unutmayı düşünmüyorum.”

Selim kalktı, eline bir kâğıt ve kalem aldı.

“İyi tamam, elinden kurtuluş yok, söyle bakalım, sana neler söylememi istersin? Sen söyle, ben de öğrenip sana söyleyeyim.”

Banu kısa bir sessizlikten sonra sevdiği kelimeleri zihninde toparladı.

“Tatlım, bir tanem, aşkım, güzelim, canım, gülüm, kaymağım, lokumum, fıstığım, kraliçem, prensesim, sultanım, ceylanım.”

“Yeter ya! Ne çok söz varmış... Öğrenmek için şimdilik bunlar bana yeter.”

"Kısacası bana kendimi iyi hissettirecek her güzel sözü söyleyebilirsin. Büyükbabam yetmiş yaşındaki anneanneme hâlâ 'Minik Kuşum, Dünya Güzelim!..' der. Anneannem bayılır bu sözlerle, nazlı nazlı gülümser. Belki de o sözler onu hâlâ genç ve dinç tutuyor..."

"İyi, tamam bir tanem, bak bir tanesini öğrendim. Hadi biraz pratik yapalım, beni çalıştır, gülmek yok ama."

Banu sevinçle kalkıp kocasının boynuna sarıldı.

"Çok iyisin. Gündüzleri bana mesaj da çekecek misin?"

Selim elindeki kâğıttan kopya çekerek,

"Evet, onu da yapacağım güzelim." dedi.

"Hadi şimdi çalışalım." dedi Selim. "Öğreneyim de bari karımın gözü ve kulağı dışarıda kalmasın."

"Tamam, başlayalım."

O sırada içeriye kızları İpek girdi.

"Anne, mutfakta televizyonu açmıştım, senin dizi başlamış." dedi.

Banu saate bakıp hemen televizyonu açtı.

"Nasıl da unuttum! Başlayalı beş dakika olmuş."

"Bunu yapamazsın." dedi Selim. "Hani mühim bir mesele konuşuyorduk, hemen televizyonu kapatmalısın."

Banu onu duymuyordu bile.

"Aylin Kıvanç'a çocuğun ondan olmadığını söyleyecekti, söyledi mi acaba?"

Banu diziye çoktan dalmış, duyulmamış ihanetlerin, büyük aşkların dünyasına girmişti. Selim onunla konuşma gayretlerinin boşuna olduğunu anlayınca oturma odasına geçti, elindeki kâğıda baktı.

"Şeytan 'Yırt, at, unut.' diyor..." dedi kendi kendine kızgınlık içinde. Elindeki kâğıda yeniden baktı ve birdenbire gülmeye başladı.

"Ah şu kadınlar! Onları anlamak ne kadar da zor!.." dedi.

“İnsanın başında ottan gayrısı biter; bülbülden gayrısı  ter.”

(Atasözü)

El İyisi

K       ! Olamaz! Araba kullanmaya ba ladığımdan beri bu sesi birkaç kez daha duydum. Bu sefer geri geri çıkayım diye arkama bakarken, arabamın  n kısmını yandaki arabaya vurmu um. Arabada hafif bir çukurluk olu mu . Ne d   ncesiz insanlar var. Sanki hiç başka yer yokmuş gibi arabasını getirip arabamın yanına koymuş. Ben تنها diye buraya park etmiştim. Arabanın sahibi ortalarda görünmüyor. Kaçıp gitsem, kimse benim çarptığı mı anlamaz. Ama vicdanımın sesinden ka amayacağımı biliyorum. Araba bir i  yerine ait olmalı ki, üzerinde i  yerinin adı ve telefon numarası var. Hemen not defterime telefon numarasını kaydettim. Sonra da eve gitmeden bir tamirciye gidip arabamdaki hasarı d zelttirdim. Zaten çok mühim bir şey yoktu.

Araba almakta acele mi ettim, bilmiyorum. Arabayı güzel kullanıyorum ama  u park meselesi var ya... İşte o biraz zorluyor. Belki de ben park etmek istediğim zaman katlayıp cebime koyabileceğim arabalar çıkana kadar beklemeliydim. Ama beklemek de zor, katlanan arabalar  o alana kadar, “ imdi bu kadın trafikte ne yapıyor?” bakışıyla bakanlar o zaman “Bu nine trafikte ne yapıyor?” bakışıyla bakacaklar. Zaten ehliyet aldıktan sonra dokuz yıl bekledim. Hiç

araba kullanmadım. Çünkü ehliyetimi veren komiser, “Yenge, ehliyeti veriyoruz, ama lütfen trafiğe çıkmayın.” demişti. Niye öyle dedi, anlayamadım ki... Ehliyet imtihanında kaza yaparak sonra da kocasının torpiliyle ehliyet alan benden başka kadınlar mutlaka vardır memlekette. Şimdi onların hiçbirisi trafiğe çıkmıyor mu yani?

Dokuz yıl boyunca trafiğe çıkmak bir yana, direksiyonun başına bile oturmadım. Sonra “Eh, artık ehliyetim eskidi, ben de tecrübeli bir şoför olmuştumdur..” diyerek arabamı aldım. Tabii tecrübeli olmak başka bir şey. Araba kullanma hususunda edindiğim en iyi tecrübe, aile saadeti bakımından araba kullanmayı asla kocadan öğrenmemek gerektiği. Zira araba kullanmayı değil ama kocamın ne kadar çok kötü söz bildiğini öğrenmiş oldum. Evliliğim boyunca duymadığım hakaretleri beş dakika içinde duyup kendimi tam bir aptal gibi hissederek pes etme noktasına geldim. Kısacası bu sahada edindiğim en iyi tecrübe, bir kadının araba kullanmayı muhakkak başka bir kadından öğrenmesi gerektiği. Zira erkeklerin canı çok tatlı.

Velhasıl ben araba kullanmayı iyice öğrendim. Uzun yıllardır araba kullanan arkadaşım yanıma oturarak bana epeyce pratik yaptırdı. Tabii trafik şakaya gelmez, insan hayatı var işin içinde. Arabamı çok dikkatli kullanıyorum. Şu park etme işi de olmasa, benden iyi şoför tanımıyorum. Ancak kocam çok tedirgin. Her akşam eve geldiğinde, ilk iş olarak, bir yere çarpmış mıyım, yamuk, çizik falan var mı diye arabamın etrafında dikkatlice bir tur atıyor. Evet, birkaç kez ufak tefek kazalar yaptım ama hiçbirinde katiyen benim suçum yok. Memlekette araba kullanmayı bilmeyen o kadar çok insan var ki. Nasıl ehliyet alıyorlar, hâlâ anlayamıyorum.

Eşim akşam gelince eve girmeden önce arabama bakmayı yine ihmal etmedi. Ancak yaptırdığım yeri fark etmedi. Neyse ki, onun söylenmelerinden bu sefer iyi kurtuldum. Duysaydı önce söylenir, sonra da uzun uzun dalga geçerdi.

Ertesi sabah erkenden, çarptığım arabanın üzerinde yazılı olan telefon numarasını arayıp iş yerinin adresini aldım. Bir köşede bi-

riktirdiğim üç beş kuruşumu da yanıma alıp iş yerine gittim. Hasarlı araba, iş yerinin önünde mahzun mahzun duruyordu. Araba iş yerinin sahibine aitmiş. Ona olanları anlattım ve hasarı ödemeye hazır olduğumu söyledim.

Dünyada iyi insanlar çok. “Olur böyle şeyler, ziyanı yok, ben zaten boyatacaktım.” dedi ve benim ödeme yapmamı kabul etmedi. “Hiç araba kullanmasam daha iyi olacak belki de. Kadınlar erkekler kadar iyi araba kullanamıyor diyenler haklı galiba.” dedim. “Olur mu öyle şey, biz erkekler daha çok kaza yapıyoruz.” dedi arabanın sahibi. Bana yaptığı kazaları anlattı. Ödediği trafik cezalarından bahsetti. “Benim eşim de bir yıldır araba kullanıyor ve ben onu her zaman teşvik ediyorum.” dedi.

Sevinç içinde arabama binmiştim ve tam hareket edecektim ki, atkımı içerde unuttuğumu fark ettim. Almak için döndüğümde az önce konuştuğum beyefendinin odasının kapısının açık olduğunu gördüm. Bağıra çağıra biriyle konuşuyordu. Şöyle bir kulak kabarttım, galiba karısıyla konuşuyordu.

“Böyle şey olmaz! Ben bu kadar şaşkın bir kadınla evlenmiş olamam. Sen ceza almaya bak! Nasıl olsa parayı çöpten topluyoruz. Ne kadar dikkatsiz bir kadınsın! Bu kaçınıcı ceza? Daha geçenlerde park yasağı olan yere park ettiğin için ceza ödemiştik. Nasıl olur da tek yön işaretini görmez, ters yola girersin? Tabii suç trafik ekiplerinde, kadınların işaretlerden anlamadığını hâlâ anlayamadılar. Yollara kadınlar için ‘Dikkat, tek yöndür, girilmez.’ yazılı, altında bol açıklamaları olan kocaman levhalar dikmeleri gerekiyordu.”

Daha fazla dinlemeye tahammül edemedim. Sert adımlarla içeri girip adamın yüzüne hiç bakmadan atkımı alıp çıktım. Adamın karısını tanısam, gidip “Aman kardeş, moralini bozma, bu erkekler hep böyle...” diyerek teselli edeceğim.

Arabamın yanına geldiğimde arabama bakarak gülüşen iki adam görünce iyice sinirlendim. Evet, kaldırıma bir metre kala biraz da yamuk park etmiş olabilirim. Ne var bunda? Yollarda düzene pek

meraklı olan erkeklerin evdeki dağınık hâllerine ne demeli? Erkek-
lere sormak gerek: Evdeki düzen dışarıdaki düzenden daha mı ge-
reksiz yani?

O kızgınlıkla evime gelip tam içeri girmiştım ki, telefon çal-
dı. Kocam arıyordu. Daha o konuşmadan ben, “Dün ben arabayı
çarptım, sana göstermeden de yaptırdım. İşte, şimdi söylüyorum.
Dilediğin kadar dalga geçip, dilediğin kadar söylenebilirsin, bekli-
yorum.” dedim. Kısa bir sessizlikten sonra kahkahalarla gülmeye
başladı. Ben de onun gülmesinin bitmesini bekledim. Sonra ona şu
tarihi soruyu sordum: “Neden erkekler hasar gören arabaları için
üzüldükleri kadar, kadınların kırdıkları kalpleri için üzülmezler? O
metal yığını, kadınların duygularından daha mı değerli?” Yine kısa
bir sessizlikten sonra “Çok derin bir soru sordun, düşünmem la-
zım.” derken hâlâ gülüyordu. “Şunu unutma ki, arabaların yamuğu,
çiziği, tamirle boyayla düzelir ama kadın kalbine vurulan darbeler,
atılan çizikler hep acıtır, bir ömür boyu da izi gitmez. Duygusuz!..”
deyip telefonu kapattım.

Evin içinde dolanıp duruyorum, bir türlü sakinleşemiyorum.
Arabasına çarptığım beyefendi kılıklı, iki yüzlü adanın karısına söy-
ledikleri aklımdan çıkmıyor ki. Oysa bana karşı ne kadar da kibardı.
Neden yabancılara sergilediğimiz kibarlığı yakınlarımıza sergileyemiyoruz?

Bu söz bana yabancı gelmedi. Bir çağrışım yapıyor ama neydi?
Kızım evet kızım da bana böyle bir şey söylemişti geçenlerde. Misa-
fırın yanında elindeki tabağı düşürüp kırınca “Mühim değil” demiş-
tim. Akşam “Anne bugün tabağı kırınca misafir var diye bana bağır-
madın ama misafir olmasaydı yandıydım. Biz en iyisi evimize hep
misafir çağıralım.” deyip laf çakmıştı da kızmıştım. Aslında haklı
galiba. Yabancı adama kızıyorum ama bir benzerini de ben çocukla-
rıma yapıyorum, kocama yapıyorum. Başkalarına gösterdiğim sabrı
en yakınlarıma göstermiyorum.

Off. Ofki ne of. Hep de böyle kontrollü olunmaz ki. Belki de olu-

nur ama ben yapamam. Bir orta yolu bulmak lazım. Sevdiklerimize de ağzımıza gelen her şeyi söylememek lazım. Olmuş işin üzerinde çok durmamak lazım. Çok eleştirip üzmemek lazım. Lazım da lazım... Bunlar için de sabır lazım. Gerçi evimizde birbirimize bir yabancının yanındaki gibi davranamayız. İnsan yorgunluğunu, hastalığını, yabancılara söyleyemiyor, sevdiklerine nazlanmak istiyor. Fakat nazlanırken surat asmamak gerek galiba.

Kızım söylüyordu da kabul etmiyordum. Arabasına çarptığım adam sayesinde kendi hatamı fark ettim. Arabayı çarptığımda çok üzül müştüm ama bana iyi bir ders çıktı bu üzüntüden. Hayatta başımıza gelen dertlerde hep bir ders var aslında. Küçük büyük demeyip dersin dilini çözersek bir bilge olmamız mümkün olabilir. Ayrıca bu küçük kazadan bir değil birkaç ders çıkarmam lazım o da ayrı bir hikâye...

*"Kadının da erkeğin de terbiyesi birbiriyle tartıştıkları
zaman ortaya çıkar."*

(G. Bernard Shaw)

Sevgi Dili

Gamze, pembe boyalı, iki katlı, bahçe içinde bulunan evi çok beğenmişti. Alt katında oturan ev sahipleri yaşlı bir karı-kocaydı. Güngörmüş, iyi insanlara benziyorlardı. Kocasını Oktay'a:

"Ben beğendim, turalım." dedi. "Ev güzel, çocuklar için bahçe çok iyi olur, anneme de çok yakın, yürüyerek gidebilirim. Hem kirası da çok uygun, hemen turalım, kaçırmayalım."

Oktay ev sahibine evi beğendiklerini, tutmak istediklerini söyledi.

Ev sahibi Ekrem Bey:

"Tamam, ben kontratı getireyim ama önceden bir açıklama yapmam gerekiyor. Kontratı belki size tuhaf gelebilecek fakat bizim için çok mühim olan, uymanız gereken bir madde var: Evde yüksek sesle kavgaya girmek yasak, aksi takdirde sizi hemen çıkarma hakkım var. Bu madde kontratta yazılı, kabul ederseniz imzalayın." dedi.

"Böyle bir şey olamaz! Ev hâli... Tartışmasız, kavgasız ev olur mu?" diye itiraz etti Gamze.

"Kusura bakmayın. Karım da ben de yaşlı insanlarız. Üst katımızdan gelen kavgaya gürültü sesleri bizi çok rahatsız ediyor. Aşağıda moralimiz bozuluyor, huzurumuz kaçıyor. Bu eve ilk oturan kiracılarımız sabah akşam kavgaya giren, çok geçimsiz insanlardı. Onların bağışma-

larından rahatsız olduğumuz için, kontrata böyle bir madde ekledik. Bu işin şakası yok, kavga sesleri gelirse, yaz kış demem çıkarırım. Kendinize güveniyorsanız tutun.” diye cevap verdi Ekrem Bey.

İşin kötüsü, kendilerine güvenmiyorlardı. Çünkü evlerinde kavga gürültü hiç eksik olmazdı.

Ekrem Bey:

“Ben evime gideyim. Siz kendi aranızda konuşun, anlaşsınız gelin imzalayın.” deyip gitti.

İkisi yalnız kalmışlardı. Oktay:

“Bak! Kendine güveniyorsan, bağırmayacağım diyorsan tutalım.” dedi.

Gamze:

“Ne demek bağırmayacaksan? Sen de düşünceli bir adam ol, bağirttırma, duyan olsa evde sadece ben bağırıyorum zanneder.” dedi.

“Sen daha çok bağırıyorsun. Ben, sen bağırırsan bağırıyorum. Sürekli çocuklara bağırıyorsun, bana bağırıyorsun. Bağırдың zaman sesin belediye hoparlörü gibi çıkıyor. Üç mahalle öteden duyuluyor. Ev sahibi bizi mutlaka ikinci gün sokağa atar, bu ev bize yaramaz, hadi gidelim.”

“Üç aydır ev arıyoruz, bulabildik mi sanki? Beğendiklerimizin kirasına gücümüz yetmiyor. Hem ev güzel, hem kirası bize uygun; hem de annelere yakın.”

“Bundan önce oturduğumuz bütün evlerde komşulara rezil olduk. Kavga ettiğimiz akşamın ertesi günü hiçbir komşunun yüzüne bakamazdım. Burada vaziyet daha da teblikel, evden atılacağız. Keşke hiç tartışmasak; ama olmuyor..”

“Şimdi bunları konuşmanın zamanı değil; ev sahibi cevap bekliyor, ne yapacağız, onu konuşalım.”

“Sen kabul edersen, ben kabul ederim; ama kavgayı bırakmak şartıyla..”

“Kavga tamamen bırakılmaz ki... Birbirimize kızdığımız zaman

söylemeyecek miyiz? Öyle şey olur mu? En fazla kısık sesle kavgaya ederiz. Ya da ne bileyim, dışarıda bir yerde kavgaya ederiz.”

“Canım kavgaya etmeden, karşılıklı da konuşabiliriz. İlle de birbirimize bağırmanın gerekmiyor.”

“Deneyeceğiz... Hadi, gidip tamam diyelim.”

Gamze ve Oktay bir hafta sonra eve taşındılar. Oktay taşındıkları gün yardımcılarla birlikte büyük eşyaları yerleştirdi, dolapları kurdu, bir daha da Gamze’ye yardım etmedi. İvır zıvır o kadar çok iş vardı ki...

Gamze yorgunluktan mahvolmuştu. Taşındıklarının ikinci günü pazardı. Oktay sabahleyin hasta dayısını ziyarete gitmiş, akşama kadar da gelmemişti. Gamze bütün gün hem iş yapmış, hem çocuklarla uğraşmıştı. Akşam yapmak istediği tek şey Oktay geldiğinde, “Neredeydin, sorumsuz adam?” diye bağırmaktı. Çay, kahve veya sigarayı bırakan bir insanın onlara istek duyması gibi bir istekte bu. Sanki içinden bir damar çekiliyordu. Oktay geldiğinde Gamze’yi sessiz sessiz ağlarken buldu. Yolda eski bir arkadaşını gördüğünü, bir yerlerde oturduklarını, zamanın nasıl geçtiğini anlamadığını anlattı. Gamze onunla konuşmadı, çünkü ağzını açtığı anda sadece haykırarak istiyordu.

O günü izleyen diğer günlerde de Gamze kendini tuttu. Sinirlenince tam sesini yükseltmeye başlıyordu ki, ya kocası ya çocuklar ona sus işareti yapıyorlardı. Fakat daha fazla dayanamayacağını anlayınca, iki hafta sonra pazar günü, açık havada, içinde biriktirdiklerini gönlünce bağırarak için bir piknik ayarladı. O gün hava çok güzeldi, çocuklar çok keyifliydi ve Oktay da hiç olmadığı kadar iyiydi. Yiyecekleri hazırladı, çocuklara baktı. Hep birlikte top oynadılar. Gamze o gün susmak zorunda kaldı. Çünkü çocuklar çok eğleniyorlardı, pikniği onların burnundan getirmek istemedi. Onlar kavgaya ettiğinde çocuklar üzülüyorlardı. O gün neşe içinde eve döndüler.

Piknikten sonraki hafta Gamze, Oktay'dan onu yemeğe götürmesini istedi. Dağın eteğinde bir kır lokantası vardı. "Yemeği yedikten sonra dışarıda yürüyüşe çıkar, içimde biriktirdiklerimi boşaltırım..." diye düşünüyordu. Çocukları Gamze'nin annesine bırakıp gittiler. Yemekte Oktay hep onu neşelendirecek şeyler söyledi. Yemekten sonra Gamze, "Biraz yürüyelim." dedi. Gecenin büyüüne kapılmayıp dışarı çıkar çıkmaz konuşmaya başlayacaktı.

Lokantanın kapısından çıkacakken Oktay gayet zarif bir şekilde ona kapıyı açtı. Dışarı çıkınca da elini tutarak, "Ne zamandır el ele yürümedik." dedi. El ele uzun bir yürüyüş yaptılar. Gamze o gün de eve içindekileri boşaltmadan döndü, ama mutluydu. O günü de kendine zehir etmemek için susmuştu. "Nasıl olsa, başka bir gün fırsat bulurum..." diye düşündü.

Fırsat birkaç gün sonra karşısına çıktı. Ev sahipleri iki günlüğüne köydeki yakınlarının yanına gitti. Gamze uzun zamandır Oktay'la konuşmadığı mevzuları zihninde topladı. Hatırladıkça sinirleniyordu. Önce sakın sakın konuşmayı deneyecekti. Kendini tutamazsa da tutmayacaktı. Nasıl olsa ev sahipleri evde yoktu. Akşam olduğunda Oktay kayınpederiyle birlikte geldi. Gamze'nin anne ve babası ayrıldılar. Baba-kız uzun zamandır görüşmemişlerdi, hasret giderdiler. Gamze, "Babamı huzursuz etmeyeyim, kırk yılda bir geldi..." diye düşünerek yine sustu. Babası bir hafta onlarda kaldı.

Babasının gittiğinin ertesi günü akşam Gamze ile Oktay yarışma programı seyrediyorlardı. Beş yaşındaki oğulları Can elindeki kumbarasıyla yanlarına geldi. Kumbaranın içinde, uzun zamandır biriktirdiği paraları babasının önüne boşaltarak:

"Baba bu evi al, biz bu evden hiç çıkmayalım." dedi.

"Neden oğlum? Bu evi çok mu seviyorsun?" diye sordu Oktay.

"Evet, çünkü siz bu evde hiç kavga etmiyorsunuz, birbirinizi seviyorsunuz. Kavga etmezseniz ayrılmazsınız, ben de üvey anne elinde kalmam." dedi küçük Can.

İkisi de ne diyeceğini bilemedi. Oktay paraları kumbaraya doldurup Can'a verdi.

“Merak etme, artık kavga etmeyeceğiz.” dedi.

Gamze, oğlunun sözleri karşısında âdeta sarsılmıştı. O güne kadar kocasıyla bütün didişmelerine rağmen, evliliklerini çocuklar için sürdürmüşlerdi fakat kavgaları yüzünden çocuklar mutlu büyüyemiyorlardı. Anne babanın bir arada olması çocukları mutlu etmek için yetmiyordu. Onların mutlu olması için, anne ve babanın da mutlu olması gerekiyordu.

Gamze, o günden sonra kavga etmek için fırsat aramaktan vazgeçti. Bir gün oturup Oktay'la uzun uzun konuşup dertleştiler, hem de hiç seslerini yükseltmeden, bağırıp çağırmadan... Artık ikisi de konuşurken bağırma ihtiyacı duymuyordu.

Bir gün ev sahibi Ekrem Beylerde otururken, Gamze, Ekrem Bey'e:

“Size teşekkür etmeliyiz. Anlaşmaya koyduğunuz kavga etmeme maddesi sayesinde birbirimizle konuşmayı öğrendik. Bağırınmayı bırakınca sevgimizin sesini duyduk, bu sayede sevginin dilini öğrendik.” dedi.

Ekrem Bey Oktay'a bakıp gülümsedi. Gamze'ye:

“Sanıyorum artık bilmende bir mahzur yok. Sen eve bakmaya gelmeden bir gün önce Oktay eve bakmaya gelmişti. Senin evi beğeneceğinden emin olduğu için, bir gün önce kontratı beraberce hazırladık. Anlaşmaya o maddenin yazılmasını Oktay istemişti...” dedi.

“Şüphe genellikle yararsız bir ıstıraptır.”

(Samuel Johnson)

Rende

Pircan, askerlik arkadaşını görmek için gittiği dükkândan başına bir bela aldığını bilmiyordu. Avrupa’dan ithal, paslanmaz çelik, yarı fiyatına indirimli ürün cazibesine kapılarak bir rende aldı. İndirimli hâline bile epey bir para verdi. Arkadaşı “Yengeye sürpriz olsun.” diyerek rendeyi bir güzel hediye paketi yaptı. Eve dönerken dayısıyla karşılaştığında aklı başına geldi. Dayısı elindeki hediye paketini görünce:

“O ne? Doğum günü falan mı var?” diye sordu.

“Yok. Bu bir hediye değil, arkadaşın dükkânına uğramıştım, bir tane rende aldım, o da paket yaptı.” diye cevap verdi.

“İzel mi istedi rende almanı, evde rende yok muymuş?” diye meraklandı dayısı.

“Yok, İzel istemedi, ben ucuz görünce aldım.” diye karşılık verdi Pircan.

“Aman Pircan, sen rende değil başına bela almışsın.” dedi dayısı kendinden emin.

Pircan merak etti:

“Niye ki?” diye soru.

“Sen bilmez misin, kadınlar her türlü lüzumsuz şeyi alırlar. Ama erkeklerin lüzumsuz bir şey almalarını asla affetmezler. Üç yıl önce

ben de çarşıda bir ekmek sepeti görmüş, çok beğenip almıştım. Evde zaten iki tane ekmek sepeti varmış. O gün bir ton azar işittim. Yengen parayı gerekli yerlere harcamam için uzun bir nutuk çekti. Duyan olsa ben her gün lüzumsuz şeyler alan bir adamım zanneder. Üç yıldır da arada bir başıma kakar. Senin yerinde olsam, bu rendeyi asla eve götürmezdim.” diye karşılık verdi dayısı.

Pircan, dayısına hak verdi. O da geçen yıl bir bıçak seti almıştı da karısı çok sinirlenmişti. Evdeki bütün bıçakları mutfak masasının üzerine yayıp ona göstermişti. Meğerse evde bir inek kesecek kadar büyük bir bıçaktan, bir düğün ahalisinin meyve soymasına yetecek kadar meyve bıçağı varmış. Günlerce de “Bir daha lüzumsuz bir şey alma.” diye konuşmuştu. Ne zaman evde, israf etmeden yaşayalım dese, İzel ona bıçak setini hatırlatmıştı. Nasıl da unutmıştu karısının sözlerini.

Pircan, dayısından ayrıldıktan sonra kara kara düşünmeye başladı. Rendeyi ne yapacağını bilemiyordu. Çöpe atsa, israf olur diye kıyamıyordu. “Rende almayacak kadar fakir insanlar vardır, onlardan birine versem işini görür...” diye düşünüyordu. Kime versem diye tanıdıklarını gözden geçirirken, iş yerindeki çaycı Ejder aklına geldi. Bir ay sonra düğünü vardı, ona verse mutlaka işine yarardı, ancak ertesi gün verebilirdi. O günü nasıl atlatacağım diye düşünürken sonunda bir çare buldu. Eve vardığında karısı elindeki hediye paketine bakınca hemen açıklama yaptı:

“Bu paket bize ait değil, bizim iş yerindeki Mustafa’nın. Yarın karısının doğum günüyümüş, hediyeyi bu günden almış ‘Yarın sürpriz olsun, bir gün sende kalsın’ dedi.” deyip işi kıvırdı. Ertesi gün paketi evde unutmamak için, vestiyerin üzerine koydu.

İzel, Pircan’ın sözlerinden şüphelenmişti. Mustafa neden aldığı hediyeyi Pircan’a versin ki? Bir hediye paketini saklayamıyor mu? Pircan televizyon seyredirken kalktı, paketi yırtmadan bantlarını açıp içine baktı. Pakette rende olduğunu görünce çok şaşırmadı, bu işte bir bit yeniği olduğunu anlamıştı. Rende doğum gününde

verilecek bir hediye değildi, ama yine de emin olmak istedi. Pircan fark etmeden salondan Mustafaların evini aradı. Hâl hatır sorduktan sonra “En son görüştüğümüz yemekte bir tatlı tarifi yapmıştınız onun malzemelerini tekrar söyleyebilir misiniz?” deyip tarifi alınca “Çok maharetlisiniz, burcunuzu öğrenebilir miyim?” diye soruverdi. Mustafa’nın eşi başak burcuydu, İzel yanılmamıştı. Doğum günü de üç ay önce olduğuna göre kocası düpedüz yalan söylüyordu.

Şüphe tohumları bir kez içine düşmüştü, yeşermeye, dal budak sarmaya başlamıştı. Kocasının hayatında mutlaka başka bir kadın olmalıydı. Aynı bir ev açmış demek ki, ona rende almış, tabii ki rende bir kadının mutfakta en gerekli ihtiyaçlarından biri. Ancak yeni kurulan bir evde rende olmayabilir. “Bir de hediye paketi yaptırmış...” diye söylendi kendi kendine. Yatak odasına gitti, belki başka bir şey daha bulurum düşüncesiyle kocasının ceketinin, gömleklerinin cebini karıştırdı, gömleklerini kokladı, farklı bir parfüm kokusu aradı, ceketinin üzerinde saç teli var mı diye baktı fakat hiçbir şey bulamadı.

İzel’i o gece uyku tutmadı, kalkıp salonda bir aşağı bir yukarı dolanıp durdu. Kadın nasıl biriydi ki, kocasını cezbetmişti. Genç bir kız mıydı, yoksa olgun bir dul muydu? Güzel miydi acaba? Sarışın mı, kumral mı, esmer mi? diye merak etti. Zayıf mıydı, kilolu muydu? Fattan bir şey miydi? “Fattan olmasa evli, iki çocuklu adamı ayartmaz, sanki bekâr adam kıtlığı var.” diye söylendi.

Peki, şimdi ne yapacaktı? Kocasının aldatmasını affedemezdi, ayrılmalıydı. En iyisi anınesinin evine yakın bir ev tutmak, çocukları da oradaki okula göndermekti. Geçim işini nasıl halledecekti? Bir iş bulup çalışırım, olmazsa evde dikiş diker, kimseye muhtaç olmam diye düşündü. Gözlerinden iki damla yaş süzüldü. Pircan’ın onu aldatacağı hiç aklına gelmemişti. İçi yanıyordu, sanki yüreğine kor düşmüş gibiydi.

Birden aklına bir fikir geldi. İnceldiği yerden kopsun diyerek bir kalem alıp, küçük bir kâğıda birkaç cümle yazdı, renderin paketinin içine koyup kapattı. Kocasını o kadınla birlikte kâğıdı okuyunca her

şey ortaya çıkacaktı. Bekleyip, her şey ortaya çıktıktan sonra harekete geçmeye karar verdi.

Ertesi sabah Pircan rendeyi götürüp işyerinde çaycı Ejder'e verdi.

Bir hafta sonra elinde Pircan'ın verdiği rendeye gelen Ejder:

"Pircan Bey, verdiğin rende başıma büyük dert açtı, nişanlımla aramı bozdu." dedi.

"Ne oldu? Onun da çeyizinde üç tane rendesi mi varmış?"

"Hayır, rendesi yokmuş. Bir haftadır nişanlım şehir dışındaydı. Dün geldi, ben de ona rendeyi 'Evimiz için aldım...' deyip verdim, sizin verdiğiniz söylemedim. Rendenin paketini açınca, rendeye birlikte küçük bir kâğıt çıktı. İçinde kötü şeyler yazıyordu."

Cebinden bir kâğıt çıkarıp uzattı. Kâğıtta "Dilerim mutlu olmanın, yüzünüz hiç gülmesin." yazıyordu.

"Böyle bir şey olmaması lazım, arkadaşım rendeyi gözümün önünde paketledi. Ben bu işten bir şey anlamadım, sonradan açan mı oldu acaba paketi?" derken, aklına karısı geldi. Yazıya bir daha baktı, karısının el yazısıydı.

"Evet, bir açan olmuş olabilir." dedi ve başka bir şey söylemedi.

Ejder çok dertliydi.

"Çok kötü oldu. Kâğıt çıkınca ona rendeyi sizin verdiğinizi anlattım. O zaman 'Bana neden yalan söyledin, ben aldım dedin? Ben senin dürüst bir insan olduğumu zannediyordum...' dedi, küstü, inşallah evlenmekten vazgeçmez."

Pircan istemeden sebep olduğu tatsız hadiseden dolayı çok üzül-müştü. Akşam İzel'e arkadaşının dükkârına uğrayıp rende almasından başlayarak olanları olduğu gibi anlattı.

"Benim anlamadığım, sen neden o kâğıdı yazıp paketin içine koydun, yoksa o rendeyi bir kadına falan mı aldığımı zannettin?"

"Evet, şüphelendim tabii. Bana niye yalan söyledin? İtimadımı bir kez kaybedersen, bir daha sana güvenemem. Hayatımızda yalan olursa ne kadar mutlu olabiliriz ki?"

“Haklısın, bu hadise bana iyi bir ders oldu. Bundan sonra yalan yok.”

İzel’in üzerinden büyük bir yük kalkmıştı. Bir haftadır her gün içi içini yemiş, her an kötü haberi bekleyerek hayatı bir haftada kendine zehir etmişti. Annesinin mahallesinde ev bile bakmıştı. Kocasına baktı, “Yok canım, Pircan’ım bana da çocuklarına da çok düşkündür. Böyle bir şey yapacağına nasıl da inandım?” diye, kendi düşüncelerine hayret etti. Kuşlar gibi hafiflemişti.

*“Karşı cinslerin savaşında erkeğin silahı düşüncesizlik,
kadının silahı intikamdır.”*

(Cyril Connolly)

Aileden Sorumlu Bakan

Ben kim miyim? O nasıl soru öyle? Siz daha beni tanımıyor musunuz? Ben koskoca milletvekili aday adayıyım. Milletvekili seçilir seçilmez, her milletvekilinin hayali olan bakan koltuğuna mutlaka oturacağım. Öyle herhangi bir milletvekili gibi “Bakanlık olsun da ne bakanlığı olursa olsun...” diyenlerden de değilim. Aileden sorumlu devlet bakanı olacağım. Karımla uzun uzun düşündük, taşındık. Benim en çok hizmet edebileceğim ve mesleğim-de yükselebileceğim bakanlığın o bakanlık olduğuna karar verdik. Karıma göre, cumhurbaşkanı olmam çok sürmezmiş.

Ne demiş atalarımız; her başarılı erkeğin arkasında mutlaka ona destek olan bir kadın vardır. Benim de desteğim sevgili karım. Onunla oturduk seçimlerde nasıl bir yol izleyeceğimize karar verdik. Bizim hedef kitlemiz kadınlar. Karım “Kadınların desteğini alırsak, işimiz tamam...” diyor. Ev ev dolaşıp kadınlara gül dağıtacağım, onlara aileden sorumlu devlet bakanı olduğumda yapacağım hizmetleri anlatacağım. Tabii, karımla birlikte... Oturdum, bakan olduğumda yapacağım hizmetlerin bir listesini çıkarttım. Tabii, yine karımla birlikte...

Bilhassa eşi işçi ve memur olan kadınlara müjdeli haberlerim var. Erkeklerle her gün iki kere, bir sabah bir de öğle mesaisi içinde eşlerini

arayıp onlara sevdiklerini söyleme mecburiyeti getirilecek. Telefon masrafı devlete ait olacak. Ayrıca her iş yerinde çay ocağı bulunduğu gibi mutlaka çiçekçi de bulunacak. Çiçekler çok uygun fiyata satılacak ve memurlar eşlerine çiçek götürmeye teşvik edilecek.

Her erkeğin karısının doğum günü, nişan ve evlilik yıldönümleri çalıştığı daire tarafından bilinecek, o günler onlara hatırlatılacak ve hediye alabilmesi için ek ücret ödenecek. Diğer belli günlerde; yılbaşı, sevgililer günü, bayram gibi hususi günlerde de hediye çeki verilecek ve bu çekleri eşleri için kullanıp kullanmadığı takip edilecek.

Esnaf eşlerine de müjdem var: Onlar da eşlerine aldıkları hediye-yi masraf olarak gösterip vergiden düşebilecekler.

Ben bakan olduğumda kadınların korkulu rüyası artık bitecek. Aldatma en ağır suç sayılacak ve aldatan eş işinden atılacak. Aldatmadan dolayı eşinden boşanan kadınlara maaş bağlanacak. Eğer erkek esnafsa, ödediği verginin üç katını ödeyecek. Kocasından şüphelenen kadınlar istedikleri takdirde kocasının cep telefonunu yirmi dört saat kendi cep telefonundan dinleyebilecek. Evli erkekler akşamları iş çıkışı doğrudan evlerine gidecekler. Eşlerinden izin kâğıdı almadan, akşam dışarı çıkmaları da yasaklanacak. Ayrıca erkekler eşlerinden izinsiz eve misafir çağıramayacaklar.

Erkeklerin eşlerine bağırma ve dayak atma gibi kötü fiilleri ağır suçlara girecek, bu sebeple onlara hapis cezası gibi ağır cezalar verilecek. Bekârken güzel sözlerle kadının gönlünü çalıp evlendikten sonra eşine sırtını dönen erkekler hırsızlık suçuyla cezalandırılacak. Görücü usulüyle evlenenler bundan muaf tutulacak. Ayrıca yeni bir kanun çıkaracağım: Evlenmek isteyen önce bir psikolog tarafından yapılacak benlik testinden geçecek, daha sonra evlenmesine izin verilecek. Benlik testinden geçemeyen bencil kişilerin evlenmesine izin verilmeyecek, onlar kıymetli benleriyle baş başa oturacaklar.

Evlilik boyunca edinilen mallarda kadının da erkek kadar hakkı olacak. Kadının malı kadının, kocasının malı da kadının olacak. Ayrıca haftada bir kere iş yerlerinde mutlaka "Eşini mutlu etmenin

yolları” mevzuunda uzmanlar tarafından konferanslar düzenlenecek. Bu konferanslara bütün elemanların katılması mecburi olacak. Bütün iş yerlerinde aile müessesesi üzerine ihtisas yapmış psikologlar bulunacak.

Ayrıca her iş yerinde haftada iki saat erkeklere ev işleri ve yemek yapma üzerine kurs verilecek ve ev işlerinde eşlerine yardım etmeye teşvik edilecek. Kadınlar, kocalarını komşularına, arkadaşlarına şikâyet ettikleri gibi iş yerlerine de şikâyet edebilecek ve yardım isteyebilecekler. Gerekirse uzman hipnozcular erkeklere eşinin ve çocuklarının paradan, futboldan, televizyon kumandasından ve gazeteden daha kıymetli olduğu ve onlara daha çok zaman ayırması gerektiğini telkin edecek.

Kadınların, emir sözlerinden yaralanarak mutsuz oldukları göz önüne alınarak erkeklerin eşlerine emrederek konuşmaları engellenecek. Erkeklerin kadınların kilosu hakkında konuşmaları kati surette yasaklanacak. Okullarda veli toplantısına babaların katılma mecburiyeti getirilecek ki babalar, akşam çocuklarının dersleriyle alakadar olsunlar. Ayrıca, babalar belli aralıklarla çocuk terbiyesi kurslarına katılacaklar.

Bekâr ve dul kadınlara eş bulmadayardımcı olacak vakıflar kurulacak. Her mahalleye kadınlar için zayıflama ve göbek eritme salonları açılacak. Tabii hepsi bu kadar olmayacak. Kadınlara daha sürpriz hizmetlerimiz de olacak. Bu yapacaklarım çok mühim... Çünkü aileler mutlu olmazsa millet mutlu olamaz. Karım, “Bakan olunca sen bu hizmetleri yap, kadınların desteğini arkana al, siyasette karşında rakip bulamazsın.” diyor. Laf aramızda cumhurbaşkanı eşi olmaya o çoktan hazır bile.

Cep telefonum çalıyor. Arayan bizim partinin kadın kollarının başkanı Aydan Hanım. Benim fikirlerimi çok beğendiğini, destek olmak istediğini ve çalışmalarımda yanımda olacağını söyledi. Fakat Aydan Hanım’ın desteği karımın hiç hoşuna gitmedi. O kızıl cadının desteğine ihtiyacımız yokmuş. Neden beni arıyormuş? Hem

neden onunla konuşurken ağzım bir karış ayrılmış? Neden kendiyle konuşurken asla kullanmadığım yumuşak ses tonunu o kadınla konuşurken kullanmışım?

Karım kızdıkça kızdı, köpürdükçe köpürdü. Sonunda benim siyasetten çekilmeme karar verdi. Böylece siyasi hayatım daha başlarken bitti. Ülkeme hizmet edeyim dedim ama olmadı. Hizmetten başka bir gayem varsa, karımın ölüsünü göreyim. Hayır, benim için mühim değil de memleketim çok büyük bir hizmet adamını kaybetti. İşin kötüsü, kimse farkında değil. Gerçi aday adayı olmak da fiyakalı bir şey. Trafik suçu işlediğimde polislere bir zamanlar milletvekili aday adayı olduğumu söylersem, ceza ödemekten kurtulabilir miyim acaba?

*"Bir göz kır pışta geçen ömür içinde esnemeye, gerinmeye,
can sıkıntısına ne çok vakit buluyoruz."*

(Falih Rifkı Atay)

Fırsat

Enver, on iki numaralı odanın kapısını yavaşça açarak içeri girdi. Yatakta yatan karısı Nazan'a baktı, gözleri kapalıydı. Uyuyor muydu, anlayamadı. Getirdiği glleri vazoya yerleştirip yatağın yanına sessizce oturdu. Her şey o kadar hızlı gelişmişti ki karısının hasta olduğuna hâlâ inanamıyordu. Nazan daha iki ay önce sapaşağlamken iki ay içinde âdeta erimiş akmış, küçük bir ocuk kadar kalmış, ölümlle peneleşiyordu. Doktorların ancak birkaç gün daha yaşayabileceğini söylediklerini hatırlayınca gözlerinden szlen yaşlara engel olamadı. Evleneli henüz yedi yıl olmuşken ve onunla daha uzun yıllar yaşayacağını düşünürken, karısı onu ve iki çocuğunu bırakıp gidiyordu. Hayatında kendini hiç bu kadar çaresiz hissetmemişti. Enver, onun serum bağlı kolunu kımıldatmaya çalıştığını görünce yatağın diğer tarafına geçip ona yardım etti, kolunu düzeltti. Nazan feri gitmiş gözleriyle ona baktı.

"Nasılsın, ağrın var mı?"

"Hayır, az önce iğne yaptılar, şimdi iyiyim. Çocuklar nasıl, iyiler mi?"

Konuşurken zorlanıyordu.

"Merak etme, ikisi de iyi."

"Ben gittikten sonra da onlara iyi bak, kimseye ezdirme."

"Hayır, böyle şeyler söyleme, bir yere gittiğin yok, iyileşeceksin."

Enver sustu, söylediği sözün inandırıcı olmadığını biliyordu ama Nazan birdenbire ölümden bahsedince ne diyeceğini bilememişti. Daha önce ölüme dair bir şey konuşmamışlardı.

"Hayır, Allah'tan ümidini kesmemelisin." diyerek sözlerine birkaç cümle daha ekledi.

Nazan başucundaki suya baktı. Enver onun başını biraz kaldırıp birkaç yudum su içirdi.

"Konuşmalıyız."

"Kendini yorma, daha sonra konuşuruz."

"Sonrası yok, şimdi konuşmalıyız. Daha çok gençsin, evleneceksin, senden tek isteğim merhametli, çocukları seven biriyle evlenmen..."

Enver, Nazan'ın incecik ellerini avuçlarının içine aldı.

"Sensiz bir hayatı düşünemiyorum, seni çok sevdiğimi bilmeni istiyorum. Seninle mutlu günlerimiz oldu, arada bir kavgalarımız olmadı değil; her evde olduğu gibi. Huzurlu bir yuvamız vardı. Sana teşekkür etmeliyim, çok iyi bir eş, çok iyi bir anne oldun. Seni seviyorum."

"Boş ver bunları, artık çok geç."

Ellerini Enver'in ellerinden çekti. Birkaç kez yutkundtu, sanki güç toplamaya çalışıyordu. Zoraki çıkan titrek sesiyle:

"Bu söylediklerinin benim için gerçekten manası kalmadı. Beni sevdiğini ben ölürken mi söylemeliydin? Sağlıklıyken söyleseydin, beni mutlu ederdin..." dedi.

İncelmiş parmaklarına çevirdi gözlerini.

"Ellerimi böyle cansızken tutunca hiçbir şey hissetmiyorum. Dokunuşunu hissederken tutsaydın, heyecanlıyordum."

Yutkundtu, sonra güçlükle nefesini topladı. Feri sönmüş gözlerini Enver'in gözlerine dikti.

"Konuşurken gözlerimin içine, gözlerimin ışığı sönmüşken mi bakmalıydın? Gözlerim parlarken baksaydın, duygularımı okşardın."

Sonra gözlerini sehpanın üzerindeki güllere çevirdi.

“Gülleri ölüm döşegindeyken değil de evimizdeyken getirseydin, beni o zaman mutlu ederdin.”

Nazan sustu, gücü tükenmiş gibiydi. Enver şaşırmıştı, ne diyeceğini bilemiyordu. Ona birkaç yudum daha su içirdi, Nazan konuşmasını tamamlamak istiyordu.

“Bana iyi bir eş olduğum için teşekkürünü ömrümün sonunda toptan mı yapmalıydın? Her gün senin beğenmen için saatlerce uğraştığım yemeklerden sonra teşekkür etseydin, daha kıymetli olurdu.”

Enver donmuş kalmıştı, Nazan kısık sesiyle devam etti:

“İki aydır benimle çok alakadar oldun, her gün hastanedesin. Çoğu zaman yemeğimi sen yedirdin. Keşke yemekler ağzımdan zehir gibi giderken değil de tadını hissederken...”

Nazan’ın sözlerini gözlerinden akan birkaç damla yaş bozdu. Enver sehpanın üzerindeki kâğıt peçeteyle gözyaşlarını sildi. Nazan bütün gücünü toplayarak derin bir nefes aldı. Sözlerini bitirmeye kararlıydı. Enver birkaç yudum daha su içirdi. Konuşmaya başladığında sesi biraz daha iyi çıkıyordu.

“Sevgiyle birkaç lokma uzatsaydın ne çok sevinirdim. Hasta olduğum zamanlar kahvaltımı hazırlasaydın, o zaman beni çok çok mutlu ederdin. İki aydır bana çok zaman ayırdın. Ölümüne yaklaşmış eşe nıceburen yapılacak şeyler bunlar. Oysa seninle yaşarken bana daha fazla zaman ayırsaydın, her şey daha iyi olurdu. Seninle mutsuz olmadım ama mutlu da olamadım. Her zaman sevginin, alakanın eksikliğini hissettim. Karnını doyurdun ama duygularım aç kaldı.”

Nazan sustu, gözlerini kapattı. Gücü tükenmiş, sözleri de bitmişti, artık konuşmak istemiyordu.

Enver’in kulaklarında Nazan’ın en son söylediği sözler yankılanıyordu. “Mutsuz değildim ama mutlu da olmadım.” Kafası karışmıştı, karısının hissî ihtiyaçlarını karşılamamış olmanın üzüntüsü çok-

müştü üzerine. Hatasını anlamıştı ama telafi edecek zamanı yoktu. Fırsatı kaçırmıştı.

Mehmet, bu hikâyeyi kitaplıktan aldığı bir kitabın içinde dosya kâğıdına yazılı olarak bulmuştu. Yazıya dikkat etti, karısının el yazıydı. Acaba kendi böyle hissederek mi yazdı, yoksa bir yerden mi aldı diye merak etti. Ne fark ederdi ki, neticede bu hikâye onun için bir mana ifade ediyor olmalı ki yazmış, diye düşündü. Hikâyeden Mehmet çok müteessir olmuştu. Hikâyede Nazan'ın dile getirdiği eksiklikler onların evliliğinde de vardı. "Enver fırsatı kaçırmış..." diye üzüldü; ama "Benimse hâlâ fırsatım var!" diye kendi adına sevindi.

Hemen mutfağa gitti, karısı sofrayı toplamış, bulaşıkları yıkamaya başlamıştı. Yanağına bir öpücük kondurdu.

"Sultanım, yemeğin çok güzel olduğunu söylemeyi unutmuşum, ellerine sağlık." dedi.

Türkan'ın yüzüne tatlı bir gülümseme yayıldı.

"Afiyet olsun."

"Ben de yardım edeyim, işimiz çabuk bitsin, şöyle karşılıklı bir çay içelim." dedi.

Bulaşıkları durulamaya başlayınca Türkan şaşırdı.

"Bak ne diyorum, istersen bulaşık bitince dışarı çıkıp biraz yürüyüş yapalım. Sonra da bir yerde oturur bir çay içeriz, ne dersin?"

"Harika olur." derim.

Türkan bulaşığı bıraktı. Ona dönüp baktığında hem çok şaşırmış hem de çok mutlu olmuştu. Kocasındaki değişikliğin sebebini anlayamamıştı ama mühim değil diye düşündü, eşinin ona hep öyle davranması için içinden dua etti.

*"Kadın evlenince iradesini, erkek de bencilliğini
bırakmalıdır."*

(Balzac)

Küçük Şeyler

Yüksek bir tepenin üzerinde bulunan lokantadan şehrin o koskoca evleri minyatür gibi görünüyordu. Azra evlere, Yaşar da Azra'ya bakıyordu. Azra evlerin içindeki hayatları okumaya çalışıyordu. Sevinç, üzüntü, acı, hastalık, doğum, ölüm; kim bilir şu anda neler yaşanıyordur bu evlerde, diye düşündü. Kendi evi de o evlerden bir evdi. Yaşar gözlerini Azra'ya dikmiş, Azra ise bir kere olsun ona dönüp bakmıyordu. Bugün burada, ya evliliklerini bitirecekler ya da birlikte eve döneceklerdi.

"Kendimize bir şans daha vermeliyiz bence." dedi Yaşar. "Kendimiz ve çocuklarımız için... Çünkü aramızda büyük bir problem yok. Ben hâlâ neden ayrılmak istediğini anlayabilmiş değilim. Bütün maddi imkânlara sahibiz. İki çocuğumuz var, iyi bir işim var, güzel bir evimiz var, maddi sıkıntımız yok. Sana kötü davranmıyorum, aldatmıyorum. Birkaç küçük davranışı bahane ederek yuvamızı yıkamayalım."

Azra da bir şeyler söylemek istedi fakat aklına gelen bütün sözler ona gereksiz geldi. Bu sözler defalarca söylenmekten eskimişti. Zaten geçmişte söylediği sözlerin faydası olsaydı, kocası onu kıytırık sebeplerle ayrılmayı istemekle suçlamazdı. Mutsuzdu, sebeplerini de kocasıyla daha önce defalarca konuşmuştu fakat işte yine basit

sebepler deyip çıkmıştı. Bir kadının evlilikten beklediği ne olabilirdi, maddi ihtiyaçlarının karşılanması mı? Onlar bekârken zaten karşılanıyordu. Evliliğinde hissî ihtiyaçları karşılanmıyordu, bu da onu mutsuz ediyordu.

“Çocuklarımızı düşünmemiz gerek.” dedi Yaşar. Aslında Yaşar da çok istemiyordu bu evliliği sürdürmeyi, fakat çocuklar için devam etmesi gerektiğine inanıyordu. Azra’nın tenkitlerinden, hiç bir şeyden memnun olmayan hâllerinden bıkmıştı. Azra evlilikte mutluluğun bütün yükünü onun üstüne yıkmıştı. Karısının kendi mutsuzluğunun faturasını hep ona kesmesi onu çok rahatsız ediyordu. Azra bir kere de dönüp “Ben nerde hata yapıyorum.” demiyordu. Yaşar da baktığı zaman karısının çok hatasını görüyordu ama Azra gibi sürekli bunları tekrar etmiyordu.

O sırada yanlarına gelen garsona siparişlerini verdiler, yemekler gelene kadar da hiç konuşmadılar. Yemekler geldiğinde ise ilk lokmayı zor yuttular, yemeklerin hiç tadı yoktu. Garsona bakındılar fakat garsonlar servise bakıyorlardı. Onları uzaktan seyreden lokantanın sahibi Eşref Bey yanlarına geldi. Eşref Bey, Yaşar’ın babasının askerlik arkadaşıydı. Merhabalaştıktan sonra:

“Bir problem mi var?” diye sordu.

“Yemeklerin hiç tadı yok.” dedi Yaşar.

Eşref Bey yemeğe baktı.

“Bütün malzemesi tamam gibi görünüyor.” dedi.

“Biz sizin lokantanızın yemeklerini biliyoruz. Daha önce de bu yemekten yedik, tadı çok nefisti ama bunun tadı kötü: Tuzu yok, salçası yok, sanki hiç yağı yok; başka eksikleri de var gibi.” diyerek Yaşar itiraz etti.

“Yemekte tuz, yağ, salça gibi ufak tefek tatlar gerekli mi sizce?” diye sordu Eşref Bey.

“Bunu nasıl sorarsınız, elbette gerekli.” dedi Yaşar.

Eşref Bey güldü.

"Haklısınız, bu yemekler birkaç hasta müşterimiz için yağsız ve tuzsuz pişen diyet yemekleri."

"İyi de biz diyet yemeği istememiştik." dedi Yaşar.

"Bu yemekleri getirmesini ben istedim garsondan." dedi Eşref Bey.

İkisi de şaşırılmıştı.

"Ama neden?" diye sordu Yaşar.

"Bu gün baban buraya geldi. Üzüntülüydü. Sebebini sordum, sizden bahsetti. Büyük bir sebep olmadığı hâlde boşanmayı düşündüğünüzü söyledi. Ben de çok üzuldüm. Sizi burada görünce, içinde bulunduğunuz hâli basit bir örnekle size göstermek istedim."

"Bu tatsız yemekle bizim vaziyetimiz arasındaki alakayı anlayamadım." dedi Yaşar.

"Açıklayayım: Yemeği tatlı yapmak da elimizde, tatsız yapmak da... Tıpkı evlilik hayatı gibi... Bizim basit gördüğümüz bazı detaylar evlilik hayatımızın gidişatını değiştirebilir. Bu detaylar bir dokunuş, güzel bir söz, sevgi dolu bir bakış, bir özür, bir teşekkür gibi pek çok kolay davranıştır. Onlardır bizi mutlu yahut mutsuz kılan. Yemeğin içindeki tuz veya yağ gibidir onlar. Ya bütün yemeğe tat verir veya bütün yemeği bozar. Hayatınıza küçük tatlar katmadığınız için mutsuz olduğunuza inanıyorum. Bence mutlu evliliklerin sırrı küçük tatlarda gizli. Sizlere karışma cüretinde bulunduğum için beni bağışlayın. Şimdi garsona söylerim, yemeğinizi getirir, iyi akşamlar!" deyip yanlarından ayrıldı.

Eşref beyin uzaklaşması ile masaya bir sessizlik hâkim oldu. İkisi de Eşref beye hak vermişti. Küçük tatlar ve küçük tatsızlıklar... Azra bu evliliğe hangi küçük tatları kattığını düşündü. Pek bir şey bulamadı. Hep eşinin tatlandırmasını beklemişti evlilik hayatını. Tatsızlığa gelince; sivri dili yüzünden epeyce tatsızlık çıkarmıştı.

Yaşar da kendini sorguladı. Karısının hep ev, araba gibi büyük şeylerle mutlu olmasını beklemişti oysa onlar mutluluk sebebi de-

ğıildi. O da küçük tatlarla evlilik hayatını güzelleştirmede eksik kaldığını fark etti.

Az sonra gelen garson önceki yemeğı kaldırdı ve yeniden yemek getirdi. Yeni getirilen lezzetli yemeğı sessizce yediler. O gece ikisi de hayatlarına küçük tatlar katmak şartıyla, kendilerine yeni bir şans tanıdılar.

sema
maraslı

*Eşim
Aşkım
Ölsün*

2. BASKI

Hayat

sema maraşlı

*Eşimle Tanışmayı
Unutmuşuz*

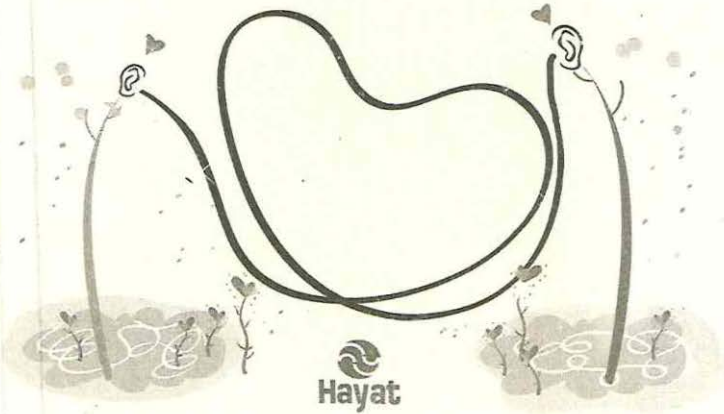
10

sema
maraslı
Kulak Aşık
Olurmuş
Gözden Evvel

8. BASKI

Kulak Aşık Olurmuş Gözden Evvel - Sevilir Maraslı

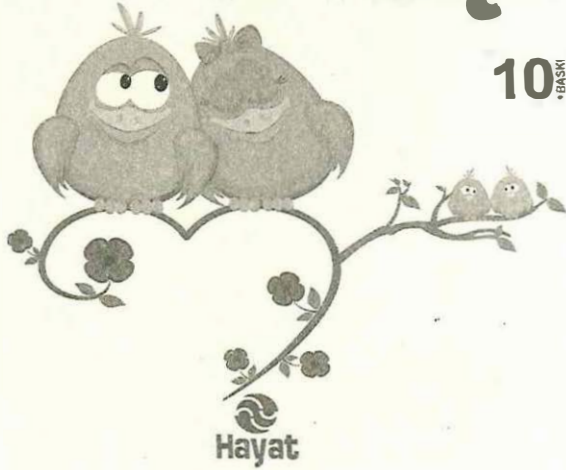

sema maraslı

Evlendikten Sonra da

Muhabbet Olsun

10
*BASKI

Sevdiğim
Kadını da

Muhabbet Olsun

sema maraslı

sema
maraslı

Yuvanız İçin Mutluluk Reçetesi

Sevmek
Bu Kadar
Güzelken

2. BASKI

Hayat

sema
maraslı

Gelin-Kaynana İlişkilerini

Tatlıya Bağlayalım

3.
BASKI

Hayat

Gelin-Kaynana İlişkilerini
Bağlayalım

Gelin-Kaynana İlişkilerini
Bağlayalım

Gelin-Kaynana İlişkilerini
Bağlayalım

Değerli Okurumuz,

İş dünyası, kişisel gelişim, yönetim, başarı-motivasyon, üretim, pazarlama, insan kaynakları, eğitim, edebiyat, tarih, maneviyat, sağlık ve çocuk konularıyla ilgili yayınlarımızı:

- Size en yakın kitapçınızdan alabilir,
- www.hayatyayingrubu.com adresimizde satış noktaları bölümündeki kitabevlerinden,
- 0212 612 60 90 - 0530 290 99 78 nolu telefondan sipariş edebilirsiniz.

Yayınlarımızla ilgili görüş ve düşüncelerinizi

<http://www.hayatyayingrubu.com/iletisim.aspx>,

hayat@hayatyayinlari.com,

twitter.com/hayatyayingrubu veya

facebook.com/hayatyayingrubu adresimize iletmeniz bizlere ışık tutacaktır.

Kitap ihtiyaçlarınızı **Hayat Yayın Grubu** ile temin edebilirsiniz, entelektüel birikimlerinizi bizimle paylaşarak hayata katabilirsiniz.

İlginize teşekkür ederiz.

Saygılarımızla,

Hayat Yayınları